

't Ronde jaer, of den schat der geestelijcke lofsangen

Christianus Vermeulen

bron

Christianus Vermeulen, *'t Ronde jaer, of den schat der geestelijcke lofsangen*. Cornelis Woons,
Antwerpen 1660 (vijfde druk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/verm047rond02_01/colofon.php

© 2014 dbnl

Tot den Leser, en Sanger.

CHRISTUS onsen Salighmaker, naer zijn leste Avondmael, eer hy ginck naer den Bergh van Oliveten om te lijden, heeft eerst, naer de gewoonte van dien tijdt, een Geestelijcken⁺ Lof-sanck gesongen met sijne Apostelen. Naer welck Christi exempel, den Apostel *Paulus* de Ephesien, ende Colossenseren aansprekende ter haerder, ^{+Marc. 14.26.} ende onser Saligheydt, vermaent haer onder verscheyde vermaningen wel ernstelijck, dat sy in plaets van lichtvaerdige, ydele, wulpsche, ende amoureuse Gesangen, sich voortaan soudent recreeren en vermaecken met Geestelijcke ende stichtelijcke Gedichten, schrijvende: *En wilt niet droncken werden⁺ van den Wijn daer onkuysheydt in is, maer wert vervult met den H. Geest, spreekende onder malkanderen met* ^{+Ephes. 5.10. Colos. 3.16.} *Psalmen, Lof-sangen, ende Geestelijcke Liedekens, singende, ende spe[!]ende in uw herte voor den Heer; &c.* Dit is [n]aer 't exempel Christi ende vermaninghe Pauli, niet alleen onderhouden geweest van

de eerst-geboren van Ephesus en Colossum, ende van andere nieuwelingen van onse beginnende H. Kercke, maer oock altijds daer nae, niet alleen in Kloosters en Kercken, maer oock op Maeltijden, ende andere eerlijcke t'samen-komsten; gelijk dat seer wel betuygt den H. *Cyprianus*, schrijvende: ⁺*Aengesien het nu tijdt van uytspanning is, ende een dagh van vermaeck, laet ons desen met vrolijckheydt door-brengen, laet uw' stemmen soetjens hooren op dese matige Maeltijdt, met Psalmen, en Lof-sangen, die nu versch uw memorie voorkomen; onderhoudt dese goede gewoonte, ende dewijle by ons een devote toe-hoorigh sal wesen, laet onse ooren met dese Geestelijcke Melodye vermaeckt werden.* ⁺*Epist. ad Don.*

⁺Den heyligen *Basilus* schrijft: dat in sijnen tijdt onder de Lant-luyden, geen Lietje soo bekend is geweest, als, *Gloria Patri, & Filio, &c.* ⁺*Lib. de Sp. Sancto c. 7. & 24.*

⁺Den H. *Hieronymus*: *Daer zijn (seydt hy) by ons geen Deuntjes beter bekend, als de Psalmen: waer ghy u keert, hier siet ghy den Ackerman achter de Ploegh, ende sijn Liedtjen is, Allehujā; daer gaet den Mayer, ginder den Wijngaert-snoeyer, ende 't zijn niet als de Psalmen van David, daer haer Keele geluydt van geven. Deze zijn de Lietjens van ons Landt, dit zijn ons amoureuse Gedichten, in dese zijn ons Herders, en Bouw-luy Meester.* ⁺*Ad Mar. Ep.17.*

⁺Den H. *Chrysostomus*: *Dit seggh' ick, op dat ghy uw' Vrouwen ende Kinderen mooght leeren singen geestelijcke Gesangen, niet alleen onder uw werck, maer oock aen tafel.* ⁺*Hom. in Ps.41.*

Dese, ende diergelijcke goede, en lof-

waerdige gewoonten, aengesien in dese onse beschreyelijcke tijden allenxkens met veel andere Goddelijcke exercitien, hoe langer hoe meer van den Duyvel als uytgeroeyt, ende gebannen werden, ende in plaets van dese, dagelijcks veel ydele, lichtvaerdige, ende tot onkuyscheydt verweckende Deuntjes van de Lief-hebbers deses Wereldts, ende van menighvoudige Venus-kinderen gecomponeert, ende een yeder by-na in de handt gestoken, voor-gesongen; ja de Kinderen, als uyt haer Moeders mondt voorgekouwt, of in haer vry-pot t'eten gegeven werden: Soo heeft onlangs den *Eerw. Heer Jan Stalpert*, uyt liefde de moeyte aengenomen, ende in 't licht laten komen een Boeck, geintituleert: *Des Gulde Jaers Feestdagen*, gemaect op elcken Feest-dagh van 't geheele Iaer. Beneffens dit, noch een ander, geintituleert: *'t Gulde Iaer ons Heeren Iesu Christi*, in't welck hy begrepen heeft alle de Sonnendagen, en daer op vallende Euangelien van 't rondt loopende Iaer, alle seer geleert, stichtigh, ende vermaeckelijck, eensdeels, om de aengename diversiteyt van Stemmen ende Voysen; anderdeels, om de korte-klarigheydt, ofte klare-kortigheydt, waer mede hy dese is uytdruckende, ende aen den dagh brengende: met eenen Aessem, met een woordt geseyt, van niemant te verbeteren: Doch, dewijle de Voysen van 't eerste Boeck, nauwelijcks van thien een, de gemeene man bekennt, ende 't ander voor niemant anders, als voor ervaren Musicijns dienstigh en zijn; soo is't, dat menigfuldigheydt van Christene Catholijcke niet

op en houden te klagen, ende bedroeft te blijven, dat sy om haer onwetentheys wille voorschreven, de vruchten van dese, naer wil en wensch niet plucken en kunnen. Dese klaegh-redenen hebben my beweeght om 't geestelijck voordeel van den ghemeynen Man, de penne op Papier te stellen, ende dese Gesangen soo uyt te drucken, ende haer sulcke Stemmen te accommoderen, die Ian, en alle man bekent zijn.

Neemt dan aen, Goetgunstige leser, Godtvruchtige Sanger, dees' Geestelijcke Liedekens op alle Sonnendagen, ende geboden Feestdagen van 't ronde Iaer: Gebruyckt die, bidd' ick u, tot meerder Lof, Eere, ende Glorie Godts, ende sijner Heyligen: tot geestelijck Vermaeck van u selven, ende tot Stichtinge van u evemensch: Wensche uwe E. door dese, vervorderingh van sulcke Deughden, als alhier door Christi, ende sijner Heyligen exemplare Woorden, ende Wercken, voor-gesteld werden.

Eerste deel.

Eerste Sondagh in den Advent.

Stemme: *Christe, die daer zijt dagh en licht.*

Den Sanger gelieve naer 't Ceulsch Officie 't Liedt te soecken, komende op Palm-Sondagh.

1.

DAer sullen droeve teyckens zijn
In Son, in Maen, in Sterre-schijn,
In al te grooten ongeval,
Wanneer den Rechter komen sal.

2. Als dese grouwel sal geschien,
Dat Godt sich soo sal laten sien,
Soo hebje klare teecken
Dat Godt sal komen reekenen.

3. Als Iesus dus sal zijn gekroont,
Als Cresus dus sal zijn getroont
Wat sal dan baten vleesch en bloedt?
Wat sal dan wesen 't Aerdsche goedt.

4. Wanneer het minste yd'le woordt
('k Laet staen de aldervuylste moordt)
In 't openbaer ten toon sal staen,
En Hel, en Heyl sal open gaen.

5. Neemt doch, o Mensche, u tijdt wel waer:
Want d'eeuwigheydt valt veel te zwaer,
Mint Godt, en vrees hem voor uw Doodt
En datje raeckt in dese noodt.

6. Ey Christen Zielen zijt doch vroet,
Maeckt niet te langh, quyt hier u boet,
Maeckt datje Godt altijdt behaeght,
Eer 't eyndje eens de lasten draeght.

7. Soo niet, ghy sult met schae en schandt,
 Met traen, met knersselingh der tandt,
 Beklagen uw versuymenis
 In eeuwich droeve deerenis.

Tweede Sondagh des Advents.

Stemme: *Laet ons met herten reyne.*

Volgens het Ceulsch Officie wert alhier 't voorgaende Liedt gesongen.

1. Sint Jan sendt uyt sijn Klercken
 Om haer te doen verstercken
 Door *Jesus* wond're wercken.
 Zijt ghy, die eens sult komen?
 Seght, bent ghy *Jesus Christ*?
 Om Israel te vromen,
 Of zijn wy gantsch vermist?
 Soo vraeghden de Scholieren
 Door *Jans Baptist* bestieren
 Om hem ter deegh te vieren.

Sint Jan, &c.

2. Iesus seyde tot dees' Leecken,
 Die hem quamen bespieren:
 Seght, 't geen u is gebleecken,
 Seght, dat de Blinde sien,
 Seght, dat de Arme gelooven,
 Seght hem, van 't hooren der Dooven
 En al mijn Mirakelen van boven.

Sint Jan, &c.

3. Nu seght my doch, o vrinden
 Komt ghy nu te kijken een riet
 Verwaeyt door alle winden,
 Loopt, loopt, 't en is hier niet:
 Of soeckt ghy een sachte Joncker?
 Neen; soeckt die maets in't doncker

Sint Jan, &c.

4. Soeckt *Sint Jan* in de boeyen
 In seer groot ongemack,
 Om dat hy 'tquaet sou snoeyen,
 En rondt de waerheydt sprack.
 Volght hem op Godts behagen
 Als ghy vervolgingh moet dragen,
 Lijdt dan mee sonder klagen.
Sint Jan, &c.

Derde Sondaghs des Advents.

Stemme: *Edel Kersouw, &c.*

Volgens het Ceulsch Officie werdt hier 't voorgaende Liedt gesongen.

1. *DE Synagoogh*
 Sendt Priesters en Leviten
Aen J'annes den Baptist
 Met een leep oogh
 Vragen den Eremiten,
 Seght ons, wie dat du bist?
 Secht ons, wie dat ghy bent?
Messias, of Elias,
 Of een ander Propheet bekennt,
 Of bent ghy *Jeremias*?
 2. Neen Vrienden, neen,
 Noch *Christus*, noch *Elias*,
 'k Ben oock den Propheet niet:
 'k Hebb' oock geen re'en
 Te seggen, 'k ben *Messias*,
 Maer minder, als een riet:
 Een Stemme, maeckt bereyt,
 Maeckt effen 's Heeren wegen,
 Brenght doch ander geen bescheyt,
 Rapportteert te degen.
 3. Bent ghy dan geen
 Van alle dees Propheten?
 En benje *Christus* niet?

Seght dan met een,
 Op dat wy mogen weten,
 En brengen goet bediet:
 Hoe durfje doopen dan
 In 't Water dese Scharen,
 Ionck, oudt, rijck, arm, Vrou en Man?
 Hoort, hoort ick sal't verklaren.

4. Helaes! ick doop
 De geen' die tot my komen,
 Alleen in dees' Iordae:
 Maer hebt goe hoop,
 Een ander sonder schromen,
 Heeft onder u gestaen:
 Die ons in den Geest
 Sal doopen, en sal wassen
 Van alle smetten, minst en meest,
 In dese Water-plassen.

5. Dit was de vraegh,
 Wie benje? die de Ioden
 Vandaegh hebben gedaen:
 Komt nu by daegh,
 En vraeght eens, als een Bode,
 Wie benje? O Mensch! blijf staen;
 Al sacht, al soet, me-Vriendt,
 Wat benje meer dan Aerde?
 Een stem, een waesem, en een windt,
 Och, oft ghy eens bedaerde.

6. Bedaert, looft Godt,
 Doch met de stem der tonge
 Is hy te vreden niet:
 Een beter bodt
 Siet wert hem toe-gedronge,
 Gesongen liever Liedt;
 Als men uyt gantscher sin,
 Leeft, en doet naer de oorden,
 Vyt gantscher hert, uyt gantscher min,
 Van sijn wil, van sijn woorden.

Vierden Sondagh des Advents.

Stemme: *O's Wereldts valsche schijn, Ofte: Die mint die ligt veel pijn.*

Volgens het Ceulsch Officie wordt hier 's voorgaende Liedt gesongen.

1.

*E*En wonder al te groot,
 Wanneer Gods Woort neer-quam in *Johan Baptistae* schoot!
 Roept hy gantsch onbeschroomt,
Bereyt des Heeren wegh, ey! en toeft doch niet, komt, komt
 Verhult de Dalen, slecht
 Dat Bergen kromt, en recht
 Dat knuysich is, maeckt effen, miserabel, sondigh knecht.
Vervult de, &c

2. Op dat nu tot profijt

V dese woorden zijn sondigh Mensch, wie dat ghy zijt,
 Komt aen, naer't Woudt toe vlucht,
 Om daer van *Jan Batpist*, wel te leeren goet en tucht,
 Hebt ghy oyt misdaen,
 Soo recht weer al uw pa'en,
 Tot teecken van berouw, laet eens sien, een natte traen.
Hebt ghy, &c.

3. Vervult de Dalen, schouwt

Kleynmoedigheydt hier in dit wilde, woestigh, aerdsche Wout,
 Bemint ootmoedigheydt:
 Want hier in allen, 't merchje van perfectie leydt:
 Soo sullen recht
 De Bergen zijn geslecht,
 En heel gantsch over-heert, al het Duyvels boos gevecht
So sullen, &c.

Sondagh onder't Octaef van Kersmis.

Stemme: *Beata Immaculata.*

1.

MAeght, Moeder, en *Joseph Hoeder*,
 Waren verwondert al te seer,
 Van de woorden, die sy bey hoorden
 Van 't Kind'lijn *Jesus* onsen Heer;
Simeon die kreegh,
Anna die neegh,
 Wat 't Kindt gebeurde, 't was al te deegh.

2. Met rede // *Simeon* dit dede,
 Het was van Godt hem toegeseyt,
 Dat hy niet sterven // noch 't leven derven
 En soude, voor hy hadd' bescheyt
 Dat hy gesien
 Hadd', en met knien
 Hadd' aengebe'en boven alle Lien.

3. Dit dede // Godt *Anne* mede,
 Een vrouw de beste van haer eeuw
 Gebleven // 't staet soo beschreven,
 Naer d'eerste Man een kuysche Weeuw,
 Naer't eerste paer,
 D'eerste van haer,
 Tot gantsch heel vier-en-tachtigh jaer.

4. Den Tempel // ons tot exempel
 Verliet *Anna* nimmermeer,
 Met Beden // brack sy haer leden
 Met vasten voor Godt den Heer.
 Dus 't Volck verblindt,
 Tot dit kleyn Kindt
 Wierde hoe langer, hoe meer gesint.

5. Als nu de Wetten // buyten Nazarette
 Waren volbracht, waren voldae;
 Zijn sy weder // met 't Kind'lijn teder,
 Wedergekeert, en naer huys gegaen;
 Daer nam 't Kindt toe,
 Ick weet niet hoe,
 Wierdt noyt door goet doen mat of moe.

6. Laet ons mede // wassen met zede,
 Met't kleynste Kindt, den grootsten God;
 Gaern betrede // de laetste stede,
 Op dat hy zy ons hooghste lot,
 Vast, bidt en siet,
 Oock traentjens giet,
 Laet hy zijn 't wit daer ghy naer schiet.

Den eersten Sondagh naer dry Koningen.

Stemme: *Blijdschap van my vliedt.*

1.

/Reughde van my vliedt
 Sprack eertijds Godts Moeder,
 Och! wat groot verdriet;
 Sprack mee sijn Behoeder!
 Waer ick kijck, of loop,
 't Kind'lijn is verlooren:
 Waer 's nu al ons hoop?
 Ach mijn uytverkoren!
   Niet langer hier gestaen,
   Komt weer te rugh gegaen,
 Ach! wat anghst, wat groot verdriet!
   Waer mach hy zijn, of wesen,
   's Menschen Soon uytgelesen?
   Vreught, en blijdschap van my vliet.
   Waer mach, &c.

2. Komt, gaen-we weer te rugg',

T' *Jerusalem* door-soecken;
 Komt haestigh, rasch, en vlugg',
 Vragen w'in alle hoecken:
 Wat toeven wy op straet?
 Och! wat een droef exempel?
 Toeven-we slechts niet te laet,
 Komt sien-we eens in de Tempel:
   Siet daer's mijn eenigh Soon,
   Siet, hier mijns Zielens Kroon,
 Wijckt nu van my, pijn en verdriet;
   Siet, hier's mijn uytverkoren
   In 't midden der Doctoren,
   Anghst en hertseer van my vliet.
   Siet hier, &c.

3. Hoe dus mijn waerde Soon!
't Zijn nu voor-by drie dagen,
Dat ick uw schoonheydt schoon
Droevigh heb gaen bevragen:
Wel Moeder, seght eens, hoe!
Wat heb j'u droef te maken?
Wist ghy niet dat ick my spoe,
Te zijn in 'sVaders saken?
Nu laet ons te samen gaen,
Nu weest doch onbelaen,
Komt laet ons treen naar *Nazareth*,
Komt *Joseph*, mijn Behoeder,
Komt *Maria*, Maeght en Moeder,
Voortaen op alles beter let.
Komt Joseph, &c.

4. O wonderlijcke vondt!
Och! oft wy noyt verloren
Door d'een, of d'ander Sondt,
Christum ons uytverkoren:
Dan of het mocht geschien,
Dat wy hem mee verloren;
Och! oft hy sich weer liet sien
In 't midden der Doctoren:
En seyde door hare mondt,
Absolvo te terstondt,
Och wat gaef soud' hy ons bien?
Nu Sondaer hebt goe couragie,
Wat vreesje? en! wat raesje?
Dit presenteert hy alle Lien.
Nu Sondaer, &c.

Den tweeden Sondagh naer dry Koninghen.

Stemme: *Waerom souden wy niet meugen?*

1.

IN Cana quam *Chritus* Moeder,
 Want 't was Bruyloft soo men leest;
 Ia, daer quam oock den Behoeder
 T' selve pas op 't selve Feest;
     Maer als daer nu sach ontbroken
     Christus Moeder, goede Wijn,
     Heeft sy heusselijck gesproken,
     Sone mijn // ontfermt dijn;
     Sone mijn, want daer is geen Wijn.

2. Vrouwe, waer toe dit vermanen?

Mijnen tijdt is noch niet hier:
 Maer sy seyde ('t en is geen wanen)
 Tot de Dienaers; niet een sier,
     Past slechts maer op sijn gebieden,
     Hooft maer toe met goet gedult;
     Mit soo sprack hy, hoort goe Lieden.
     Komt en vult // komt en vult
     Dees steene kruycken wel gevult.

3. Neemtse nu, en gaetse brengen

Aenden Hoof-meester sijn mondt,
 Sonder mengen, sonder plengen,
 Tot een proefje gaet terstondt:
     Maer Bruygom! riep den Aenrechter,
     Tappers plachten eerst goe Wijn
     T'tappen, dan daer na den slechter;
     Maer op't lest // wel hoe wat pest,
     Is d'uwe seker alderbest.

4. Siet eens Vrienden, onsen Heere,

't Heeft hem doen ten danck belieft,
 't Houw'lijck alsoo te vereeren,
 Gelijck ons hier werdt gebrief:

Gheluckigh, die soo vergaren
 In Cana tot desen Staet,
 Dat ter Bruyloft als sy paren,
Jesus gaet // vroegh en laet
 Tot onser Zielen meerder baet.

Den derden Sondagh naer dry Koningen.

Stemme: *Op d'Engelsche Fortuyn, Of: al wat men hier.*

1. *Wilt* ghy maer Heer
 Ghy kunt mijn puystigh vel
 Suyv'ren van 't gezweer
 Der lazerien wel.
 'k Wil dat dan mits dees
 Opleggingh van mijn handt
 V perfeckt genees
 En reyn maect t' alle kant.
2. 't Was soo: en met een
 Sprack *Jesus*: past u niet
 Aen dees, oft' aen geen
 Hier van te seggen yet:
 Maer vertoont u strack
 Met een bereyde voet
 Den Priester met gemack
 Tot tuygh van haer gemoet.
3. Hier mede ingetreen
 Capharnaum die Stadt,
 Quam met krommen leen
 Een Hopman, die hem badt
 Heel stichtelijck,
 O Heer! mijn Dienaer leydt
 Lam en gichtelijck
 V bystandt, en verbeyt.
4. *Jesus* onvervaert
 Die seyde, 'k sal komen strack,

Maer hy: '*k En ben niet waert*
 Dat ghy sult onder 't dack,
 Heer, komen sult:
 Een woordt, een woordt alleen
 Kan met gedult
 Vroome zijn siecke leen.

5. Ick die onder Oordt
 Van meerder ben gestelt,
 Kan met mijn woordt
 Gebien te huys, te velt,
 Als ick maer spreek
 Mijn Knecht, of mijn Soldaet,
 Sonder gebreck
 Hy doet, hy komt, hy gaet.

6. Hier op tot sijn lof
 Seyd' *Christus* onsen Heer,
 Vond' ick sulcken stof
 Van geloof nimmermeer.
 Ia tot een merck
 Hoortmen noch in de Mis
 En in Godts Kerck
 Dit woordt aen *Christus* dis.

Den vierden Sondagh naer dry Koningen.

Stemme: *Tantum ergo Sacramentum. Ofte: Wilt ontspringen, Lofsangh singen.*

1. *JEsus*, die beklom een bootje
 En hy voer ter Zee-waert in,
 Maer 't Schip kreegh soo menig stootje
 En *Christus* lagh niet te min
 Slapend wel vast by 't schootje
 Als d'aar treurden in haer sin.

2. Doch de stormen en de winden
 Die verhieven lancks hoe meer,
 En de alder-grootste vrienden
 Godes, seylden hoogh en neer.
 Sy kreten gelijk onsinde,
 Maer Godts Soon sliep eeven seer.

3. Doch als 't Bootje met de baeren
Was bevochtight en bedeckt,
Soo wierden van grooter vaeren
Christus raschlijck op-geweckt,
Sy riepen, Heer wilt ons naeren,
Alsoo 't Schip te gronde treckt.

4. Hoe! ghy kleyne van Geloove
Seght, hoe benje dus ontmoet?
Soo dan winden, werdt verschoven
Flucks dan golven, weest nu vroet
Geeft ons stilligheydt van boven:
En 't was stil op staende voet.

5. Al schijnt *Christus* ons te slapen
Als des Wereldts golven fel
Godts Kerck dreygen t'over-gapen
Door d'oproeren van de Hel,
Christus staet altijd in 't wapen,
Nacht en dagen even wel.

6. *Christus* Bootje mach wel drincken,
Golvigh water altemet,
Maer noyt sal sijn Scheepje sincken:
Want het is te vast beset.
Iae haer trouwe is sonder kincken
't Is beklampt met Godes Wet.

7. Maer en roept des niet te minder
O *Jesu* Godt hooghsten Heer,
Helpt ons aller rustens vinder,
En bedwinght het buyigh weer,
Neemt doch van ons alle hinder
Tot uw Godtheydts meerder eer.

Den vijfden Sondagh naer dry Koningen.

Stemme: Hoe 'n werckje niet Leeuwerick? Ofte: Edel Artisten koen.

1. VRienden, het Hemelrijck,
Sprack *Jesus* in dien tijden,
Is een Zayer gelijk;

Wilt daer niet tegenstrijden,
 Een die 't Landt van sijn Acker,
 Naer dat hy 't om-gespaedt
 Hadd' eerst wel flux en wacker,
 Bezaeyt heeft met goedt zaedt.

2. Maer als nu luy en traegh
 Zaey-mans, Bouw-knechts, sliepen,
 Of naer haer wil gestaegh
 Nu, hier, nu ginder liepen;
 Quam met onkruydt en biesen
 Den Vyandt aengetreen,
 Om 't zaedt te doen verliesen;
 En gingh weer druypen heen.

3. 't Gewas quam op, maer mit
 Het quaedt kruydt alle t'samen:
 Maer yder seyde wat 's dit?
 Soo haest sy sulcks vernamen;
 Hebt ghy niet naer behagen
 D'aerde wel doen beslaen?
 Waer komen dese kaerde,
 En distels dan van daen?

4. Ick sal't u doen verstaen,
 Seyde Godt, aen die hem diende,
 Satan heeft dit gedaen,
 't Is soo, 't is soo, mijn Vrienden:
 Maer sy; is 't u behagen,
 Dat wy 't gaen roeyen uyt?
 Neen, sprack hy, 't soud' doen wagen
 Misschien het goede kruydt.

5. Dat dan 't landt niet zy woest,
 Om 't koorn niet t'ontschoeyen,
 Soo laet het tot den Oest
 Beyde te samen groeyen:
 Wat ick dan kom te vinden
 Van onkruydt op mijn landt,
 Sal ick te gaer doen binden,
 En werpen t' in den brandt.

6. En daer nae in mijn schuer
 Doen mennen 't goede kooren:

Tracht naer dit avontuer,
 O Mensch! O uytverkooren!
 Gaet u by tijds bereyden
 Een wel gelade schoof,
 En leert hier onderscheyden
 De dolingh van 't Geloof.

7. En wiljet weten klaer,
 Neemt hier een seker teecken,
 Houdt dat Geloof, voor't waer,
 (Wilje wel hooren preecken)
 't Welck Godt u heeft doen leeren,
 Als hy d'Afgodery
 Vws Landts eerst dee bekeeren,
 De rest is Kettery.

8. Seght waer is een verstandt?
 Waer is oyt Man gevonden,
 Die 't versch-bereyde landt
 (Heel quistigh van sijn ponden)
 Bezaeyde met quae kruyden?
 Neen, neen, dit 's geen bescheyt,
 Wie sou dan durven duyden
 Op Gode sulcken feyt?

9. Wilt uyt uw Oogh' eens sien,
 Ontfout eens uw' Chronijcken,
 Wanneer, hoe, en van wien,
 Den Heer u heeft doen blijcken;
 Den Heer u heeft doen preecken
 Sijn saligh-maeckend' Woordt,
 Laet u dan niet versteecken
 Van uwen *Willebroordt*.

10. Weetje van waer hy quam?
 Hoort, ick sal 't u oorkonden:
 Van Roomen was sijn Stam,
 Den Paus heeft hem gesonden;
 Van daer is hy gekomen;
 Seght nu op dese schreef,
Will'brordus quam van Romen,
Calvinus van Geneef.

11. Maer met verscheyde sin,

Maer op verscheyde tijden:
 Het leste, kan niet min,
 Wy moeten 't dus belijden,
 'k Segh 't leste, 't zaedt moet doolen,
 Wilt ghy dan missen niet,
 Soo loopt doch niet ter schoolen
 Met die ghy laetste siet.

12. Nu dan het laetste zaedt,
 'k Kan 't u niet anders duyden,
 En kan niet zijn dan quaet
 Vermengelt met onkruiden:
 't Is soo, en 't moet soo wesen
 Naer d'alderjuysten yck,
 't Is waer, soo kunje lesen
 In Bijbel, en Chronijck.

13. En dese rechte baen
 Of ghy die noch woudt krommen,
 Moet j'evenwel verstaen
 De waerheydt door de Stommen:
 Is uw Godtsdienst verlooren,
 De Tempels tuygen noch
 V eerst-gezaeyde kooren,
 V eerst-gesogen soch.

14. Oorlof, mijn Liedt is uyt,
 Oorlof, O beste Vrinden!
 Vliedt doch het quade kruyt,
 Schout doch het buffel-binden,
 Dat ghy mee in de schueren
 Mooght zijn, daer *Jesus* rust,
 Daer eeuwelijck sal dueren
 Sijn hemelsche wellust.

Den sesten Sondagh naer dry Koningen.

Stemme: *Ick hebb' voor desen,*

Of: *Venus Goddinne.*

Of: *Een vluchtigh herte.*

1. *H*Et Hemelrijcke
 Op *Jesus* praet,
 Die hy sprack tot de Schaer,

Is gantsch gelijcke
 Het moster-zaedt,
 (Hoort doch dees' nieuwe Maer)
 Het minst, 't geringst,
 Wanneer het eerst aenvaerdt
 Te vallen onder d'aerdt:
 Maer daer na seer vermaerdt,
 Ia geen boom in 's Menschen oogh,
 Die sijn tacken alsoo boogh,
 Als het moster-zaedtjen hoogh.

2. Soo dat ten lesten,
 Der Vogelen vlucht
 Nederdaelt van boven neer,
 Om daer te nesten
 Onder de lucht,
 Met haer longen zwack en teer.
 Wat Preeck, wat streeck
 Was dit, wat voor een leer,
 Die daer door onsen Heer
 Woud' beduyden tot bekeer,
 Van dit Moster-boompjen hoogh,
 Dat soo wies in 's Menschen oogh,
 Dat sijn tacken alsoo boogh.

3. Het mostaert eten, maeckt d'hersenen reyn
 Ia drooght de fluymen taey
 Soo doet vergeten uyt al ons breyn
 De Ketteryen draey.
 Dit zaedt, doet baet
 Maer 't kan noyt soo seer
 Verwarmen immermeer
 Den Menschen, Als Godts leer
 Die de Zielen gantsch verhet
 En haer fluymen heel verplet
 Als de Mensch sich tot Deughden set.

4. De oogen vloeyen, wanneer een Mensch
 Het moster-saedtje eet
 Soo doet Godt groeyen, na Zielens wensch
 De tranen nat en heet.
 Nut dan, fijn Man

Niet van des Werelts draf,
 Maer 't goet, al valt het straf,
 Het sal weer wassen af
 Door het leetwesend' geschrey
 Van uw' ooghjens allebey
 Al uw' Sonden, soo Godt sey.

5. Voorts om te geven het moster-zaet
 Den in-gebooren smaeck
 Moet 't zijn gewreven, tot onser baet:
 Wel wat een wondere saeck!
 Soo moet in't goet
 Godts woordt oock met aendacht
 Zijn gebroken en verkracht
 In ons hert met aller macht.
 Gaet erkauwt dan yder Deught
 Wilje daer na hebben vreught
 Doet u best, al watje meught.

Septuagesima.

Stemme: Hoe u, werckje niet? Ofte: Edel Artisten koen.

1. HOe u, werckje niet? O mensch!
 Hoe dus luyaerde snoode?
 Daer Godt met lust en wensch,
 Ter Wijngaerd u komt noode,
 Ia met compact van Gelde,
 Dat hy bevinden sou
 Verdient te zijn te Velde,
 Steeckt maer d'handt uyt de mouw.

2. Ia, siet de derde keer
 Komt weerom om te huren,
 Den Wijngaert-man, den Heer,
 Te ses, ten negen ueren,
 Ia t'elfter goet en zedigh,
 Riep hy weer kloeck en sterck,
 Wel Mannen, hoe dus ledigh!
 Loopt, haest u mee tot 't werck.

3. Maer t'savonts riep hys' al

Om arbeydts-loon te geven,
 Met een seer groot geschal,
 't Loon was het eeuwich Leven:
 Laet Mensch uyt uw memory,
 Noyt gaen dees' diere prijs,
 Van een alsulcken glory
 Van't hemelsch Paradijs.

4. Seght, die hier bent te Kerck,
 Wat is voor sulcken looningh?
 Al uw gewoel en werck,
 Al uwes Ziels vertooningh:
 't Is seker nietmendalle,
 Voorwaer 't is min dan niet,
 Ons wercken, beusel prallen,
 Wy werck-luy, als een Riet.

5. Toont dat ghy danckbaer zijt
 Aen sulcken milden schencker,
 En zijt sijns loons altijd
 Gestadigh een bedencker:
 Die, als wy maer de sonden
 Laten, doen sijn Geboon;
 Te geven (heeft verbonden)
 Sijn huys, tot loon en Kroon.

Sexagesima.

Stemme: *Christe, die daer zijt dagh en licht.*

1. *DAer* was een Zaey-man wel bekend,
 Die eens ten tijde van de Lent
 Ginck sayen, maer der krayen mondt
 Greep het, en at het van de grondt.

2. Het tweede saysoen dat verdween,
 Want 't was gevallen op den steen:
 Doen dit vernam den grooten Heer,
 Seyden hy voor de derde keer.

3. Maer ach de doornen onvervaert
 Versmachten't, 't vierd' viel in goe aerdt.

Doen riep den Saey-man overluydt:
Vrienden, hoort toe, wat dit beduyt.

4. 't Saedt, dat ick noem is Godes woort,
Maer 't minste deel brengt vruchten voort:
Droes, Werelt, Herten, als yvoor
Doen, dat het zaedt dus gaet te loor.

5. 't Is Christus, die ons dit vertelt,
Op dat u ons' Zielen, als goet velt
Wel ploegen, op dat't God'lijck zaedt
Ter geener tijt verlooren gaet.

6. Daer dan de aerd' de vrucht benijdt,
Dees' gront die is vermaledijdt,
Bearbeyt dan, brengt vruchten voort,
En maeckt den Saey-man noyt verstoort.

Quinquagesima.

Stemme: *Blydschap van my vliedt.*

1. *HEer Jesus* inde noot // versmadende de smerten
Van sijn aenstaende doot // kloeckmoedigh van herten,
Recht als een *Capiteyn*,, met onbewoghen leden,
Sprack tot groot en kleyn, blymoedigh dese reden,
Siet, wy gaen door dit padt,
Naer d'uytverkoorne Stadt
Van *Jerusalem* bekendt,
Daer na de Prophecijen
Des menschen Soon sal lijen,
Tot een al-te-droevich endt.

2. Hier salmen met verraet // den Sone Gods gaen vangen
Door 's Tempels Magistraet // om hem te mogen hangen:
En als hy van bloedt-roodt, nu sal zijn herresen
Verdienstich aen de doot // sal hy noch weer van desen
Aen *Pontius Pilaet*,
In Heyden handen quaet
Gelevert worden, tot een spot;
Ia, als den alderboosten,
Als den alder-Godtloosten
Als een beest, niet als een Godt.

3. Dus tegens alle recht // hebbende all' verdragen,
Sal noch aen 't Kruys ghehecht // Daer werden neergeslaegen,
Dat d'onverdiende dood' oock daer na sal volgen:
Maer als s'hem in haer schoot, sal hebben gantsch verswolgen,
En sal's hem houden niet

Maer dry daech naer 't verdriet
 Weer t'samen voegen lijf, en ziel,
 En weder doen verrijsen,
 Och, wie en sal niet prijsen,
 Die soo laech in 't graf eerst viel?

4. Weest dan nu doch beducht // O snoode Christen menschen,
 Door een medoogend' sucht // te dwingen buyck en pensen,
 En slaet u oogh op hem // die hier om uwent wille,
 Klimt naer *Jerusalem*, hout u doch immers stille:

T'is seker nu geen tijt,
 Om soo te sijn verblijdt;
 Denckt eens hoe dit voegen sou:
 Dat een Bruydt sich verblijde,
 Een kindt niet mee en lijde,
 In Bruygoms, of in Vaders rouw?

5. Laet ander, houd ghy maet // gaen *Vastelavont* houwen
 En wilt op 't geen aenstaet // de *Vasten* beter bouwen
 Want voorwaer terwijl // ghy Godt wilt behagen,
 Ist immers geen stijl // te vieren s'Duyvels dagen:

Dat ghy hem eerst vergramt,
 Eer ghy het vasten ampt
 Aenvaert, liever door de deucht,
 Bereydt u, om met minnen
 Dien goen tijt te beginnen
 Tot Godes eer, met geneucht.

Asselwoensdagh.

Stemme: *De Mey, die komter ons by,, seer bly.*

1.
 DE Vasten komter ons by // seer bly,
 De Vastelavont ons verlaten heeft,
 Bedenckt met wensch // o Christen mensch,
 Dat nu de Priester aen u Voorhoofd geeft,
 Hoe jeudgich oock u tijt,
 Hoe groot, hoe rijck ghy zijt,
 Hoe wijt beroemt van eer, van loff,
 Hoe schoon van vel,
 Dat gh'evenwel
 Niet zijt dan stoff.

2. Dus sprack de mondt // naer d'eerste Sondt,
 Die niet bedriegen, noch oock liegen kan,
 Soo haest, als d'eerste Stam // Adam

Gesondicht hadde d'aldereerste Man;
 Ghy zijt doch niet dan stoff,
 Stoff daer na sonder loff,
 Sult ghy eens zijn door 't vonnis Godts,
 't Is al vermalt,
 Te laet gekalt
 O Kindt des doodts.

3. Och off ick noyt u padt // en hadd'
 Verlaten of met woorden, of met daedt?
 Och! oft' het zaedt // van u ghenaed',
 Noyt had' verquist dan nu is al te laet:
 'k Hebb' groffelijck misdaen,
 Maer Heer siet my doch aen,
 Met 't volck van't sondige Ninive,
 Dat al gelijk
 In asch, en slijck
 Penitentie dee.

4. In asch quam Iop // David met drop
 Van tranen, en met assche naeckt, en bloodt
 Wiesch lijf en ziel van gratie iel,
 Als hy onteert hadt Batsabeës schoot:
 Ia door een nieuw gebruyck
 Van een beaschte pruyck
 Kreegh Iudith Holofernes hoofd;
 Hester door asch
 Heeft 't leven rasch
 Van Aman berooft.

5. Ia Daniel // trock uyt Babel
 Al na de Stadt *Jerusalem* ten danck,
 Dus most hy zijn van vleesch, van Wijn
 Gespeent, en wel beascht drie weecken lanck,
 Den Godtloosen Manass'
 Ginck zitten mee in d'asch,
 En viel voor Godt, viel voor den Heer
 Devoot te voet
 Met rechte boet,
 't Was gratie weer.

6. Wee my dat oock ick // sonder schrick
 My oyt verheven heb, ach! nietigh stof?

Wat was ick eer, wat ben ick weer
 Dan asch, en aerde, dreckigh sonder lof?
 De kuyl is d'asch haer plaets,
 Wat stofje dan O maets?
 Als d'asse boven d'aerde wil
 En sich hoogher vindt,
 Verdwijntse de Wind,
 Asch houdt u dan stil.

Eersten Sondagh in de Vasten.

Stemme: *O 's Wereldts valsche schijn. Ofte: Die mint die ligt veel pijn.*

1.

O Satans valsche schijn,
 Die all' u soete praet, wel vermenght met valsch fenijn,
 't Bleeck wel, doen ghy den Heer
 Tenteerde loos en boos, met fenancy weer en weer:
 't Eerste dat ghy seydt,
 't Was niet dan valsicheydt:
 Maer alles te vergeefs tegen Godts voorsienigheyt.
 't Eerste dat &c.

2. *Bent ghy den Sonde Godts,*

Soo maect mors vanden steen op dit pas een stukje broots.
 Doch 't was om niet ghepraet:
 Maer daerom liedt hy niet, weer te zaeyen 't weede zaet:
 Gaet, stelt hem op de *Kerck*,
 En seydt, dit sy u werck:
Werpt u van boven neer want den Engel helpt u sterck.
Gaet stelt, &c.

3. Hier op geantwoort weer,

Maer door goet antwoordt, werdt hy weer gheset ter neer:
 Maer op een hooch gebercht,
 Voert hy hem noch eens; seecker, 't was te veel geterecht:
 Sweert daer by dat, en dit:
 Daer is 's *Werelts gantsch besit*:
Dit sy u altemael, soo ghy my maer eens aenbidt.
Sweert &c.

4. Her-achter, flux, gaet heen

Sprackt *Iesus* tot den droes: *Satan* loop, sinckt na beneen:
 't Is Godt den Heer alleen,
 Die hier gedient moet zijn, ende Godd'lijck aengebeen.
 Kompt nu kleyn, en groot,
 't Is seker heel van noot,

En leert doch hier de listen van den helschen Duyvel snoot.
Komt nu, &c.

5. Verfoeyt doch gulsicheyt,
 Door ootmoedigheyt, komt versaeckt Hovaerdigheyt.
 Het eerste vonckje slist
 Van des Duyvels laghen, en van all' sijn argelist:
 Wapent all' u leen,
 Van boven tot beneen,
 En maeckt, dat gh' u voet niet en stoot aen 's duyvels steen.
Wapent al &c.

Tweede Sondagh in de Vasten.

Stemme: Flux op de been, ghy, &c.

KOmp, sprack d'Heer Iesus den Behoeder,
 Opwaerts na *Thabor*, een seer hooch geberght
 Tot *Petrum, Jacob*, en sijn *Broeder*;
 Kompt om te bidden: want ghy wert ghevercht.
 Sy quaemen bly, maer door 't lanckduerig bidden
 Vermoeyt al te seer,
 Vielen voor den Heer
 In een diepen slaep, heel pladt op der aerden neer.
 2. Maer siet, terwijl den *Heer der Heeren*
 Badt, wiert sijn aenschijn jae gelijk een Son,
 Soo dat het grauw oock van sijn kleeren
 Der wolle witheydt van de sneuw verwon:
 Twe Mannen neffens hem verscheenen
Helias Patroon,
Moyses, Amrans soon
 Door Christus staende, als een Son, so schoon.
 3. *Petrus* terstont, ey *Heer*; maeckt hier drie tenten,
 Voor u, voor elck van dees' twee mannen een,
 Al 's werelds vreucht, al d'aertsche renten
 Sijn wy hier voor te laten wel te vreen,
 Och! och! hoe goet, hoe soet ist hier te wesen,
 Och! wat vreucht is dit,
 Och! wat soet ghelit,
 Och! *Heer* laet ons doch hier houden ons bezit!
 4. Maer ondertusschen stonden sy en hoorden
 Een stem seer soet: *Dit's mijn beminde Soon*,

Die my behaeght: dus schickt zijn woorden
 Te volgen na, al benjet ongewoon:
 Maer sy uyt vrees vielen ter neder
 Lanck, en plat ter aerd,
 Maer den Heer bedaerd
 Sey, nu wel aen: rijst op, weest onvervaerd.
 5. Ist soo gegaen, waer sal een ziel haer keeren,
 Wanneer sy voor een sob're, kleyne deucht,
 Sal ingaen in de vreucht des Heeren?
 O diepe Zee! O Afgront! van geneucht,
 Geen oogh, tong, hert, kan sien, verstaen, of spreken
 Gelijk Paulus seydt,
 Wat daer boven leydt,
 Wat daer boven Godt voor de sijne heeft bereydt.
 6. Dan des soo moet u niet verveelen
 Te lijden wat in desen tijdt:
 Gh'en kunt de kans niet wel verdeelen,
 Wilt ghy victorie voor den strijdt:
 't Is noch geen tijt van Tabernaeckel:
 Denckt noch na geen Tent
 Voor het leste endt,
Petre, voor dat *Nero* u door 't kruys na boven send.

Den tweeden Sondagh in de Vasten.

In 't Keulsche Bischdom.

Stemme: In Oostenrijck daer staet een Huys.

1. *E*En Chananeesche vrouw, in rouw
 Is uyt-gegaen, en heeft geroepen:
 Heer, Davids-Soon, erbarmt u doch, Erbarmt u doch
 Aensiet bey mijn bedroefde stoepen.
 2. Mijn Dochter is ontstelt, gequelt
 Door eenen van de helsche Geesten.
 Dit krijten hoorden Iesus wel
 Hy hoorden 't wel,
 Maer hy en sprack in 't minst, noch 't meeste.
 3. Sijn Iong'ren quamen by, niet bly
 En seyden strackx, Heer laetse loopen:
 Want hoort sy roept en schreeuwt ons nae

Sy roept ons nae
 Doet haer u deur van gratie oopen.
 4. Doen sprack den Heer, tot 's Vaders eer
 'k Ben maer gesonden tot de Schaepen,
 Die doolen onder Israël
 Onder Israël,
 Om daer te wecken die daer slaepen.
 5. De Vrouw verbaest komt metter haest,
 Aenbadt met twee gebooge beenen,
 En sey, Heer help, Heer help my doch,
 Heer help my doch
 Ey wilt my doch genae verleenen.
 6. Doen sprack den Heer, de tweede keer,
 't En is niet goet het broodt der Kind'ren,
 Te werpen voor der Honden mont,
 Der Honden mont,
 De eer daer van souw gantsch vermind'ren.
 7. Maer hoort de Vrouw ter goeder trouw
 Sey: waerom dat! 't zijn immers Hondtjes
 Die, 't geen de tafel haers Heeren ontvalt,
 Haers Heeren ontvalt,
 Eeten gestach met graege mondtjes.
 8. Den Heer over dit woordt verbaest,
 Sey; Vrouw ghy bent groot in 't geloove
 V moet geschien daer ghy naer haest,
 Daer ghy naer haest,
 Ontfanght mijn goede gunst van boove.
 9. Leert hier, ô Mensch, als ghy u wensch
 Begeert, in 't bidden u verneeren,
 Volhart daer by, met vast betrouw
 Met vast betrouw,
 Godt sal sijn aensijn tot u keeren.

Derde Sondagh in de Vasten.

Stemme: Wilt ontfangen,, Loff-sanck singen. Oft Tantum ergo Sacramentum.

1. Wilt Godloff, en glory geven,
 't Is te wonder, 't is te groot,
 Dat Iesus heeft uytgedreven

Satan, die in sulcken noot
Hadd' gebracht een man verheven,
Eerst stom, nu een spreekende boodt.

2. Loopt, gaet heen ghy plompe luyden
Riepen morts de *Phariseen*,
Hoort, wy sullent u beduyden
Dit spel van den Nazareen:
't Sijn *Beelsebub* zijn kruyden,
't Komt van Godt niet, soo het scheen.

3. *Phariseen*, ghy valsch van zinnen
Verbastert van *Abrahams* zaet,
't Is een werck uyt groeter minnen
Dat ghy dus lastert, als seer quaet,
't Is u boos oordeel van binnen
't Is niet dan moet-wil, dat haet.

4. 't Is den *Heyligen Geeste*
Een sonde, die noch op aerdt
Noch by minste, noch by meeste
Wert vergeven, soo Godt verklaert,
Noch daer na in's Hemels Feeste,
Maer voor 't eeuwigh vier gespaert.

5. Laet dan mensch te gener tijden
V verstommen van Satan quaet,
Maer wilt liever recht belijden
All' u sonden, u misdaet,
Wilt den Duyvel tegenstrijden,
Op dat Godt u eens in laet.

Vierde Sondagh in de Vasten.

Stemme: *O zalich, heylich Bethle'em.*

1. Sie daer 't Miraculeus Bancket
't Welck Christus eertijts naer het Vasten
Soo mildelijck heeft voor-geset
Veel meerder dan vijf duysent gasten.
2. 't Was op een hoogen Bergh te doen,
Als Christus sprack, waer salmen loopen
Om Proviand op dese noen
Voor dese groote Schaer te koopen?

3. Naest Philips, was't Andries, die sey,
 Sie daer vijf Broodtjens, en twee Vissen,
 Maer wat is dat, riepense bey
 Om soo een Leger op te dissen?
4. Maer Christus seyde sets' aen den Disch:
 Daer op gaf hy zijn rijcken Zeegen,
 Soo dat van Broodt, soo wel als Visch
 Elck heeft een volle Maech gekreegen.
5. Wie nu, die Christum niet en prijst,
 Die hier tot loon van willich Vasten
 Dus liberael aen Taefel spijst
 Door een Mirakel soo veel gasten.
6. Denckt hoe hy eens tracteeren sal,
 Die hier sijn Wetten onderhouwen,
 Tracteert hy dus in't Aerdsche dal,
 Wat dan, als men hem sal aenschouwen.

Den Vijfden Sondagh in de Vasten.

Stemme: *Geeft my te drincken na mijnen dorst.*

1. *WAer is ter werelt klerck, of leeck,
 Wie is op aerd' so gau van sinnen,
 Die my, in al 't geen dat ick spreek,
 Van zond' sal kunnen overwinnen?
 Segh ick de waerheydt, om wat rede
 Gelooft ghy-lieden my dan niet?
 Die Godt te recht bemindt, is mede
 Gehoorsaem aen al sijn onthiet.*
2. *Maer om dat g'uyt Godt niet en zijt
 Soo hoort ghy-luy soo nood' sijn woorden,
 Soo wel ghy Jood, als Samarijt':
 Dit was't, dat haer soo seer verstoorden,
 En daerom spraken al de scharen,
 Secht doch, en seggen wy niet wel,
 Dat in u binnenst' is gevaren
 Den boosten Duyvel van de hel.*
3. *Ach! vrunden 'k hebb' den Duyvel niet,*

Ghy schelt hoe langer jae hoe quader,
 Want ick (gelijck een yder siet)
Eer met mijn wercken mijnen Vader,
 En ghy-luy derft my noch berooven
 Mijn eer, die 'k immers niet en soeck,
 Maer daer, daer isser eenen booven
 Die strafen sal u vuyle vloeck.

4. Sy weer; men kan aen al u praet
 Gewisselijck met ving'ren tasten
Dat ghy met Belzebub om gaet,
 En met sijn zwarte helsche gasten:
Want Abraham die is gestorven,
En Isaïc, en soo al voort:
 Christus sey, *Abraham heeft verworven*
Mijn dagh te sien, die ghy aenhoort.

5. Wel hoe, me vrient, *g'hebt nergens nae*
Het vol getal van vijftigh jaren,
 Wat praet-je dan, ghy die soo spae
 Geboren zijt door 's Moeders baren?
 Maer Christus sey, wilt my aenhooren,
 Ick sett' het u nu wel te pas,
 Weet seker, *dat ick lang te voren,*
Eer d'Ouden Abram quam, al was.

6. Doen wilden-se den Opper-Heer
 Goyen met keyen en *met steenen,*
 Maer Christus weeck, en nam een keer.
 Leert Christe-mensch hier uyt met eenen,
 En past u vyandt mee te minnen,
 Last'raers met ootmoet te weerstaen,
 Ghy sult-se wel haest overwinnen,
 Doet maer 't geen Christus heeft gedaen.

Palm-sondagh.

Stemme: *Christe, die daer zijt dagh en licht.*

1.
 JEsu, die in u Passy-weeck
 Selfs wout besueren Gal, en Eeck,

Kruys, speeksel, naeglen, doornen roen,
Mocht icker u wat eers voor doen!

2. Neemt van mijn hant ten danck, o Heer
Het geen de Iootsche schaer wel eer
Met sangh, Palm, Kleet, en Eselin
V deeden voor de leste min.

3. Den Esel is de ziele mijn
Die voorten wel te vreen sal sijn,
Om op u woort en bestier
Te leven, als een gehoorsaem dier.

4. Het kleedtje, dat ick voor u spreij
Sijn selfs mijn leden, die 'k bereij,
Om bly t'ontfangen ongeval
Wanneer 't uw' dienst vereyssen sal.

5. Daerom wil ick uyt Caritaet
Van u roodt Purper, mijn genaet
Maecken; want 't is reen, dat de knecht
Sijn kleedingh nae den Coninck recht.

6. 'k Draegh voorts twee tacken versch bedout
Van Palmen, en Olyven-hout,
Op wille van u Majesteyt
Tot Aelmis en verdueligheyt.

7. Hier op past nu den soeten toon
Van 't soet Hosanna Davids Soon.
Daer deught geen sangh, of hert en handt
Moet met de mont vast sijn gespannt.

8. Neemt dan van u lastdragent dier
Neemt dese gaven alle vier
Van my, die eerst van moet en geest
Gantsch was vereeselt, en verbeest.

Paesch-dagh.

Stemme: *O soete Harmonye.*

Alleluja, Alleluja,
O Godt! O Mensch!
Wie soude sich bedwingen,

Alleluja te singen?

Vyt vreughd' divijn
 Ick gantsch verdwijn,
 Om dat ick hoor van vrede?
 Wilt dan volijck wesen,
d'Heer Jesus is verresen
 Wt d'Graf-stede.

2. O groote wonderheden?

Den dagh, den lieven dagh
 Is eens gekomen;
 Dat Christus weer zijn Leden
 Die eerst begraven lagh,
 Heeft aengenomen;
 Om dat hy eens
 Voor des Gemeens
 Welvaert heeft gestreden,
 Nu is zijn naem verheven,
 Nu is hem weer gegeven
 't Eeuwich leven.

3. Sijt ghy nu van de sonden

Met *Christus* opgestaen
 En wel verresen,
 Siet toe dat ghy van stonden
 Ten Graef niet meer wilt gaen.
 Hebt altijd vreesen,
 Wilt Christus bloed
 Onder de voet
 Doch niet weerom gaen treden:
 Maer wilt u begeven
 Tot nieuwigheyt van leven,
 Want 't is reden.

4. Christus heeft nu verlaten

Het onder-aertsche Graf
 Sonder berouwen:
 Seght mensch // wat sal 't u baten,
 Dat ghy niet mee den draf
 Begint te schouwen?
 Slaet dan u oogh
 Voortaen om hoogh,

Soeckt daer u vree en ruste,
 Eeuwigh sonder pijnen
 Sal altijd daer verschijnen,
 In welluste.

Paesch-Maendagh.

Stemme: Cathuysertje bruyn. Ofte: Weest Nymphje gegroet.

Christus.

PElgrims een en twee, God groet u met sijn vree
 Christus die zy in 't midden van u bey
 Den Opper-Heer verleen u goed geley:
 Wat praetje te saem, hoe 's d'een en d'anders naem,
 Hoe staen bey u oogen soo droevigh in u hoofd,
 Wat tijdingh heeft thans u van alle vreucht berooft?

Pelgrims.

Vriendt hoe dus onwetendt
 Is dit vragens weert?
 Bent ghy dus vergetendt,
 Van 't werck gepasseert?
 Ist u al ontvlogen
 't Geen Iesus in Stee,
 Oock boven vermogen
 Eer-gisteren lee?
 Op hem was gestelt ons hoop, maer 't geweld
 Der Ioden heeft hem soo schandigh gekruyst,
 Dat hy onverwacht door de doot is verhuyst,
 Wy meynden hy sou, ons t'samen uyt den rouw
 Hebben verlost, maer 't is vergeefs gewacht,
 De VROUTJENS die vinden maer doecken in het gracht.

Christus.

Och wat mooghje rasen!
 Waer 's al u verstant?
 O blinde! ô dwaze
 't Geloof is aen kant,
 Wat wast dat Propheeten

Ons klaer, naeckt en bloot
 Eertijts lieten weeten
 Van Roe, Kruys, en Doot?

Weest vrolijck in God, my dunckt, daer is't slot
 Van Emmaus, waer in ghy bent gelogeert
 Voor my waer 't te laet weer na Stadt toeghekeert,
 Danck hebb' allebey, voor u goet geley
 Den Heer Zegen u met een vaster Geloof
 Sijt aen Pelgrims woorden doch niet langer doof.

Pelgrims.

Heer, wilt by ons blijven
 In dit logement,
 De Waert sal niet kijven
 Den dach neemt een ent,
 Waer wilje gaen doolen?
 Den avondt die naeckt
 Set by ons u zoolen
 V ganck zy gestaect.

Christus.

Ick blijv' dan genoodt, geeft my wat Tafelbroodt
 Op dat ick het krachtelijck zegenen mach
 En daer door verdrijven u droevich geklach;
 Sie daer is't verdeelt, in waerheyt, niet in beelt
 Ontfangt het, en eet het tot consortement
 Soo ben ick Gast en Waert in dit Emmaus logement.

ô Meester! waer heenen!
 Blijft by ons Man Goodts,
 Ghy bent ons verschenen
 In 't breeken des Broodts.
 Hoe branden ons' herten
 Dewijle hy sprack
 Van alle sijn smerten
 Flus buyten dit dack!

't Gantsch' Choor.

Ons ziel en mondt, genaect den avont-stondt
 Van ons kort leven, Heer Iesu blijf ons by,

Op dat wy sonder u niet en raecten in de ly
 Als wy zijn vergaert, en onder een gepaert
 Weest doch in't midden van ons t'aller tijt
 En zuyvert't quaet't geen ons in de zielen bijt.

Wilt ons doch by blijven
 's Doodts avont genaect,
 Wilt ons doch staech stijven
 Met Manna 't geen smaect,
 Wilt naer u verrijsen
 Met u Vleesch en Bloet
 Ons doch dickwils spijsen
 Tot ons eewich goet.

Paesch-dingsdagh.

Stemme: Op de drie gesellen van Rozendael.

1.

Die leven wil, in vrede moet
 Hem selven leeren sterven,
 En d'eyge zin, al schijnt ze goet,
 Om vreedts-wil dickwils derven.

2. De vree is *Christo* al te lief.

Hy was noch nau geboren,
 Of d'alderzoetste minne-brief
 Dee ons het vree-lied hooren.

3. Hy ginck, hy stont, hy sprack, hy wrocht
 Het hoogste zijnder schoolen
 Was schier: de vree heb ick gezocht:
 De vree werd u bevolen.

4. 't Is vrede die ick u nae-laet,
 't Is vrede die 'k u wil geven,
 Zoo hier, als met een overmaet
 In 't hof van 't eeuwich leven.

5. 't Was vrede vroeg, 't was vrede spae,
 't Was vree zoo minigwerven:
 't Was vrede voor, 't was vrede nae,
 't Was vrede in zijn sterven.

6. In 't kort, de vree wast eerst en 't lest,
 't Welck Iesus ons betrouwen,
 Hoe moet men dan wel doen zijn best,

Om vrede t'onderhouden?

7. Heer laet ick hier vry sijn de minst
Van keur, van plaets, van allen:
Wanneer wy maer de rijckste winst
Van vree te beurt mach vallen.

8. Mijn ziel! tracht na dit hooge lot:
Gh' en kunt toch nergens rusten
Dan in de vree. Want vree is God,
En d'oorsprongh der wellusten.

Beloocke Paesschen.

Stemme: Geeft my te drincken na mijnen dorst.

1. *ALs met gemak, onder het dack,
Den salighmaker was gekomen,
Dee hy sijn groet, gantsch heus en soet,
En sey terstont; Vreê zy u vrome:
En om haer deeg'lijck te verblijden,
Vertoonde hy met goede reên
Aen haer sijn diep-doorsteke zijde,
En d' and're door-geboorde leen.*

2. *Hy weer gedwee, sey; U zy vreê.
Ick send' u, soo ick ben gesonden:
Daer op goet rondt, blies hy terstont
Op haer met ope keel en mondt,
En sey daer op: 't geen ghy vergeven
Of houden sult hier op de aert,
Sal vast staen in het Hemelsch-leven,
En zijt dan voorts niet meer vervaert.*

3. *Doch Thomas een, van het gemeen,
Was doen daer niet op d'eerste Paessen;
Stracx naer dien tijt, d'ander verblijt,
Seyden hem sulcks: maer, ach, eylaessen,
Hy sprack weerom, 'k sal niet gelooven,
't En zy dat ick in korter spoet,
Soo zie, als tast, de diepe klooven
Van Jesus handen, zijd', en voet.*

4. *Als dan met vree, ter selver stee,
D'Apost'len weer te samen waren,*

En *Thomas* mee, niet sonder wee,
 Met haer ter selver plaets wou paren:
 Verscheen den heer weer als te voren,
 En wenscht haer t'samen weerom *peys*,
 En sey, *Thoma steeckt in de voren*
U handt en ving'ren van mijn vleys.

5. *Weest niet meer doof, door ongelooft.*
 Maer *Thomas* gantsch vervaert door vreesse,
 Riep meer en meer: *Mijn Godt, mijn Heer!*
 Vergeeft het my, 't sal niet meer wesen.
Thoma, nu ghy my siet voor d'oogen,
Geloof-je, maer geluckigh dees'
Die niet en sien, nochtans geboogen,
Gelooven 't geen Godts Kerck aenwees.

6. Geeft ons doch 't lot *o* goede *Godt*,
 Van de verdiensten uwer wonden:
 Dat klerck of leeck, doch noyt en breeck
 V vree door eenige doot-sonden.
 De vree, die brack uwen verrader,
 Want dese vree is d'een'ge rotz,
 Waer door ons lief heeft *Godt* den Vader,
 Waer door wy breken des Satans trotz.

Den tweeden Sondagh nae Paesschen.

Stemme: *Fluckx op de been.*

1. *FLucx* op de loop, ghy Christen knaepjes,
Flucx loopt den *Herder* vrolijck in 't gemoet:
 Ginder komt hy aen, die tot zijn schaepjes
 Seydt en roept: *Ik ben een Herder goet,*
 Eenen *Huerlinck* vlucht, wat past hy op de schapen,
 Maer een *Herder goet*
 Stelt zijn lijf en bloet
 Voor zijn lieve *Schaepjes*, als de Wolf ontmoet.
Eenen huerlinck &c.

2. Ick *goeden Harder* kenne mijn *Schapen*,
 Ende mijn lieve *Schaepjens* kennen my:
 Isser een gevallen, 'k soeckt weer op te rapen,
 Isser een verdwaelt, ick keer te rechter zy,

Ia voor al mijn Vee mijn redelijcke Dieren
 Stel ick Harder goet
 Leven, lijf, en Bloet,
 Hebt dan mijn Schaepjens, hebt dan goede moet.

Ja voor al mijn &c.

3. Nu dan, soeckt Oost, soeckt West, soeckt verder
Schaepjes, die u *Harder* eens geraeckt bent quijt,
 Seecker, ghy vint geen beter *Herder*
 In desen nieuwen aengenamen tijt,
 Singht dan tot lof, tot eer, o Christen,
 Met een *Schaepjes* tael,
 Singht vry altemael,
 Aen uwen *Harder* een nieu *Pastorael*.
 Singht dan &c.

Den derden Sondagh naer Paesschen.

Stemme: *Als Jola d'onberaede Maeght.*

1.

EEn luttel tijts, ghy siet my niet,
 Daer na weer *een luttel* dat ghy my siet;
 Als wy wat naerder als hier nae,
 Om dat ick weer rasch na mijn Vader toe gae.
 Maer wat wil dit *Luttel* beduyden,
 Dat wy hem gansch niet sullen sien?
 En 't ander luttel, seght fijne luyden,
 Dat hy ons weer 't ghenut sal bien?
 Wat mach dit sijn geseyt?
 Wat-voor diepsinnigheydt?
 Ey Iesu! wilt ons dit doch bedien,
 Op dat wy dit klaerlijck eens mogen sien.

2. Amen, wel aen, het sal soo zijn,
 'k Verklaert u me- vrient op de waerheyt mijn:
 Een *Lutteltje tijds*, het moet soo zijn,
 Gemaect u veel rouw, veel smert, veel pijn:
 Terwijl de werelt haer sal verblijden
 Met all' haer konsoorten, met groot geschal,
 Dat *Lutteltje* sult ghy moeten lijden,

Mijn knechten, mijn vrunden, mijn kinderen al:

Maer murmureert doch niet,

Hoort doch mijn goet bediet

Ick sal all' u droefheyt, de welck ghy lijdt

In vreuchden verkeeren in *Luttel tijt*.

3. Een Vrouw' soo langh's in arbeydt sit

Sy klaecht, sy kermt, sy weent, sy bit,

s'Heeft smert, s'heeft pijn, van lidt, tot lidt

Soo lange tot datse het bly besit,

Soodrae, als dees' rouw is geleden

Soo haest, alst baren is geschiet,

Vergeets all' haer bedruckte leden,

Gedenckt sy all' de weedom niet:

Maer sy singht een nieuw' Liedt,

Om datse ter werelt siet

Een kint ghebooren, een vrucht wel schoon

Om daer mee te cieren des Hemels Throon.

4. Wanneer ghy dan een weynich lijt,

So denckt dat ghy hier een Kraem-vrouw zijt,

Maer die nae een luttel tijdt seer drae,

Sal hebben daer boven een eeuwich genae:

Och! Och! wat onderscheydt van steden

Tot loon van de deucht, of van de sondt:

Wat dubbel huys van eeuwicheden,

O korte stondt! O diepe grondt!

Acht ghy dit oogeblick

Dan van soo hoogen schick,

Dat ghy daer over soo groote schae,

Sout willen verdraegen van s'Hemels gena.

5. O Sondaer! hoe ist moogelijck

Dat ghy niet vervult bent met stadige schrick,

Als ghy eens denckt te recht de scheel,

Dat u, oft het helsche vyer te deel

Moet vallen, of de eeuwige glorie

En dat op een kleyn oogeblick;

Houdt dit doch altijd in u memorie

Wilje niet vallen in 's Duyvels strick:

Neemt 't luttel tijts wel waer,

't Is prijs, 't is duere waer,

Waerom men moet koopen de zaligheyt,
 Waerom men moet koopen de eeuwigheyt.

Den vierde Sondagh naer Paesschen.

Stemme: *O 's Werelts valsche schijn! Ofte: Die mint die lijdt veel pijn.*

1. *Ick gae, sprack wel beleeft
 Jesus tot hem, die my langh ghesonden heeft,
 En daer 's van u niet een
 Die my eens vraegt, Christe segt, waer ghaet ghy heen?
 Ghy sucht, om dat ick schey
 Om dat ick 't pat berey
 Op 't welck ghy-luy daer na my sult moeten doen geley.*
2. *Blijf ick tot u verdriet,
 Soo sal den Trooster geest tot u lieden komen niet:
 Maer ist, dat ick weer-keer,
 Soo sal ick hem drae tot u alle senden neer;
 Die sal tot gheneucht
 Van sond', oordeel, en deucht,
 De Sondaers dan gaen straffen, en berispen 's Weerelts vreucht.*
3. *Van sond', om dat haer hoofd,
 Mijn leeringh, en mijn woort by na niet-mendel gelooft:
 Van deucht, om dat ick gae
 Tot mijnen Vader Godt, siet wel toe; ja oock daer nae
 't Oordeel, om dat den Vorst
 Des Weerelts, hooch van borst
 Onwillich is verwesen, en vervloect uyt wraeckens dorst.*
4. *'K hebb' u noch al seer veel
 Te seggen, en te spreken, maer eylaes! het meerendeel
 Kan noch u dompich hert
 Niet vatten, noch verstaen, maer eylaes: als u eens wert
 Gestiert des *waerheyls Geest,*
 Die sal vor minst, voor meest
 De waerheydt openbaren, weest dan alle onbevreesst.*
5. *Sondaer, waer 's u verstandt*

Dat ghy niet eens vraecht na u soete Vaderlandt,
 Daer Cherub' vlieght, en sweeft,
 Daer Christus Godt, uwen Salighmaker leeft?
 O mensch! O mensch! bedaert,
 Wat seek g'hier op der aert,
 Daer in dat hooghe landt, daer wort alle goet vergaert.
 6. Voorwaer, 't is recht, 't is reen,
 Dat ick my arm mensch, vande Wereldt wat gae speen,
 Op dat des Heeren dagh
 My tot meerder troost, en tot vreucht ghebeuren mach,
 Kiest doch, O mensche'lijck Dier,
 Ymmers Godts bestier,
 Begeert ghy daer de vreugt, soo moet ghyse derven hier.

Den vijfdē Sondagh naer Paesschen.

Stemme: *Cathuysertje bruyn. Ofte: Weest Nimphe gegroet.*

1. HOort vrunden t'saem, tot vordring van u faem,
Al wat ghy van den Vader in Jesus naem versoeckt
Daer mee, seyt Christus, werden wy verkloecht.
 Stort dan gebeen met and're, oft alleen:
 Want wat voortaan van boven wert versocht
 In Christus naem, dat wert ons toegebracht.
 Ghy hebt dus gesproken,
 Heer, met eyge woordt,
 En daer bleef noyt gebroken
 Van u 't minste woordt:
 Waerom blijf-je dan op ons dus verstoort,
 Dat ghy all' ons bid soo seldom verhoort?
 2. Daer's 't antwoord vervult, 't is ons eyge schult
 Dat ons gebeden Godt niet lief en zijn:
 Wy bidden, maer qualijck, dat doet ons de pijn.
 Ia 't is den Heer, die steeds ons' beger
 Oock niet en verhoort uyt pure genaedt;
 'tIs liefd' dat hy weygert de g'eyschete weldaet:
 Het heeft wel gebleken

Aen *Rachel* goe vrouw,
 't Droef kint was tot teecken
 In haer barens-rouw,
 Sy badt t'elckens, geeft my kind'ren op schoot;
 Sy kreechse; maer 't tweede aen-dee haer de doot.
 Leert dan te saem in 's *Salighmakers naem*
Te bidden om dingen, die saligh meugen zijn;
 Maer braeckst eerst uyt uwer zonden vuyt fenijn;
 Maeckt u eerst sterck, aen Godts ware kerck:
 Want 't is Godts Soon, die noyt sijn gaven sendt
 Aen hem, die sijn Kerck voor sijn Moeder niet en kendt,
 Wijckt van 't aerdsche spoedigh,
 Volhart in 't gebedt:
 Weest daer by ootmoedigh,
 op 't bidden wel let;
 Soo sul-je bekomen een heel vol besit
 Van alle het goet, daer ghy Godt om bidt.

Den sesten Sondagh naer Paesschen.

Stemme: *Flucx op de been.*

1. *ALs* ick den *Gheest* sal van mijn Vader senden
 Ginder van boven in dit aertsche Dal,
 Voor minst, voor meest, tot troost van u ellenden,
 Voor jonck, voor oudt, ja voor de menschen al,
   Sal hy wel drae de waerheyt openbaren
   En die maecken kondt,
   Suyver, gladt, en rondt
   't Aller stee, en plaetse, 't aller tijdt, en stondt.
2. Hy sal mijn Leer dan klaerlijck betuygen
 Met een welspreeckend', held're, klare stem,
 Hy sal de leugen-tael doen buygen,
 Niemand en salder hebben tegens hem,
   Maer 'k voorsegh 't u, ghy sult moeten lijden,
   Ja, 't sal zijn, slae doot:
   Want door sulcken stoot,
   Sullen sy meynen, dat sy Godt doen diensten groot:
3. Maer wanneer u dese Boeven schennen,

Wanneer s' u vangen, spannen, ende slaen,
 Denckt dat sy my, noch mijn Vaer en kennen,
 Denckt dat sy doolend' lancks de straten gaen.
 Want gelijck de Kray tot vliegen is gebooren
 Alsoo onverblijdt
 Is alhier tot strijdt
 Alle menschen geschapen: wee, wee, die niet en lijdt.
 4. En dit, gelijck sy allegader veynsen,
 Als kacx, quantsuys om Godes meeste Eer,
 En dat u haer bedurve grijnsen,
 Ofte door Oorlogh, of door valsche Leer:
 Maer hy verstaende dese valsche parten,
 Versmaet doch den roof,
 Laet van 't Geloof
 Doch noyt verleyden, weest aen dat Oor doof.
 5. Moet ghy u t'samenkomsten van buyten
 Doch wat derven, om u Synagoogh,
 Moet gy in stal, in Schuer, in Schuyten
 Godt dienen nu om laech, en nu om hoogh:
 Ey! *Catholijk*, wilt daerom doch niet treuren,
 Wilt doch niet te min
 Op een goet begin
 Daerom vervreemden moet, of hert of zin.
 6. Offert van binnen dan u Offerhanden,
 Siet desen Tempel staet u altijd vry,
 Daer is een Kerck, die door geen vyanden
 Kan zijn verboden, noch door Kettery:
 O Kerck! bewaert my doch ten allen tijden,
 Laet my noyt in noot,
 Hout my in u schoot,
 Tot dat my eens scheyde d'aengename Doot.

Pincxter-dagh.

Stemme: *O 's Wereldts valsche schijn. Ofte: Die mint die lijdt veel pijn.*

KOmt Schepper, *Heyligh Geest*.
 'tIs heden *Pincxterdagh*, 't groote solemnele Feest,

Dat ghy, ghelijck men vint,
 Beschreven neder quaem uyt den hooghen als een windt,
 En door een groot gedruys,
 Beweeghde 't gantsche Huys:
 Ia daer was nietmant binnen, of sy waren eve kuys.

En door &c.

2. Een goede groote schaer,
 Schier hondert twintich Man, die daer rusteden te gaer
 Ontsteecken door dit vuer,
 Met Tongen gantsch ontflamt, en verlicht op 't selve uer,
 Soo datse al terstondt
 Met een vernieuwde mondt,
 In alderhande Tael, spraecken uyt een nieuwe gront.

Soo datse, &c.

3. Wat ongehoorde saeck.
 Riep Grieck, en Latinist, dat hier yeder hoort zijn spraeck?
 Wie heeft dan met verstant
 Doen spreken alle dees', alle tael van yder Landt?

't Is immers, vrienden hoort,

De alderminste soort

Van d'alderslechste stam, van het Galileusche oort.

't Immers &c.

4. Ey Iood'! hoe dus beteest?
 Dit is de Godtheyt selfs; ja, 't is selfs den *hey'gen Gheest*,
 Die 's wereldts gantsche Rondt
 Van oordeel sal bescheyden, van deughden, en van sondt.

Kent dan, en haet

Het schennis van misdaet,

Komt eer het eens te spaet, eer het eens sal zijn te laet.

5. Vervordert u ter deught,

De wijle gy noch kunt, en dewijle gy noch meugt,

Met een soo groote baet

Van Godt den Heyl'ghen Geest, die u soo ghetrou by staet,

Siet dat gh'u niet meer stelt

In Satans boos geweld

Neen liever wech ghevlogen, fluckx om hoogh te velt, te velt.

Siet dat &c.

6. Komt dan, komt *Heyligh Gheest*,
 Buyght ons ziel, en lijf, wascht ons, vroomt ons, en geneest.

Sendt neder t'onser plicht
 Doch een Pinxterstraeltje, doch een praeltje van u licht.
 Een dropje van vreught,
 Een mijtje van de deught,
 Om hier na met u eens, en altijd te zijn verheught.
Een dropje, &c.

Den tweeden Pinxter-dagh.

Stemme: *Edel Artisten koen.*

1. SOo lief hadd' Godt wel eer,
 Dese Godd'loose Weerelt,
 Dat hy sijn Soon ter neer
 Sondt met genae bepeerelt:
 Op dat, die in hem g'looven,
 Nimmer verlooren gaen;
 Maer op dat sy daer booven
 'tLeven met vreught ontfaen.

2. Soo lief hadt Godt den Soon,
 Wel eer des Werelts slaven,
 Dat hy van 's Vaders Throon,
 Verkreegh de seven gaven
 Des Heyl'gen Geests voor desen,
 Selfs met den Heyl'gen Geest,
 Op dat hy souw genesen,
 Den minsten, en de meest.

3. Die dan in hem gelooft
 En in't geloof wil deugen;
 Dien wert Godts rijck belooft,
 Soo niet, soo moet hy meugen,
 Godts Oordeel gantsch rechtvaerdigh:
 Want hy versmaet het licht,
 Hy maeckt sich 't duyster waerdigh,
 Door sijn Mol-blindt gesicht.

4. Kom Schepper heyligh Geest,
 Daelt op ons hier benede,
 In dit bly Pinxter-Feest,
 Deylt ons u gaven mede:
 Op dat ons' Ziel en sinnen

In leven en in doot,
 V waerlijck weer beminnen
 In blydschap en in noot.

Pinxter-gesangh op den derden dagh.

Stemme: *Pronckje van dees' Maeghden.*

Gemaect door *Frater Leonardus Post*, Leecke-broeder in het Augustiner Convent in Brabant, door den Drucker, onder kenniss' van den Autheur hier by gevoeght.

1. *W*El hey, wat vreemde quanten,
 Wat koddiger fatsoenen,
 Die men hier Predikten
 Hedensdaeghs hoort noemen?
 Diemen nu in plaets
 Van d'oude Priesters siet
 Aenloopen, met hoopen,
 In 't ronde, gesonden van niemant niet.

2. 't Was Christus die voor desen
 Vytcriep met luyder keelen:
 Schrickt voor het nieuwe weesen
 Van haer die Zielen steelen,
 Die in de Schaeps-kop kruypen.
 Niet door de rechte deur,
 Maer sluypen, met stuypen
 Door straeten, door gaeten, och wacht u daer veur!

3. 't Sijn Moordenaers en Dieven,⁺
 Sy dooden, en sy rooven,
 Sy draegen valsche brieven,
 Haer last is niet van booven.
 Niemant heeft haer geroepen,
 Wat is haer leringh dan?
 't Is bannen, en spannen,
 't Is nypen, 't is grypen van alle man.

⁺*Ioan.10.8.*

4. Sy roepen, en sy preecken
 Maer op de nieuwe mooden,
 Sy hebben duysent streecken
 Bestiert door nieuwe Gooden.

Sy grabbelen te saemen
 In 't geestelijke goet,
 Sy rucken, sy plucken,
 Met handen en tanden, met al haer gewoet.

5. Beklaegelijke Zielen,
 Die maer door eygen driften,
 Komen om te vernielen,
 Het geen wel eertijts stiften
 Ons zalige Voorouders;
 De deur is voor haer toe,
 Sy dwingen, sy dringen
 Met messen, door bressen, sy worden niet moe.

6. Sy dryven de Schriftueren
 Naer eygen nieu gevoelen,
 Met wonderlijke kueren:
 Sy maecken nieuwe stoelen
 In schijn van reformeeren,
 Van ons vast oudt gebouw,
 't Sijn Liegers, Bedriegers,
 Dus schoutse, bejoutse, en houd u aen 't ouw.

7. Doch laet ons onder tusschen
 In desen Pinxter-feeste,
 Ons liefde niet uyt-blussen,
 Maer Godt den heyl'gen Geeste
 Aenroepen metter Herten,
 Dat hy als Kercx-poortier
 Met minne, haer binne
 Wilt laeten, ter baete van hert en van nier.

Sondagh van de H. Dryvuldigheit.

Stemme: *Flucx op de been.*

1. Christus die seyt: My is macht gegeven
 In d' Hemelen, en op der Aerden mee,
 Gaet heen, en leert dan all' die leven,
 Van d'eerste tot de alderlaetste stee:
 Doopende haer *In den naem des Vaders,*
 En *des Soons* met feest,
 En *des heyligh Geest,*

Leerende haer doen mijn wetten minst en meest.

2. Des sal ick selfs met u-Luy wesen

Van nu af, tot so langh de weerelt staet:

O Heer, u goetheydt sy gepresen,

O Heer, u macht, u miltheyt heeft geen maet:

O rijckdom, o verborghen schatten,

Wie van die hier gaen,

Kan te recht verstaen

Het hoogh wesen Gods? wat mensch wie reyckter aen?

3. Ghy gaef't begin, o Godt, o Vader

Soo aen u *Soon*, als mee aen uwen *Geest*,

Die evenwel altijd te gader

Van eeuwigheyt by u hebben geweest,

Sonder begin, voor alle stonden,

Iae, noch goet, noch quaet,

In dencken, ofte daet,

Of sy wistent mee, neen 'twas daer noyt te laet.

4. Al even goet, al even machtich,

Al even oudt, al even vroet en wijs,

Al even heylich en waerchtich,

Van eene lof, jae gantsch van een prijs:

Buycht en vernuft doch botte menschen

Voor zijn Majesteyt,

Op dat zijn Godtheyt,

Door sijn groote glory u niet en verspreydt.

5. O Heer, laet ons doch niet bedrogghen

Werden door hoochmoet, oft' hovaerdigheyt,

Maer gunt dat wy u grootheyt moghen

Altijt behagen, door ootmoedigheyt.

O Heer wy zijn bereyt te bocken

Onder 't Godd'lijck woordt:

Waer uyt yder hoort,

Dat ghy *Een* bent, en *drie* ter aller oort.

6. Eer, glory, lof, sy Godt almachtigh,

Die een Godt, maer in Persoon drievuldigh is,

Des sy hy weer den mensch gedachtigh,

Die breuckel, ende gantsch ellendigh is,

Geeft doch ons eens, dat 't geen wy hier gelooven

Daer nae moghen sien,

Neffens de Seraphien,
Dit sal ghenoegh zijn voor alle Christe-lien.

Den tweeden Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *O saligh heyligh Bethlehem.*

1. Och wat een grooten Avontmael,
Dat Godt eens hadde doen bereyden
Boven in sijn vergulde zael,
En seer veel gasten doen bescheyden
2. Hy sprack met een beleefde mondt
Als nu de uyre was verschenen,
Getrouwen Dienaer haelt terstondt
De gasten hier, loopt spoet u heenen.
3. Sy liepen heen met goet bescheydt
En brachten tijdingh aen de Gasten,
Kom, komt, loop aen, 't is al bereydt,
't Was wel, gelijk haer *Godt* belaste.
4. Maer sy van sinnen plomp en dom,
Ondanckbaer volck, onnutte dieren,
Sonden de knechten stracx weerom,
't Lusten haer niet het Feest te vieren.
5. Het futselboeck quam onghesocht,
't Was niet van noode lanck te toeven,
Den eenen hadt een Hof ghekocht,
Den and'ren most sijn Ossen proeven.
6. Den derden sey, ick kan mee niet,
Want 'k hebb' nu juyst een Vrou genomen:
Maer 't *Heerschap* sprack met gram verdriet,
Als all' de knechts waren ghekomen.
7. Loopt, soeckt, en brengt al watje vindt,
Doorwandelt straeten: gaet door steghen
Hoe arm, hoe kranck, hoe manck, hoe blint
Laet my doch niemandt achter wegghen.
8. Den Dienaer deedt, maer niet te min,
Daer bleef noch plaets aen 't Mael des Heeren:
Des seydt hy, gaet en dwinghtse in
Te gaen, wilt doch noch eens weerkeeren.
9. Want van dees' al, die 'k nooden liet
'K seght u, en sal niet een voorseecker

Van mijne Tafel smaecken yet,
Noch drincken uyt mijn gulden Beecker.

10. *Heer* dult doch niet, dat ick om slijm,
Om Ossen, Wijven, Hoven, Gronden
De tafel van u Rijck verswijm,
Bewaert my doch tot aller stonden.

11. O *Godt*, wanneer ghy siet den Mensch
Om Ey, oft' Appel te verlaten,
Een disch van sulcken hooghen wensch,
Het moet u grammen boven maten.

12. O *Heer* ick houw my voor ghenoodt,
Ach! dit en moet my noyt ghebeuren,
Soo van u Wijn, als van u Broodt
Sal my noyt schepsel kunnen scheuren.

13. 'Is al te moogelijcken bee
't Is al te ongemeene liefde
Eer sy den Coninck, diese dee,
Danck-hebbe de *Boode*, diese briefde.

Den tweeden Sondagh nae Pinxteren.
Volgens het Ceulsch Officie.

Stemme: *Cur mundus militat.*
Of: *Hoe steeckt de Weerelt dus.*
Of: *Laet ons met lof en sangh.*

1. *DAer* is een rijcke Man
Voor dees op Aerdte geweest,
En Lazarus daer an
Van wiemen wond'ren leest.
Den eenen hadd' sijn lust
Den and'ren sijn verdriet,
Den eersten altijt rust
Den and'ren 't droevigh Liedt.

2. Den eenen was een Heer
Van Rijckdom en van Schadt,
Den and'ren was een Slaef
Die om sijn nootdruft badt.
Den eenen was in weeldt

En wellust t'aller tijt,
 Den andren was in noodt,
 In droefheyd, leedt en spijt.
 3. Den eenen was altijt
 Versaedt in volle lust,
 Den and'ren was benijdt
 En altijt sonder rust.
 Den een hadd' overdaedt
 Van spijs, en leck'ren dranck,
 Den and'ren nooyt versaedt
 Gedeurighlijcke Kranck.
 4. Den eenen hadd' sijn will',
 Den and'ren nooyt gemack;
 By dien was 't altijt stil
 By deesen pack op pack.
 Doch naer een korten tijt
 Hun Leven raeckt te niet,
 En naer een langen strijdt
 Was't eyndtje van verdriet.
 5. Naer dat den Bedelaer
 Met een seer groot gedult
 Geleydt was op de Baer,
 Wiert hy met Troost vervult.
 Naer dat hy was geraeckt,
 Ten eynde van sijn smerten,
 Sijn d'Engelen genaeckt,
 En hebben hem ontwart.
 6. Iae tot in Abrahams schoodt
 Gedraegen met gesangh;
 En daer, nae alle noodt
 Geleydt aen Abrams wangh;
 Daer vondt hy alle troost
 En alle soeticheydt,
 Den rechten Zielens-ooghst,
 Oock sonder Pijnlickheyd
 7. Maer ach, maer ach, eylaes!
 Den gierigaert, den vreck,
 Den droncken-rijcken baes
 In Zielens saecken geck;

Voor sijn genoote lust,
 Moet in het helsche graft,
 Daer noyt een mijtje lust,
 Hem eenich schepsel gaf.
 8. Den eyndeloosen brandt,
 Met drooght sijn tonge plaeght,
 d'Onlosselijcken bandt,
 Sijn Hert en Ziele knaeght.
 Hoe grooten onderscheyt,
 Is tusschen dees, en dien:
 Wat dubble eeuwigheydt,
 Scheydt beyde dese lien.
 9. Kiest nu, *o* Mensch, te recht,
 Doolt doch niet in de keur,
 Bemindt den armen knecht,
 En schoudt des rijckens deur:
 Kiest ghy des rijckens lodt,
 Verwacht dan oock sijn loon;
 Mindt ghy des beed'laers kot,
 Verwacht dan oock sijn kroon.

Den derden Sondagh nae Pinxteren.

Stemme: Geeft my te drincken na mijn dorst.

1. *HO*ort doch, de valsche Phariseën
 Op Christum Iesum murmureerden,
 Dat hy soo soet, en soo gemeen
 De Tollenaers gestaech hanteerden:
 Maer hy antwoordt aen de verwarders,
 Met soet bescheyt, met goet bediet,
 Dit is het ampt van goede Harders,
 Sijt doch daer in verwondert niet.
 2. Want een die hondert Schapen heeft,
 En siet bedroeft, dat een van alle
 De schaepjens achter lande sweeft,
 Die placht de reste wel te stallen,
 Soo langh, dat hy komt te belooppen
 Het honderste verloore Lam,

En hy dat weer by d'and're hoopen
Gebracht heeft aen sijn eygen dam.

3. Ia even, soo hy t'Schaepjen vondt,
Niet sonder al te groot beroeren
Sijns hertsens sucht, hy t'samen bondt,
En swiert het beesjen op sijn schoeren.
Soo roept hy stracks aen weder zijden
Sijn Bueren al met luyde stem,
En wil dat sy sich oock verblijden,
Om 't vinden van het Schaep, met hem.

4. Een vrouw mee, die gelt is vergunt,
Wanneers' eylaes maer eens verloren
En heeft van tien en een munt,
Hoe luyde laets' haer stemme hooren:
Ia om den penninck weer te vinnen,
Ontsteeckt sy 't licht en vaeght het huys:
Maer vont, seydt sy tot haer vrundinnen,
Sijt bly met my met soet gedruys.

5. Sal ik dan de mensch, die 'k soo bemin,
Niet met groot recht wel soecken meugen?
En als ick hem nu weerom vin.
My in de vondt des Menschs verheugen?
Onthoudt doch wel dees' mijne leeringh,
Voorwaer ick seg' u voor gewis,
Dat om een sondaer sijn bekeringh
Gints in den Hemel blijerschap is.

6. Veel meer dan over 't groot ghetal,
van die my noyt met sond' bedroefde,
Als over dees' die voor geen val
Geen penententie en behoefde.
O Iesu 'k wil het gaeren weten,
Ick ben; ick ben 't verdoolde schaep,
Maer 'k bidd' u, wilt my niet vergheten,
O Heer aensiet doch my, u knaep.

Den vierden Sondagh nae Pinxteren.

Stemme: Christe, die daer zijt dagh en licht.

1. *H*Et volck omringelden den Heer,
En hy sat op den Oever neer,

Om haer te spijsen by een Klip,
Doen klom hy weer in Petrus Schip.

2. Maer als hy nu niet meer en riep,
Soo seyde' hy, steeckt doch eens na 't diep.
Maer Petrus sey: de gantsche nacht
Is al ons moeyte sonder kracht.

3. Maer even wel op u geluyt
Werp ick noch eens mijn netten uyt.
Maer och, wat ist, dat hier gebeurt,
My dunckt, ons' heele Net dat scheurt.

4. Help, help, Matroosen staet ons by,
Looft Godt, en weest doch met ons bly:
Heer, Heer, riep Petrus, wijckt van my
Om dat ick een groot Sondaer sy.

5. En vreest niet Simon, u sy vree,
Stae vast, sey Christus, hier ter stee,
Ghy sult voort door 't Schrifuerlijck lijn
Een luckigh menschen Visser zijn.

6. Heer Iesu, Godt, ick volgh u mee
In deses werelts woeste Zee
Ick pass' voortaan op u geboon,
Al waer het oock door duysten doon.

Den 4. Sondagh naer Pinxteren. Volgens het Ceulsch Officie.

Stemme: Nerea schoonste van u gebueren.

1. O Christe-mensch wilt doch beminnen,
Compassie, en bermhertigheyt,
Gelijck Godt Vader van beginne
Bemindt, en leeft meedoogentheydt.

2. En oordeelt niet, veroordeelt nimmer,
En 't selve sal u noyt geschien;
Want daer en is op aerd noyt slimmer,
Als av'reckx oordeel aen te bien.

3. Geeft en vergeeft uyt goeder herten,
Den Heer sal weer het selve doen:
Geeft ghy een ander vreucht of smerten,
Alsulcke spijs sal u weer voen.

4. Besiet u selven, vindt gh' in uw' oogen

Een Balck, treckt die eerst daer uyt;
 Dan ruckt eerst naer u kranck vermogen
 Den Splinter uyt u Buermans huyl.

5. Wat schoone woorden, wat suyv're lessen
 Vinden wy in dit kort verhael;
 Niet een, geen twee, maer vier, vijf, sesse,
 Gesproocken sonder donck're tael.

6. Och of de menschen dit onthielden!
 En voechden daer haer leeven naer;
 En danckbaerlijck voor Iesus knielden,
 De sond' verdween schier gantsch en gaer.

Den vijden Sondag naer Pinxteren.

Stemme: O Saligh heyligh Bethlehem.

1. Ten zy dat u gerechtigheyt,
 De Phariseen overtreffe,
 Soo sult gh'u in de heerlijkheyt,
 Des Hemels nimmermeer verheffen.

2. Ghy weet dat d'Ouders is geseyt,
 En doot doch niemant: want mids desen,
 Die yemant heeft ter neer-geleyt,
 Sal 't Oordeel Godes schuldigh wesen.

3. Maer ick segg' u-Luy op mijn woort,
 (Dus draeght u altijd seer verduldigh)
 Soo wie sich op zijn Broer verstoort,
 Sal 't selvigh' Oordeel wesen schuldigh.

4. En die noch soo veel hooger komt,
 Door tooren, en gramschap te klimmen,
 Dat die sijn naesten *Raca* noemt,
 Die wert des *Raets* schuldigh door grimmen.

Ia, wiender oyt (dat Godt verhoe)
 Syn naesten Broeder, Sot derf nommen,
 Verdient, dat Godt ten eynde toe
 Hem in *het Helsche vyer* verdommen.

6. Als ghy dan Offerhande biedt,
 Aen Godt Almachtigh, laetse steecken,
 Gedenckt u, dat u Broeder yet
 Op u heeft t'seggen, oft te spreken.

7. Laet vry u gifte voor 't Autaer,
Soo langh blijven in Priesters handen,
Tot dat ghy met u Broeder klaer,
Komt offeren u Offerhande.

8. Siet hier, hoe seer ons Godt den Heer
Geboon heeft altijd vree te maecken,
Dat hy ons oock zijn hoogste eer,
Soo langh gebiet, en beveelt te staecken.

9. Schickt innich en oprecht te zijn,
Even laet doch all' de yle deuchden
Der Phariseen, die met den schijn
Van buyten haer alleen gheneughden.

Den sesten Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *De Mey, die komter ons by, seer bly.*

1. *ALs* daer volcks te hoop // ter loop
Gevolght was *Christum* onsen Middelaer:
Hoort eens, soo seyden hy // seer bly,
Voorwaer my jammert dese groote schaer:

Wat yver oyt soo groot,
Wat liefde soo minjoot,
Den derden dagh is heen gegaen,
Ens' hebben voortaen
Niet meer op dees' baen
Te tasten aen.

2. Indien ick haer t'ondeegh // soo leegh
Laet gaen, ick vrees dat uyt hongers pijn
Beswijcken sal de schaer // te gaer,
Naementlijck, die soo verr' gevolght zijn:

Maer d'andere seyden, 't is
Hier dorre wildernis:
Wie soud' doch niet den hongers noot
Van soo veel lien,
Als gh' hier kunt sien,
Versaen met Broodt.

3. Siet daer maer seven broon // door loon,
En daer by noch een heel kleyn zootje Visch:
't Is wel sey Christus d'Heer // met eer
Schickt 't volck ter neer op d'aerde sonder disch:

Schickt haer, haest u doch seer,
 Hier in dit open weer,
 Geeft my de kost. 'T is soo gedaen
 En na 't Gebedt,
 Na Zeegens wet
 Liet haer begaen.

4. En elck is nae sijn staet // versaedt,
 Vier duysent Mannen al te wel getelt:
 Niemant heeft yet mishaecht // beklaecht
 Van soo veel volckx, behalven 't groot geweldt
 Van Vrouwen, Kindtsche jeught,
 't Was altemael verheucht:
 Iae 't overschot van alle kant
 Was daer by noch
 Was daer by doch
 Wel seve mandt.

5. Wie, die dit hoort // werdt niet bekoort
 Te volghen sulcken Vader, sulcken Heer,
 Die soo bemint // die soo besint
 Erbernde doen, erbermt noch weer, en weer,
 Laet doch te volghen niet,
 Die zijn volck soo voorsiet.
 En of hy u dee toeven wat,
 Soo wijckt daerom
 Doch niet weerom
 Oyt van zijn padt.

6. Want hy sal doch // want hy sal noch
 Tot uwer baeten een reys komen weer:
 Des in dees' wildernis // ghewis
 Soo moetje weten Mensch, al benje teer,
 Dat gh'eerst drie daegh moet gaen,
 Eer Chirstus sal versaen:
 En dat eerst in Godtvreesentheydt,
 Bermhertigheydt,
 Gehoorsaemheydt,
 Daer ist bescheydt.

Den 7. Sondagh naer Pinxteren.

Stem: *Geeft my te drincken naer mijnen dorst.*

1. Siet toe, *wacht u* doch Duytsch en Walsch
Voor haer die onder Schape vachten
U Leeren, als Propheten valsch
Om u als Wolven te versmachten,
 Schijn-schape Wolven sullen schennen:
 Siet toe, *ghy sult haer valschen aert*
Handt-tast'lijck aen haer vruchten kennen,
Want 't braem-bosch nimmer druymen baert.

2. Vliedt die Propheten, als fenijn,
 Die wat nieuws seggen met haer monden,
 En die tot u gekomen zijn,
 Maer van geen Opper-macht gesonden:
Want hoe sal yemant mogen preken,
Die niet oprecht gesonden is?*
 De Kettters met haer nieuwe streken,
 Die tasten hier tesamen mis.

⁺Rom.10.

3. Hierom soo mijt altijd haer kop,
 Laet u van haer doch niet verleyen
 Schaepjens, en werdt doch tot geen proym
 Dees' wolven, blijft in d'ouwe weyen,
 Wijckt van haer, die het nieuw' verkiesen;
 Stae vast op d'oude Heere-baen,
 Want 't zijn maer sachte schape-vliesen
 Daer sy gestaecht mee omme-gaen.

4. Men stopt den Bijbel in de handt,
 Men neemt den toom wegh van de luyden,
 Men gaet na 't vleeschelijck verstandt
 De Schriften van Godts woordt beduyden:
 Men gaet het ruyme paedtje leeren
 Aen meester soo wel, als aen knaep,
 Dit zijn de sachte wolle-kleeren,
 Dit is, dit is't vermomde schaep.

5. Siet toe, dat ghy u wel bewaert
 Soo in 't geloof, als in manieren,
 Leert wel verstaen der wolven aert:

Want seker 't zijn wreed-snoode dieren,
 Al schuylen-se onder de Schapen
 Met haren Wollefs adem dor,
 Sy weten al die-s' overgapen
 De keel en stem te maken schor.

6. Blijft dan als *boomen* vast geplant
 In d'acker van Godts Heyl'ge Kercke,
Brengt goede vruchten staegh te landt:
 Want dit betaemt soo leeck, als kercken.
 Maer als ghy roept *Heer, Heer, Heer Vader?*
 Soo *doet sijn wil*, als knecht en kindt,
 Tot dat ghy staegh hoe lancx, hoe nader,
 V eeuwigh loon daer boven vindt.

Den achtsten Sondag naer Pinxteren.

Stemme: *Geluckigh duysentmael. Ofte: Soo lang is 't Muysje vry. Of: Van den saligen Borsia. Ofte: Wie is 't die van 't begin.*

1. Een Man van rijke schat
 Die een *Rentmeester* hadt,
 Wanneer hy op een tijt schandig beschuldicht was
 Dat hy verquistet had' sijns Meesters gelde-kas.
2. Sprack tot hem seer gestoort,
 Wel watmen van u hoort!
 Doet rekening terstont: want ghy en sult voortaan
 Mijn goederen niet meer als *Rentmeester* ontfaen.
3. Hy steldent int verdriet,
 En sey: 'k kan delven niet,
 Ik ben gewent aen 't licht, aen 't leech, aen 't luy gemack
 En ben beschaemt te seer voor den Bedelsack.
4. Maer hoe? 'k houw goeden moet,
 De voorbaet is my goet,
 Geen beter raet op aerd, geen moyer, frayer kunst,
 Dan dat ick met practijk ga soeken rijkluy gunst.
5. Mannen, dan haest u seer,
 Wat bent ghy schuldigh mijn *Heer?*
 Komt, schrijft soo veel te min, 'k weet dat u deugt geschiet,

Een weynig, 't is bekend, en schaet den rijken niet.

6. Den *Meester*, soo ick lees,
Den *Rentmeester* noch prees,
Dat hy voorsichtig was; want dit is d'eygen aerdt
Der kinderen meest al, die dese Werelt baerdt.

7. Ghy dan, dienaer *Godt* haect,
Schickt dat ghy vrunden maect,
Komt, zijt doch na den geest, weest na de ziele loos,
Maect vrunden, eerje scheyt, hier van den *Mammon* boos.

8. O Rijke! doet profijt,
Dewijl gh' int leven zijt,
Geeft gelt, maect vrunden, op dat u den quaden dagh,
Den boosen *Mammon* mee, eens eeuw'lijck baten mach.

Den negensten Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *Sulamite keert weder.*

1. *Jesu*: wat doch voor rede,
Dat ghy dus deerlick roept: och arme stede?
Ach! *schreyt* doch mede;
Waert dat ghy wist, wat gratie *Godt* den *Heere*,
V nu komt prenteere,
Och! oft gh' oock kende
V naeckende ellende,
't Sou u beter, 't sou u beter, bekomen in 't ende.

2. Maer nu ghy Ioodtsch' Scharen,
Hoe lange sulje noch straffen vergaren?
V ziel beswaeren?
Sijt ghy gesint al willens dan te doolen?
Sijn u *Godts* straffen verholen,
Ick sie omronden
V wal, in korter stonden,
En u straten, en u straten, en u straten ontgronden.

3. O aldersoetste oogen,
Die soo veel *tranen* stort uyt mededoogen,

Wie sal niet mee vermoghen
 Niet laten vloey'n met *Christo* Traen-fonteynen,
 En zijn sonden beweynen?
 In dit kort leven,
 't Quaet datter is bedreven,
 En aen Gode, en aen Gode, en aen Gode 't hert geven.

4. Laet ons den dach van vrede
 By tijts in 't leven hier doch wel bestede,
 Seecker, 't is meer dan rede,
 Om in der yl te suyv'ren onse wonden,
 Van onse vuyle sonden:
 O *Heer* ghenade
 Verlost ons van den quade.
 Want daer namaels, want daer namaels salt zijn te spade.

Den tienden Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: Geeft my te drincken na mijn dorst.

1. Siet hier twee Bidders, die gegaen
 Sijn om te bidden in den Tempel,
 Laet beyd' u Ooren hooren aen
 Een schoon, een moy, een fraey exempel:
 d' Een vande *Phariseesche* Oorde,
 En d'ander was een *Publicaen*:
 Hoort toe, ghy sult het aen de woorde
 Van d'een, van d'ander wel verstaen.

2. d'Een sprack: Ick danck u *Heere* lief,
 Dat ick niet ben, als andere Menschen,
 Een Overspeelder, Schelm of Dief:
 Wat soud' ick anders kunnen wenschen?
 Daer onder ick met reden reecken
 Den Sondaer, die daer staet, en bidt,
 Want ick vast tweemael alle weecken,
 Geef tienden van mijn gantsch besidt.

3. Maer siet den *Publicaen*, en dorst
 (Daer tegen staende heel van verre)
 Om hooch niet sien, sloegh voor zijn borst,
 Hy dorst niet kijcken naer de Sterre.
 O God! weest my Sondaer genadigh!

Sprack hy, ick segge voor gewis,
 Dat desen Sondaer van misdadigh,
 Rechtvaerdigh t'huys gekomen is.

4. En d'ander, soo Godt selfs leerd,
 Die is een sondich Mensch ghebleven:
 Die sich verheft die wort verneert,
 Die sich verneert, die wort verheven.
 O Mensch! ghy mooght den Heer wel prijzen
 Van zijn weldaden, als ghy slechts
 V wacht versmaed'lijck te verwijzen
 Door hovaerdy, u mede knechts.

5. Danckt Godt, maer staet ghy mee van veer,
 En weest u sond' altijd gedachtigh,
 Val met dees *Publicaen* ter neer:
 Den *Pharise* was al te prachtigh.
Heer Jesu, weest mijns oock genadigh,
 Ick stae hier met den *Publicaen*
 Van verr', 'k sla mee mijn borst misdadigh,
 En derf mijn oogen niet opslaen.

Den elfden Sondagh na Pinxteren.

Stemme: *Op d' Engelsche Fortuyn. Of: Al watmen hier.*

1. *ALs* onsen Heer
 Vyt *Tyrus* gaende was,
 En ginck met eer
 Door *Sydons* steden ras;
 Quam hy met vree
 By Galilee de stadt,
 Ia dicht aen de Zee,
 Dicht op het natte padt.

2. Daer quam een doof
 Een stommen heel te pos,
 Om door zijn geloof
 Van 't quaet te raecken los.
 Hy raeckt zijn mondt,
 Hy raeckt zijn ooren mee,

En stracks was gesont
 De Man dicht by de Zee.
 3. Bent ghy besmet
 Met stom, of doovigheyd,
 In kas van Godts Wet,
 Soeckt zijn bermhertigheyd.
 Komt niet te laet,
 Stelt geen leetwesen uyt,
 Soo vinje baet
 Aen ziel, aen lijf, aen huyl.
 4. Maer wijckt ter zy,
 En valt Iesum te Voet,
 Brenght 't geloof daer by,
 En toont dan rechte boet:
 Hoort nae Godts mondt,
 Betracht ootmoedigheydt,
 Tracht nae sijn verbondt
 Met goe gehoorsaemheydt.

Den twaelfden Sondagh na Pinxteren.

Stemme: *Edel Artisten koen.*

1. *Och Heer! wat moet ick doen
 Om eeuwelijck te leven?
 Sprack eertijts stout en koen
 Een Schrift-geleerd' verheven:
 Maer Christus desen praeter
 Aensiende met sijn net,
 Sey soetjens; Segt wat staet'er
 Geschreven in de Wet?*
 2. *Met al uw's herten wensch
 Sult ghy u Godt beminnen,
 En oock u eve-mensch
 Gelijck u eyge sinnen,
 En als u selven lieven.
 Waer op den Heer, 't is goet,
 Dus luyden d'oude brieven,
 Schickt dat g'er slechts naer doet*
 3. *Den Wet-geleerde sey,*

*Wie is mijn even-naesten?
 Christus sprack met gevley;
 Een seecker man met haesten,
 Quam van Salem getogen
 Naer Jericho, arm hoofd!
 Door moordenaers vermogen
 Gewondt, en gantsch berooft.*

*4. Terwijl hy in sijn bloedt
 Daer droevigh lagh en rolde,
 Quam daer gantsch onvermoet,
 Terwijl hy suyse-bolde,
 Een Joodsch-Priester passerer,
 En (strax) noch een Leviet,
 Maer sonder te cureren;
 Dat paste immers niet.*

*5. Maer een Samaritaan,
 Siende sijn diepe wonden,
 Goot Wijn, en Oly-traen
 Daer in, tot in de gronden;
 Hy heft hem van benede,
 Hy leydt hem op sijn paerdt,
 Daer mee hy hem ter stede
 Bracht by een trouwe Waerdt.*

*6. Wie was hier d'even-naest,
 Seght my doch, Wet-geleerde,
 Maer hy sprack gantsch verbaest,
 Hy die de man cureerde.
 En Christus sey, gaet hene,
 En doet het selve mee.
 Laet ons dit woort ontleene,
 Doen wy oock, dat hy dee.*

Den derthiende Sondag naer Pinxteren.

Stemme: Patientie is goet kruyt.

*1. HEer Iesus ginck door een kasteel
 Naer veel verscheyde plaetsen,
 En siet, met een verheven keel,*

Riepen hem *thien Melaetsen*,

O *Jesu!* goede,

O *Christe!* Meester mijn,

Wilt ons doch behoede,

Wilt doch ghenadigh zijn.

En hy daer tegen

Sprack uyt zijn mondt,

Gaet heen terstont,

Toont u den *Priesterlijcken* zegen.

2. En siet, haer puysten wierden reyn,

Terwijle dat sy gingen;

Maer een van henluy in't gemeyn,

(Och watte vreemde dingen!)

Loopt hem weerom te moete,

Met eenen starcken loop,

Om hem te gaen begroete,

En binden liefdens knoop:

Wilt ghy niet mede,

'k Sal dan alleen,

Naer eysch van reen

Tot hem te rugg'h' gaen trede.

3. Soo rasch geseydt soo rasch gedaen,

En met gebooge leden,

Heer *Jesum*, op de volle baen,

Ter aerden aengebden:

Maer *Christo* preste,

En vraeghden hem terstont,

Seght, waer zijn de reste

Gebleven nu gesont?

Hebben de negen,

Dan van 't *Melaetsche* vel // rebel

Met u geen suyveringh gekregen?

4. Ick meyn wel ja: en isser dan,

Van all' die 'k hebb' genesen,

Gevonden maer een enckel man,

Die danckbaer wilde wesen,

En dat eenen verlopen

Armen *Samaritaen*,

Die van den trop ghedropen
 Hier dus komt aenghegaen.
 Een vreemdt ghebooren
 Staet op: 't gheloof // van etter-roof,
 Maeckt u veel frisser, als te vooren.

5. O *Jesu!* Meester, staet ons by

Die hier voor u seer garn knielen:

Bewaerd ons doch voor *Kettery*,

Melaetscheyt van de Zielen.

Bewaert ons' gronden,
 Ons aerde gantsch verwilt:
 Komt, geeft ons rust en stilt,
 Dat wy niet mallen,
 Noch door eygen sin // van goet, eer, min,
 Tot *Lazary* van sonden vallen.

6. En of ick daer toe oyt verviel,

't Welck ghy *Heer* sult beletten,

Soo wilt doch mijn *Melaetsche* ziel,

Ten eersten weer ontsmetten:

Ick ben te vreden
Heer Jesu Meester mijn,
 Op alsulcke reden,
 Te soecken medecijn:
 My te vertoonen
 Des *Priesters* macht // jae gheen gedacht,
 Iae niet een jock-woort te verschoonen.

7. Het is doch al te wel bekent,

Men vint het al te klaer beschreven,

Wat macht gh' in 't Nieuwe Testament

De *Priesters* hebt gegeven:

Al wat op Aerde
 (In ons versteygert)
 De vuyle sonde baerde,
 Dat ghy 't vergeeft, of weygert
 Om te vergeven:
 't Wordt t'selver tijdt // gescholden quijt,
 Gepardonneert in't ander leven.

8. Voorwaer een sonderlingh gesach,

Van dese laetste tijen:

Want daer wel eer den *Priester* plach,
 Het vuyl der *Lazeryen*
 Alleen te schouwen,
 Van vuyl, van etter-roof:
 Wordt nu ter goeder trouwen,
 Door *Priesters* lesen,
 (Want soo leert 't waer Geloof)
Lazarye des Geests // van minst, van meest
 Weer-houwen, of genesen.

Den veerthiende Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *De Mey, die komter ons by,, seer bly.*

1. 't *IS* Christus woort, noyt knecht // te recht,
 Die wel twee Heeren dienen kon te pas,
 Maer d'een // gelijk-je sindt // me-vrindt,
 Bemindt hy: maer den and'ren haet hy ras:
 Hier lacht hy metter daet,
 Daer grimt hy boos, en quaet,
 Daer isser nergens een // oft geen,
 Die Mammon als vriendt,
 En Godt heeft gedient,
 Waer wiljer mee heen?

2. Anxt niet voor 't geen men eet // en kleet:
 Die ziel en lijf t'samen vergaeren dee,
 Die sal wel sorgen met min // en sin
 Die sal de kost, en klee', wel geven ree.
 Eens naer 't gevogelt siet,
 S'en sayen, noch maeyen niet:
 Maer Godt den Vader die voetse graegh.
 Seght, sal hy dan min
 Sijn huys-gesin
 Vergeten haer maegh?

3. Indien hy 't hoy soo reedt, en kleedt,
 't Welck heden staet, en morgen gantsch vergaet:
 Seght, sal hy dan u leen // niet kleen,
 Waer hebje oyt in Godt beproeft dat quaet?

Den Heer is al te goet,
 Wat ist al dat hy doet,
 Voor morgen sorght soo anxtich niet:
 Want Heyden, die plach
 Soo alle den dach
 Te singhen zijn liedt.

4. Foey Mammon, gelt-godt, raept // en schraept,
 Die op u steundt, die leundt maer op een riet,
 Ick wil gheen schat, die rot // of mot
 Kan knaghen, Mammon, neen, ick dien u niet:
 Godts rijck, en eeuwigheyt,
 Met sijn gherechtigheyt,
 Dees' sal ick soecken mijn leven lanck:
 Hier hebt ghyse gantsch
 Rijckdom, en glans,
 Geeft Godt doch danck.

Den Vijfthienden Sondag na Pinxteren.

Stemme: *O 's Wereldts valsche schijn. Ofte: Die mint die lijdt veel pijn.*

1. DEn Heer, die 't al gebiedt,
 Als hy gaende was, nae een stadt, die *Naim* hiet,
 Komt daer een groote schaer
 Ter poorten uytghetreen, met een al te droeve baer:
 't Was een *eenigh Soon*,
 De *Moeder Weeuw'* ten toon,
 Een *Soon* van jaren jonck, en van wesen bijster schoon.

2. Maer als den Heere sagh,
 't Schreyen van de vrouw, en des moeders groot geklach:
 Soo seyde' hy, weest te vree,
 Ick sal medogend' zijn, over dees' doot-koude leen:
 Hy raeckt de doot-kist aen,
 De dragers bleven staen,
 En als hy sey, staet op; is de jonghman voort gegaen.

3. Komt jonghmans, dochters fier,
 Spiegelt in *Naim* doch, aen dese jonghman hier,
 Want wat is *Naim* doch,

Als een plen naem, en des Werelts groot bedrogh,
 Die ons troost belooft,
 Maer verblindt verdooft,
 Ia, daer na in 't eyndt ons van alle vreucht berooft.

4. Is dan u ziel belaeu,
 Eenigh sal sy dan na de vierschaer moeten gaen:
 Ach! na dat streng' gerecht,
 Daer noch Advocaet nochte goedt, noch Wapenknecht
 Helpen sal, wat dan?
 Wat raedt voor Vrouw, voor man,
 Alsser geen wesen sal, die u helpe toonen kan?

5. Loopt, gaet dan even bly,
 Dient de wereldt snoo, die u brengen sal in ly,
 Hoe hoogh dat ghy oock romt,
 Hoe weeligh dat ghy ook mal en sot u selfs beblomt,
 Siet dat u de Doodt,
 Niet haestigh sendt een boodt,
 In 't Lentje van u jaren, als u ziel sal wesen bloot.

6. Vindt ghy dan geen geley,
 Van een *Moeder-Maeght*, die uyt Liefd' haer kint beschrey,
 Noch *Jesum* onderweegh:
 Eylaes gestorven Mensch! soo en ist met u gheen deegh:
 Ghy blijft gekist,
 En d'arme ziel vermist,
 Die wort vervoert ter plaetsen, daermen Godes aenschijn mist.

Den sesthienden Sondagh na Pinxteren.

Stemme: *Hoe werckje niet Leeuwerck?*

1. 't Hooft van de Phariseen,
 Ginck op den *Sabbath* vragen:
 Of Christus sich wou reen,
 Tot sijn gast-mael beslagen?
 Maer siet, daer quam geloopen
 Een *watersuchtigh mensch*,
 Door en door nat bedroopen,
 Met een gespannen pens.

2. Maer terwijl dat den Heer

Hem sach: vraeght hy in't ende,
 Of oock des Sabbaths eer
 Het goet werck wel kon schende:
 Maer als niemandt antwoorde,
 Soo neemt den Heer de Man,
 Raeckt hem, en seydt met oorde,
 Loopt t'huys van stonden an.

3. En om dat Christus hier
 Dit werck sou defendeeren:
 Sprack hy; wie sal zijn Stier
 In noodt, van daegh niet keeren?
 Machmen op Sabbaths dagen
 Helpen Esel oft' Os;
 Waerom niet meer van plaghen
 Een sieck Mensch maecken los?

4. Help Iesu met een vlucht
 Mijn ziel, met meerder reden,
 Van snoode watersucht,
 Die vuyl maeckt all' mijn leden:
 Al swijght mijn mondt, mijn ooghen,
 Mijn hert, mijn arme Ziel
 Sijn tot u opghetoghen,
 Och! oft' ick noyt verviel.

5. Gundt my ootmoedigheydt,
 Die ghy soo hebt gheboden,
 Als tot hoovaerdigheydt
 De wereldt my komt noden,
 Op dat ick hier verschoven,
 Daer na verheven zy,
 En voorts in 't Rijck hier boven,
 Eeuwich mach wesen bly.

Den 17 Sondagh nae Pinxteren.

Stemme: *Geluckigh duysentmael. Ofte: Soo lang is't Muysje vry. Of: Van den saligen Borsia. Oft: Wie is 't die van 't begin.*

1. Geluckigh desen dan,
 Een Schriftgeleerde man

Die Christum vraghen quam: welck is het groot gebodt,
Dat lanck voor desen tijt ghegheven is van Godt?

2. Maer Christus antwoordt weer,

Ghy sult u *Godt* u *Heer*

Vyt gantscher ziel, en zin, en hert lief hebben, en
V naesten als u selfs: dit schreef eens *Godes* pen.

3. Aen dees' twee, hoort en let,

Hanght al de gantsche Wet:

Wel aen, bemindt hem dan uyt gantscher herten bly
Op dat ghy noyt van hem en wijckt door kettery.

4. Staet in Gods-dienst doch vast;

Want soet is all' zijn last.

Bedenckt den Hemel, maer vergeet doch niet de Hell,
Laet altijt ziel en zin, vast staen in Gods bevel.

5. Hier toe doch altijt keert,

Eer desen tijt passeert

En als ghy *Godt* bemint, u naesten mee besindt,
't Is anders al vergeefs, soomen geschreven vint.

Den 18. Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *Blyschap van my vliedt.*

1. *Als Jesus* sich verstack,

En voer te zijner stede;

Daelt daer van 't hooghe dack

Een *gichtigh Man* benede:

Een die in groote pijn

In krenckt langh hadd' gelegen:

Een Mensch, die ('t wou soo zijn)

Niet een lidt kon bewegen:

Van wien als *Jesus* goet

Zijn groot gheloof met spoet

Hadde bevonden, spraeck terstont:

O soon, hebt goet betrouwen,

'T sal nu, noch nimmer rouwen,

Ick vergeef' u all' u sondt.

2. Maer 't Phariseesch gebroedt
 Van Abrams zaedt verbastert,
 Sprack niet, als gall' en roet,
 Hoort, dese man, die lastert:
 't Welck Iesus door zijn kracht
 Siende, sprack tot de troepen,
 Wel hoe! dus dwers gedacht?
 Wel hoe, dus boos gheroepen?
 Wat is doch eer geseyd,
 Met goet en soet bescheyt,
 Ick schell' u quijt all' u misdaet;
 Oft weest terstont genesen,
 Kloeck en fris opgheresen
 Gaet, gebruyckt des *Heeren* straet.

3. Maer om te sien de grondt:
 Weet dat den *Soon* des menschen,
 Vergheven kan de sondt,
 Van woorden, wercken, wenschen:
 Dat niet alleen, als *Godt*,
 Maer oock als mensch geboren,
 Dit's mijn, dits' zijn ghebodt,
 Wilt doch niet gaen verloren
 Nu ghy dan onversaecht,
 Gaet, en u bedd' mee-draeght,
 Dits mijn wil, dat moet soo gaen,
 Loop *gichtigh man*, wilt u spoeyen,
 Loop, wilt de sond' verfoeyen,
 Die u sieckt' heeft aengedaen.

4. O Iesu komt doch strack
 Hier in dit krancke leven,
 Tot u alleen ick snack,
 Ach! wilt doch gratie gheven:
 Op dat ick kennen mach
 Wt mijn siekte, mijn sonden,
 Dat ick met meer ontsach
 V vrees' tot aller stonden.
 Foey, hoe vuyt moeten zijn
 Alle de boosheden mijn,
 Onse sonden voor *Godt* den *Heer*?

Daerom hy soo veelderhande
 Hier, ende in alle lande
 Plagen send, hoe langer, hoe meer

5. Maeckt dan u eve mensch
 Tot *Godt* door liefde te trecken,
 Want de sonden naer wensch
 Moetmen door liefde decken,
 Leert doch met goet beleydt
 Van Christus, u behoeder,
 Altijt meedogentheydt
 Aen uwen naesten broeder.
 Bewaert u hert doch wel,
 En draeght u bedd' doch snel
 Op 't welbehagen van den Heer,
 Dat ghy wel eer met smetten,
 Naer 's vlees, en 's werelts wetten
 Hebt gedragen buyten leer.

Den negentiende Sondag na Pinxteren.

Stemme: *Waerom souden wy niet meugen.*

1. *HO*ort de goddelijcke woningh,
 (Hoort doch Christe menschen, hoort)
 Wort geleecken by een Koningh,
 Iae door eyge Christen woort,
 Die milt van groot-dadigheden,
 En oock liberael van geest,
 Voor zijn *Soon* hier laet besteden
 's Bruylofts-feest // komt en weest
 Komt en weest vrolijck, minst en meest.

2. En alst nu was tijt van nooden
 Op den aengenamen dagh,
 Heeft hy uytgestiert zijn boden
 Met een feestlijck ghewach,
 En dat weer, en weer, eylacy!
 Want sy kregghen quaet bescheyt;
 Hoe wel sy spraecken met goe gracy
 't Is al bereyt // al bereyt,
 Komt, komt, en doet ons slechts geleydt.

3. Maer neen, neen, onwaerde gasten,
 d'Een die sey; 'k gae nae mijn landt.
 d'Ander, naer mijn koop-mans-lasten.
 Iae de derden, als vyandt
 Sloegen doot, die haer ontmoeten;
 Ende dat met voller spijt,
 Sloegen doot die haer begroeten,
 Met verwijt // en met spijt,
 Sloegense doot uyt haet, en nijt.

4. Daer nae is den disch met vrienden
 Gantsch vervult, maer als men at,
 Was den Heer daer eenen siende,
 Die onwaert aen tafel sat,
 Om dat hy was ingekomen:
 Stoutert sonder Bruylofts-kleed,
 Sonder vreesen, sonder schromen;
 Onbereed // wat hy deed,
 Kreegh hy heel gantsch quaet bescheid.

5. Christus vraegde, hoe dus herwaerts?
 Maer eylaes den armen man
 Bleef stom, daerom most hy derwaerts,
 Naer de hell' van stonden an;
 Bindt hem bey sijn hand' gewisse,
 Kluystert hem sijn voeten mee,
 Sendt hem na de duysternisse,
 Daer hy wee // eeuwigh wee,
 Lijden mach ter helsche stee.

6. Daer hy eeuwlijck mach branden,
 In die al te droeve kuyt;
 Eeuwigh knersen op sijn tanden,
 Eeuwigh maecken groot gehuyt.
 Ach! laet ons, ons' Ziel bedecken,
 Liever met het Bruylofs-kleed,
 Liever werelt // vleesch begecken,
 Als met leedt // onbekleedt
 Eeuwigh te zijn in s'Duyvels steedt.

Den twintigsten Sondag naer Pinxteren.

Stemme: *ô Salutaris Hostia!*

1. *E*En Conincxken, die al den dagh
Sagh, dat sijn Soon te bedde lagh,
Viel Christum nederigh te voet:
Geneest mijn Soon doch metter spoet,
Geneest mijn Soon doch metter spoet.
2. Maer Christus antwoorde beleeft,
Gaet heen, me-vriendt, u Soon die leeft.
O Heer! cureeert ghy soo terstont?
Ey lieve! maeckt my oock gesont,
Ey lieve! maeckt my oock gesondt.
3. Ick brand' van binnen als een toorts,
Ia elcke sond' is my een koorts,
Nu ben ick heet, nu ben ick kout,
't Hert jaeght na eer, wraeck, vleesch en gout.
't Hert jaeght na eer, wraeck, vleesch en gout.
4. 'k Bemin u, Heer! ter aller tijt,
Mint weer, maeck my mijn koortsen quijt;
Bluscht doch in my al 't sondigh vier,
Op dat mijn koorts niet meer en tier,
Op dat mijn koorts niet meer en tier.

Den 21. Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: *O soete Harmonye.*

1. *D*En Hemel is gelijcke
Een Vorst, die met sijn knechts
Wouw' calculeren
Van sijn gekroonde rijcke,
Bekon als nu als rechts eens te wardenen:
Maer een van dien,
Viel op sijn knien,
En badt sijns lijfs genaede,
Met tien duysent ponden,
Seer swaer belast bevonden,
Gantsch belaede.

2. Maer hoort, den Koning goedigh,
 (In plaets van wreede roede)
 Was geduldigh:
 Maer siet eens, ras en spoedigh
 Komt hem een aer t'ontmoete,
 Een kleyntje schuldigh:
 Een kleyne rendt,
 Maer siet den vendt,
 Begint hem t'overhalen,
 En vuyl en dwerse
 Te praemen en te persse,
 Tot betalen.

3. Hy, met gevouwen handen,
 Begon gantsch heel beleeft,
 Aen hem te smeucken:
 Neen, neen, naer boey en banden,
 Sprack hy, 't is al vergeefs,
 Tijt is verstreecken.
 Maer Christus seydt;
 Is dit danckbaerheydt
 Van mijn beleefde gaven?
 Werpt hem naer beneden,
 Naer 't vyer der eeuwicheden,
 Haest u slaven.

4. Vreest immers dese smerten
 Met dese pijn sal den Heer doen kermen,
 Die uyt heel ganscher herten
 Over vyanden al haer niet ontfermen:
 Vergeeft doch 't quaet
 Sonder nijt, oft' haet
 Van uwen mede-broeder,
 Op dat Godt genadigh
 V zijn mach, en gestadigh
 V behoeder.

Den 22. Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: O Salutaris Hostia.

1. *Als all' de Phariseën valsch
Loerden, om Godes Soon om-hals
Te brengen, sloegens' hem by daegh
Voor, een bedriegelijcke vraegh,
Voor, een bedriegelijcke vraegh.*
2. *Zijn wy gehouden tot den Cijs
Des Keyzers? Hy seyde, ben-je wijs,
Soo geeft den Keyser 's Keyzers lot,
En 't geen Godt toe-komt, geeft dat Godt, &c.*
3. *Hier mee soo was het vragen uyt,
De questie was ter deech beduyt,
Den aanslach lukten niet ter deechs,
De Iood' ging daerom weer sijns weegs, &c.*
4. *Leert mensch, en schouwt altijd het padt,
Dat met bedroch is vuyl bekladt,
Geen aen de wettig' Ovrigheidt,
Dat haer van Godt is toe-geleydt, Dat &c.*
5. *Volbrengh de wetten van den Heer,
Voldoet Godts Kerck haer begeer,
Dat is geseyt, geeft dat aen Godt
Dat hy begeert door sijn gebodt,
Dat hy begeert door sijn gebodt.*

Den 23. Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: Een Kindeken is ons gebooren, &c.

*'Is Godt die ons geliefde
Door Christus klanck,
Met wercken vol van liefde,
Sijn leven lanck.*

*H*Eden komt ons voor oogen
Eenen man, genaemt Jaër,
Een Prins der Synagogen,
Bedroeft sonder bestier,
Sijn Dochter, die hy beminde,

Out twalef Iaer,
 Was doodt, dat dee daer vinde,
 Een seer bedroefde Vaer.

't Is Godt, die ons, &c.

2. Heer! wilt maer eens vereeren,
 Mijn dorpel met u Hiel,
 En stracx sal weder-keeren,
 Mijn lieve Dochters ziel:

O Man, groot van geloove,
 Ghy bent het weert,
 Dat door Gods kracht van boove
 Vw's Dochters ziel weer-keert.

't Is Godt, die ons, &c.

3. Noch een Vrouw van beneeden,
 Quam dringen door de Schaer,
 Die den Bloedt-ganck geleeden
 Hadd' oock wel twalef jaer:

Sy sey'd', kan ick maer raecken
 Den boort van Christus kleedt;
 Soo sal my haest genaecken,
 Het eynd van dit mijn leedt.

't Is Godt, die ons, &c.

4. Sy kruypt sonder bedaere,
 Raeckt hem, en wert gezondt.
 Christus treedt naer de baere,
 Alwaer 't doodt Meysken stondt,

Hy sey'd' ten is maer slaepen,
 Sy is niet doot,
 Sendt wegh de droeve knaepen,
 Weest vrolijck kleyn, en groot.

't Is Godt, die ons, &c.

5. Den bloedt-loop onser sonden,
 Stelpt doch, *ô* Heer! *ô* Godt!
 Die swaer zijn van haer ponden,
 Geeft ons mee sulck een lot:

Doet ons doch mee verrijsen,
 Van dees' en d'andre doodt,
 Op dat w'u eeuwigh prijsen,
 Verlost van alle noodt.

't Is Godt, &c.

Den 24. Sondagh naer Pinxteren.

Stemme: Als Jola d' onberaede Maeght.

1. Och of wy eens in ons gemoet
 Versinden de dubbele eeuwigheydt,
 Daer Godt de menschen eens mee begroet,
 Soo haest als het lichaem op stroo is geleydt:
 Och, och! de aertsche, de sondighe menschen,
 Die souden het Oordeel, de Doot, en de Hel
 Wel vry wat meer vresen, en niet so na wenschen
 Los leven, gelijk als in kinderspel:
 Maer yder sou de tijdt
 Waer-nemen met meer vlijt,
 En niet so los-hoofdigh, als dol, en als mal,
 Beminnen 't vergancklijck van dit aerdsch dal.

2. Maer ach! eylaes! den meesten hoop
 Die wijcken van d'engte, bedraven het ruym,
 En setten haer zielen voor Satan te koop,
 Om daer na te dryven by't hels-stinckend' schuym;
 't Mach loopen, so 't kan, men wil hier dolen,
 En dienen den Duyvel in plaets van Godt;
 Men gaet by Venus in 's werelts scholen,
 En nauw'lijcx en denktmen om't eeuwige lot.
 Och of-men overleyd',
 Wat eeuwich is geseydt!
 Men soud' hier de sonde so lacchend' niet doen,
 En met veel meer yver na 't Hemelrijck spoen.

3. Och haeste w'ons, eer 't eens is te laet,
 Ey diene-we Godt met een liefd'!
 Op dat het ons t'samen hier namaels wel gaet,
 Op dat onse zielen eens werden gerieft,
 Met alle de groote, de eeuwige goed'ren,
 Die noyt oor en hoorde, die noyt oog en sach:
 Die noyt mensche en vatte met kloeke gemoed'ren,
 Daer altijd is vreugde, en nimmer geklach.
 Sa met een nieuwe lust,
 Naer arbeydt volgt rust:
 Versoet hier op aerde den arbeydt de loon,
 Kijckt dan na de prijs, die ons wert aengeboon.

Register des Eersten deels.

<i>Eerste Sondagh des Advents.</i>	
DAer sullen droeven teyckens zijn.	7
<i>Tweede Sondagh des Advents.</i>	
Sint Jan seynt uyt sijn klercken.	8
<i>Derde Sondagh des Advents.</i>	
De Synagoogh.	9
<i>Vierde Sondagh des Advents.</i>	
Een wonder al te groot.	11
<i>Sondagh onder 't Octaef van Kersmis.</i>	
Maegh, Moeder, en Joseph hoeder.	11
<i>Eersten Sondagh naer drie Koningen.</i>	
Vreughde van my vliedt.	13
<i>Tweede Sondagh naer drie Koninghen.</i>	
In Cana quam Christus Moeder.	15
<i>Derde Sondagh naer drie Koninghen.</i>	
Jesus die beklom een bootje.	17
<i>Vierde Sondagh naer drie Koninghen.</i>	
Wilt ghy maer Heer.	16
<i>Vijfde Sondag naer drie Koningen.</i>	
Vrienden het Hemelrijck.	18
<i>Seste Sondagh naer drie Koningen.</i>	
Het Hemelrijck, &c.	21
<i>Septuagesima.</i>	
Hoe, werckje niet? O Mensch.	23
<i>Sexagesima.</i>	
Daer was een Zaeyman wel bekend.	24
<i>Quinquagesima.</i>	
Heer Jesus inde noot, &c.	25
<i>Asselwoensdagh.</i>	
De vasten komter ons by, seer bly.	26
<i>Eerste Sondagh in de Vasten.</i>	

O <i>Satans</i> valsche schijn.	28
<i>Tweede Sondagh in de Vasten.</i>	
Komt, sprack d'Heer <i>Jesus</i> .	26
<i>Een ander op den Tweeden Sondagh.</i>	
Een Chananeeusche Vrouw in rouw,	30
<i>Derde Sondagh in de Vasten.</i>	
Wilt God lof en Glory geven.	31
<i>Vierde Sondagh in de Vasten.</i>	
Sie daer't miraculeus Bancket.	32

<i>Vijfde Sondagh in de Vasten.</i>	
Waer is ter Werelt klerck of leeck.	33
<i>Palm-Sondagh.</i>	
Iesu die in u passi weeck	34
<i>Paesch-dagh.</i>	
<i>Alleluja, Alleluja.</i>	35
<i>Paesch-maendagh.</i>	
<i>Pelgrims een en twee, &c.</i>	37
<i>Paesch-dijnsdagh.</i>	
Die leven wil in vrede, moet.	39
<i>Beloocke Paesschen.</i>	
Als met gemak onder het dack.	40
<i>Tweede Sondagh naer Paesschen.</i>	
Flux op de loop, &c.	41
<i>Derde Sondagh naer Paesschen.</i>	
Een luttel tijts ghy siet my niet.	42
<i>Vierde Sondagh naer Paesschen.</i>	
Ick gae sprack wel beleeft.	44
<i>Vijfde Sondagh naer Paesschen.</i>	
Hoort vrienden t'saem, &c.	45
<i>Seste Sondagh naer Paesschen.</i>	
Als ick den Geest sal, &c.	46
<i>Pinxterdagh.</i>	
Komt Schepper heyligh Geest.	47
<i>Tweede Pincxterdagh.</i>	
Soo lief had God wel eer.	48
<i>Derde Pijnxter-dagh.</i>	
Wel hy wat wreede quanten.	50
<i>Sondagh van de H. Drievuldigheyt.</i>	
Christus die seydt my is macht gegeven.	51
<i>Tweede Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Och wat een groote Avontmael.	53
<i>Een ander op de Tweede Sondagh.</i>	

Daer is een rijcke Man.	54
<i>Derde Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Hoort doch, de valsche Phariseën,	56
<i>Vierde Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Het Volck omringelden den Heer.	57
<i>Een ander op de Vierde Sondagh.</i>	
O Christen mensch wilt doch beminnen.	58

<i>Vijfde Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Ten sy dat u gerechtigheyt.	59
<i>Seste Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Als daer veel volcks te hoop, ter loop.	60
<i>Sevende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Siet toe wacht u doch Duytsch en Walsch.	62
<i>Achtste Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Een man van rijke schat.	63
<i>Negende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Iesu wat doch voor rede.	64
<i>Thiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Siet hier twee bidders, die gegaen.	65
<i>Elfde Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Als onsen Heer.	66
<i>Twaelfde Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Och Heer! wat moet ick doen.	67
<i>Derthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Heer Iesus ginck door een kasteel.	68
<i>Veerthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
't Is Christus woort, noyt knecht, &c.	71
<i>Vijfthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Den Heer die 't al gebiedt.	72
<i>Sesthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
't Hooft van de Phariseen.	73
<i>Seventhiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Geluckigh desen dan.	74
<i>Achthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Als Jeus sich verstack.	75
<i>Negenthiende Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Hoort de Goddelijcke wooningh.	77
<i>Twintighste Sondagh naer Pinxteren.</i>	
Een Koningsken die al den dagh.	79

*Een-en-twintighste Sondagh naer
Pinxteren.*

Den Hemel is gelijcke. 79

*Twee-en-twintighste Sondagh naer
Pinxteren.*

Als all' de Phariseën valsch. 81

*Drie-en-twintighste Sondagh naer
Pinxteren.*

't Is Godt die ons geliefde. 81

*Vier-en-twintighste Sondagh naer
Pinxteren.*

Och of wy eens in ons gemoet. 83

Eynde van 't eerste Deel.

Tweede Deel.

Nieuw-jaers. 1. Januarii.

Stemme: *Laet ons met herten reyne.*

*KOMT, roept den nieuw besnede,
Kompt mensch besnijdt u mede,
't Nieuw'-jaer vereyscht niew' zede.*

1. *H*Et oude Iaer is heenen,
Het nieuwe komt weer aen,
Tracht dan met fluckse beenen,
(Den tijt en blijft niet staen)
Te wandelen s'Heeren wegghen,
Te soecken nieuwen zegghen,
Te maecken 't quaet te degghen.

Komt, &c.

2. Hoe langh sult ghy van weelden
(Ontbonden alle daegh)
Trachten naer s'werelts beelden,
Gaen vloeyen hoogh en laegh?
't Zijn doch maer s'werelts listen,
Om onse ziel te verquisten,
Och! oft hier geen en misten!

Komt, &c.

3. Den Heer heeft op der Aerden
Wat vreemds, wat nieuws gewrocht:
Een Vrouw' van hoogher waerde
Heeft *Godts Soon* voort gebrocht:
't Is d'achsten dagh op heden
Dat hy ghedaelt hier beneden,
Nu, nu, van daegh is besneden.

Komt, &c.

4. Besnijdt, 't is meer als reden,
Met een bereyde handt,
V sinnen, en u leden,
Vw' will', en u verstandt:
V oogghjens, met u handen,
V oortjens, met u tanden,

Met al des Duyvels banden.

Komt, &c.

5. Wilt mee voor alle saecken,
V Tongh, hoe kleyn s' oock is,
In 't spreecken, en in 't smaecken
Besnijden wel ghewis:
Want wie zijn tongh kan bewaren,
Die sal zijn ziel wel sparen,
Ia 't eeuwich goet vergaren.

Komt, &c.

6. Besnijdt met korte woorden,
Van 't Hooft, tot aen u hiel,
Naer *Bethleemsche* Oorden
V lichaem, en u ziel:
Besnijdt doch Klerck', en Leecken
Alle quaet, alle ghebreecken,
Met alle valsche streecken.

Komt, &c.

Drie Koninghen. 6 Januarij.

Stemme: Als Jola d' onberade Maeght.

1. *K*Omt mensch, ey komt, komt doch en geeft
Een danckbaer gemoet, aen u Vader, u God
En aen zijn Soon die met hem leeft,
Die mensch is gheworden, uyt 's Vaders ghebodt.
Hebj' hem niet alreede sien dalen,
Als in een vliesjen den Hemelschen douw,
Om deses werelts schult te betalen,
Suyver gebaert, van de suyverste Vrouw:
Maer in armoede groot,
Ach gants naeckt ende bloot!
Sonder gherijf van wol of webb',
Voor huysinck een stal, voor 't wiechje een krebb'.

2. Maer als den Heer, die 't al ghebiecht
Dus diep tot dit dal, uyt ootmoedigheyt sonck:
Soo laet hem sijn Vader verborghen niet,
In dit arm Bethlem, in dese spelonck,
Maer laet twee blancke, met eene Moore,
Melchior, Jasper, en Baltasar oock

Komen aenbidden den nieu-gheboore,
 Offeren Myrrhe, Goudt, en Wieroock.
 Ghebooghen al te seer,
 Tot d'Aerde lach om neer
     Met Scepter, met Purper, met 's Konings vertoon,
     Met gout van Arabien, en met haer Kroon.
 3. Des Vaders gunst manckeerde niet:
 Want die te verheffen d'ootmoedighen plach,
 Te haerder eeren schijnen liet,
 Ten Hemel een Sterre, die *Balam* voorsach,
 Een Sterre de klaerheyd der Sonnen
     Verre passeerde op Godes bevel.
     Een sterre, waer aen de Koninghen konnen
     Den Koninck der Koninghen oordeelen wel:
     Toont waer de Koningh is,
 Seght waer de Woningh is
     Daer in nu van nieuws Godts Soone leeft,
     En macht over Sterren, en Hemelen heeft.
 4. Men sondt haer van Ierusalem,
 Verbaest was *Herodes*, ontroert was de Stadt,
 Des sy ghegaen naar *Bethleem*
 Om daer te aenbidden met heylige schadt
     't Kindeken kleyn, in d'arme Wooningh,
     Gevende Myrhe met Wieroock en Goudt,
     Daers' hem als Mensch, als God, als Koning
     Nu nieuw' gheboren, maer eeuwlijck oudt
 Mee tuyghden klaerlijck,
 Geloofde waerlijck
     O Heylige Vorsten, dat u bely
     Een spiegel van onse belijdenis sy.
 5. O sterck Geloof! o helder licht!
 Verklaerster van oogen, verwinster van sin,
 Die eens hier een ellendigh wicht
 Tuyght Koningh te wesen, en sonder begin:
     Leert ons doch, op wat redenen steunde
     d'Edelste kenniss' van d'Edelste Vorst?
     't Kindeken schreyde, 't Kindeken kreunde
     Tusschen twee Dieren van honger, en dorst:
 Ten was niet dan een Sterr'

Die dees' drie van soo verr'
 Al lockende tot voor aen 't Krebbeken bracht,
 Om daer te belijden de opperste Macht.
 6. Leert Christen-mensch, leert kleyn en groot,
 Van *Baltasar, Melchior, Jasper* alhier,
 Voor 't Autaer onder schijn van Broodt,
 Heer Iesum t'aen bidden op Koningshs manier.
 Ja oock met des te stercker betrouwen,
 Als het Woordt Godts de Sterre verwindt:
 En voor d'arme schoot van Maegt en Vrouwe
 Iesus op d'Autauer hem bevindt.
 Wel aen dan, offert oock
 Goudt, Myrrhe, en Wieroock:
 Hoopt, en gelooft, mindt het Hemelsche Kint,
 En weest doch niet langer door ydelheydt blindt.

Onse L.V. Licht-misse. 2. Febr.

Stemme: *Sulamite keert weder.*

WEest welkom Heer der Heeren,
 Weest welkom, zijt gegroet ghy Maeght vol eeren
 't Sal u niet deeren,
 Dat ghy van daegh in desen Goodes Tempel
 Wel met een nieuw exempel,
 Komt offerhande,
 Hier dragen sonder schande,
 Twee duyfjens, twee duyfjens binnen een mande.
 2. Seght eens reyne Ionckvrouw,
 Die weedom, smert of pijn, noch smet, noch rouwe
 In't baeren hebt gehouwe?
 Waer toe dees' gift, waer toe dees' duyven mede?
 Voorwaer daer is geen reede:
 Want Moyses wetten,
 Die Godt hem heeft doen setten,
 En verbonden, en verbonden noyt d'onbesmette.
 3. Dan 't was om ons te stichen
 Dat ghy op sulck fatsoen ons quaet berichten,
 Des wy nu dese lichten

Ontsteeken, en weer dragen t'uwere eeren,
 Om uwen naem te vermeerren,
 Om te doen hooren,
 Dat die Godt van te vooren,
 Nu oock mensch is, nu oock mensch is, van een Ionckvrouw geboren.
 4. Och Simon ouden Vader,
 En ghy Vrouw Anna mede, dat Godt versader,
 Laet Moer en Kindt te gader
 Doch heenen gaen, doch heenen gaen in vrede.
 Wat spreeckt ghy nu alreede,
 Van ziel van swaerde,
 Bedroeft doch niet op aerde,
 Een maeght van soo, een maeght van soo, soo grooten waerde.

S. Matthys. 24 Februarii,

Stemme: ô Jesu soet. Ofte: Den tijdt is hier.

1. HOort, Broeders, hoort,
 Sprack *Petrus*, opgeresen,
 In heb midden van
 Schier hondert twintigh man:
 Weet dat behoort
 De Schrift vervult te wesen,
 Die ons is verkondt
 Door Davids mondt:
 Van hem die wel eer,
 Verkooren van den Heer,
 't Gesantschap had met ons gemeyn,
 Maer namaels werde Capiteyn,
 Van 't bebloede vaen,
 't Welck Iesum tasten aen.
 2. 't Is wel bekendt
 Van alle d'ingeseten,
 Van gantsch Ierusalem,
 Door algemeyne stem,

Hoe hy geschendt
 En midden door gespleten
 Is, als hy hem vast
 Gemaect hadt aen een bast;
 Soo dat hem ter loop
 Al 't ingewandt verdroop:
 Ia selfs men nu noch op den dagh
 Den Acker sien, en noemen mach,
 Daer hem mee vergoedt
 Was het rechtvaerdigh bloet.

3. Dan naer-de-mael
 Ons David heeft beschreven,
 Woest sy haer ghesin
 En niemant woon daer in,
 Hy werde kael,
 Sijn Bisdome sy ghegeven
 Aen een ander man,
 Die 't bet bedienen kan.
 Soo ist meer als reen,
 Als datter weerom een
 Van dese, die hier met ons staen,
 En hebben uyt en in ghegaen,
 Iesum vol genaedts
 Sal komen in sijn plaets.

4. Op dat hy mach
 Benefens ons ghetuygen,
 Door des werelts rondt,
 Als een ghewis oorkondt,
 Dat naer den dagh,
 Die Iesum dede buyghen,
 Het ghekroonde hoofd
 Nu van de ziel berooft,
 Hy weer van de doot
 Verweckt is eve groot,
 Ten Hemel opgevaren is:
 En dat hy weer van daer ghewis
 Om te recht'ren al
 De menschen, komen sal.

5. Met dese reen

Sweegh *Petrus en men stelde*
 Midden in de Schaer
 Een uyt ghelese paer,
Joseph was d'een,
 Diemen rechtvaerdigh melde,
 Deuchtsaem, ende wijs,
 Den tweeden was *Matthijs*:
   Doen daer even-seer
   Gheroepen: nu, o Heer!
   Die al de herten sijn bekendt,
     V Ooghen naer u knechten wendt:
     Toont ons wie van tveen
     In d'open plaets sal tre'en.
 6. In d'open plaets sal tre'en,
 Die *Judas* heeft ghelaten
 Voor de droeve stee
 Van 't onghe-eynde wee:
 Daer hem de maets
 Van Satan nu met platen
 Van root-gloeyend' stael,
 Doen boeten 't wit metael:
   't Wit metael, eylaes!
   Daer met hy als met aes
   Gevangen van de helsche locht,
     Sijn *Meester* aen de lo'on verkocht:
     't Was te snoode koop,
     Die hem bracht tot wanhoop.
 7. Wat meer? men dee
 De Mannen alle-beyde
 Looten, wie van hem
 Verkrijghen sou de stem:
 End' even ree
 Den Hemel hem verscheyde,
 Gevende de prijs
 Op 't voorhoofd van *Matthijs*:
   Matthijs kreegh van Godt
   Op 't hoofd het hooghe lot.
   Veel gelucks dan in den *Heer*
     Matthijs: met u verkreghen eer,

Lodt doch voor ons mee
Een uytgelese stee.

Op S. Joseph dagh, den 19. Maert.

Stemme: O Heyligh saligh Betlehem.

1. Blidt voor ons *Joseph Davids Zoon!*
Bewaerder van veel beter kooren,
Besitter van veel hoogher Throon
Als d'eersten *Joseph* van de vooren.
2. Den desen kreegh van *Pharoos* hand
Een ketingh, end' een gulde wagen:
Maer ghy hebt in *AEgypten-land*,
Heer *Jesum* op den hals gedragen.
3. Hy wilden't Echt niet tasten aen
Sijns meesters, doen 't de vrouw hem vraeghde:
Maer ghy waer't een reyn Gardiaen
Van d'alder-reynste Maegd der Maegden.
4. Hem was gegeven het gesicht
Van alderley verborge droomen:
Maer ghy had al veel klaerder licht
Van Goods verholentheydt bekomen.
5. Sijn vader gaf hem wel de naem,
't Is waer, van groeyen en van wassen:
Maer ghy waert immers soo bequem,
Daer op dien eer-naem soude passen.
6. Want gaende voort van deugd tot deugd,
In een rechtveerdigh suyver leven,
Wierd' u wel tot gemeyne vreugd
Den naem van *Christus* Va'er gegeven.
7. Een naem (hoe wel hy niet gebaert
En was, dan van een Maget-moeder)
By u verdient, om dat ghy waert
Sijns Moeders Bruygom en sijn voeder.
8. Dit is een Eer die u alleen
Van Godt gegeven op de Aerde;
Ons gissen doet met goede reen
Ten Hemel van uw' groote waerde.
9. Wat rijcke croon, wat gulde stoel,

Wat ketingh, wat al diere gaven,
Besit ghy nu wel voor 't ghewoel
Daer mee ghy *Iesum* leerde schaven.

10. Ia voor de ketingh selver mee
Die gh' om den hals hier all' uw' dagen,
Nu eens van troost, dan eens van wee,
Recht als geschakelt pleeght de dragen.

11. Des komen wy uyt *Chanaan*
Tot u met hongers nood bevanghen,
Van 't Hemels-brood rechtvaerdigh man,
Verkrijght ons daer wy naer verlangen.

12. Want u en was het tarwe-greyn
Bevolen niet, als ghy 't bewaerde
Voor u alleen; maer om gemeyn
Te maecken aen de gantsche aerde.

13. Bidt dan voor ons, en deylt ons mee,
't Geen u gegunt was te besorgen,
Op dat 't ons eens de soetste vree,
Met u versade 't avont-morgen.

Mariae Boodtschap. 25 Maert.

Stemme: *Flucx op de been.*

1. *FLucx* op de been quam uyt de gulde salen,
Heel onverwacht den Engel Gabriel,
Van Godt gesonden nederdalen,
Om spoedigh voor te dragen Godts bevel,
Aen Mari' een Maeght, de bloem van Nasarette,
Met gebooge leen,
Komt hy ingetreen,
En hy begint met wonderlijcke reen.

2. Weest o Maeght gegroet, *Ave Maria*,
'k Wensch u goet geluck van nu tot aller tijdt,
Van genade vol, *Gratia plena*.
Weest nu van nieus, ey weest gebenedijt,
Benedicta tu, gesegent moet ghy wesen,
In dit aertsche dal,
Boven menschen al,
Namelijck boven het Vrouwe groot getal.

3. De Blom der Vrouwen, als sy dese woorden
 Heel gantsch ontroert, met een ontstelde moet
 Vyt des Engels mondt schaemroot aenhoorde,
 Wist sy niet, wat dit moch wesen voor een groet:
 Maer dese groote hemelschen boode
 Die begon met een
 Antwoordt van goe reen',
 Tot dat haer anxt, en haer vreese gants verdween.
4. Maria vreest niet, gh' hebt gevonden
 Volle genaede voor uw's Heeren thron:
 V schoot heeft nu ter deser stonden
 Blylijck ontfangen 's Vaders Godes Soon.
 Dus schickt, wanneer ghy hem sult baren,
 Dat g' hem *Jesum* hiet:
 Want hy 'swerelts niet
 Sal maecken yet, en verlossen uyt verdriet.
5. Hoe sal dit beuren? want ick tot dien ende
 In't kleyn, in't groot, in't minste, en in't meest
 Noyt eenigh man mijn gantsche leven kende,
 Hierom, en daerom ben ick recht bevreest.
 Maria neen, des Vaders Geest sal komen
 Omlommeren u schoot
 Door vermogen groot,
 Op dat ghy meught baren 't Heyligh sonder noot.
6. En siet u Nicht Elisabeth van jaren
 En van dagen oudt, sal mee door Godes kracht
 Een Zoon, een kint in korten tijden baren,
 Want Godt den Vader heeft alles in zijn macht.
 Siet hier Gods dienstmaeght, siet sijn deerne,
 Dat my dan soo voort
 Geschiede na sijn woordt,
 Ick hebb' nu alles met goet verstant gehoort.
7. *Ave Maria*, gebloeyde roe van *Jesse*,
Gratie Plena, van gaven op gehoopt:
 Wilt doch niet feylen Hemelsche Princesse,
 Ons mee te deylen van't geen u overloopt;
 Op dat ick eens haest mee geestelijcke ontfange,
 Naer u fraey patroon,

Den alderhoogsten Soon,
En daer by met u eens geniete 't eeuwich loon.

Een ander van 't Ave Maria.

1. *Ave Maria*, Godts liefste Lief ydone,
Der Maegden kroone // *Maria* weest gegroet,
Gratia plena, klaer als de Sonne schoone,
In 's Hemels troone // vol van ghenade soet,
Der deughden volle vloet // in suyverheynt ootmoet,
Hebt ghy gebaert // Gods Soon ons hoogste goet.

2. *Dominus tecum*, de Heer sy met u reyne,
Suyver Fonteyne // vrucht aller Werelt wijt:
Benedicta tu in mulieribus, alleyne,
Al waert ghy kleyne, ghy waert gebenedijt.
Geen Vrouw tot eeniger tijt // so salig als gy sijt,
Nochte soo verheven, van Godt tot 's vyants spijt.

3. 't *Benedictus*, gedanckt, geloof gepreesen,
Moet altijt wesen // dat hooghweerdigh pant:
Fructus Ventris tui, uw' vrucht reyn uytgelesen,
Vyt Iesse geresen, *Jesus Christus* playsant,
Die als een Leeuw valjant // ons brack der hellen bant,
Ende die gevangen bracht // in sijns Vaders lant.

4. *Sancta Maria*, Princess' hoogh verkooren,
Edel geboren // van Koning Davids Zaet,
Ora pro nobis, bidt voor ons die te vooren
Waren verloren, verdoemt door sonden quaet,
Tot dat ons quam te baet, *Jesus* ons toeverlaet,
Van u geboren // o schoone dageraet!

St. Philips en St. Jacob. Mey-dagh.

Stemme: O Feestlijcke dagh.

1. *KOmt*, laet ons gaen
Den groenen Mey nu draghen
Daer den Pelicaen,
Iesus op heeft gherust;
Hy heeft voldaan
Voor ons naer zijn behaghen,

Door 't bloedigh vaen
 Ons sonden uytgeblust:
 Dese *Mey* t'ontfaen,
 Hadt Christus groote lust,
     Om dat hy soude doen te niet
     Die Evam door den boom verriet
         Triumph, en accort,
         Brengh dese *Mey-boom* voort.

2. Dus wilt u spoen
 Desen *Mey* in te halen,
 Want hy kan ons voen
 Met weelden sonder pijn?
 Ons schult Rantsoen
 Wou Christus eens betalen
 En daerom 't Kruys bebloen,
 Dit was de wille zijn.
 Desen *Mey-boom* groen, is ons medicijn,
     Sijn vruchten kostelijck en soet
     Des Vyants machte vluchten doet:
         Triumph, en accoort,
         Brengh dese *Mey-boom* voort.

3. Wort niet vermoeydt,
 Wilt voor dees' *Mey* niet vreesen,
 Want uyt hem soo vloeydt
 Al wat genaemt wert goet.
 Hy staet seer fraey en bloeyt
 Van Bloempjens uytghelesen;
 Want hy is besproeydt
 Met *Christus* dierbaer bloet,
 Dus niet en verfoeydt
 Den *Mey*, in uwe moet:
     Die nu wel geeft een doorne Kroon,
     Maer daer na eeuwich duerend' loon,
         Triumph, en accoort
         Brengh dese *Mey-boom* voort.

4. Broeders gemeyn,
 Laet ons nu contempleeren
 Desen *Mey-boom* reyn,
 Waer door ons wort bereydt

Een wegh certeyn,
 Waer door men moet passeren
 Naer dat Edel greyn
Christus ons saligheydt:
 Want na 's Hemels pleyne
 Gheen ander padt en leydt,
 Dan door ons *Heeren* bloedigh *Kruys*
 Dat ons sal brenghen in *Godts Huys*,
 Triumph, en accoort
 Brengh dese *Mey-boom voort*

Heyligh Cruys-vindigh.

Stemme: *Christe die daer zijt dagh en licht.*

1. GEkruyste Jesu, Heere groot,
 Die aen't kruys hebt besuert de doot;
 Maeckt, dat ghy onser doch ontfermt,
 En ons in all' ons' noot beschermt.
2. Waecken, eeten of drincken wy,
 Wy teeckenens ons in Gode bly
 Met 't kruys, en bidden dagh en nacht,
 Dat hy ons hoe van quae gedacht.
3. 't Is 't Cruys, in't welck wy naer u leer
 Iesum belyden meer en meer,
 't Is 't Cruys, waer door wy dryven snel
 De swarte Prinssen van de Hel.
4. Dat ghy, o Godt maer een en zijt,
 Nochtans drievuldigh, dat belijt
 Godts Kerck door 't kruys, als de hant genaeckt
 Het voorhoofd, en daer 't kruys hermaeckt.
5. Van 't voorhoofd daelt ons' rechter handt
 Tot op de borst, om met verstant
 Te leeren, hoe 't Godt heeft behaeght
 Van 't hoogh te dalen in een Maeght.
6. Twee vingers stellen ons ten toon,
 Natueren twee in een persoon,
 Van d'een tot d'ander sy, seydt dat,
 Hy ons tot 't goet herdraegen hadt.
7. Gekruyste Iesu, u sy lof

In 't aersch, en in het Hemelsch hof:
 't Is verr' van ons u lant, of huys
 Te soecken lof, als in u kruys.

Hemelvaert Christi.

Stemme: *Patientie kruyt is goet, &c.*

1. *W*Eest vroom, sijt bly victorie groot!
 Singt nu verlost scharen,
*J*ô triumph, eyst boden-broodt,
 Siet Christum opwaerts varen:
 Des wy van daegh op hede
 Vieren memory,
 Dat hy naer d'hoochste stede
 Klimpt naer verdiende glory.
 Maeckt vreucht met vrede,
 Want nu van daegh is't padt bereyt,
 Dat wy mee gaern soudent betreden.

2. O gulde wagen, schoon Karos,
 't Welck Christum heeft ghedraghen:
 Voor 't welck tien duysent Engelen los
 Liepen seer ras ter deser dage:
 Ia om den grooten Koningh
 Naer zijnes Vaders rijck,
 Naer d'alder beste woningh
 Te brengen met goe blijck.
 Haer schoudren byde
 Seer garn boghen onder 't jock,
 Om Christum opwaerts te geleyde.

4. Knerst op u tanden Satan boos,
 Briescht, huylt, en schreeuwt ghy helsche geesten,
 Grimt, tiert, en raest o vyant loos,
 Met all' u Maets van minste meesten:
 Wert root van schaemt, loop heene
 't Samen ghy vuyl ghespuys,
 En wat raeckt met eene,
 Voort, voort met groot ghedruys.
 Vlieght met de sonde,
 En met u helsche knapen al,

Leght nu ten eynde toe gebonden.

4. Triumph! victorie! Iesu Godt,
 Klimt op met vreught, vaert op met vrede;
 Maer nu ghy hebt het hoogste lot,
 Wilt ons gedencken hier benede,
 En, Heer (dits ons verlangen)
 Eens willen tusschen bey,
 Ons salighlijck gevangen,
 Met u doch doen geley:
 Siet daer, wy geven
 Ons in u handen, om bereyt,
 Hier na u wil altijd te leven.

Eerste Lof-sangh van 't Hooghwaerdigh H. Sacrament.

Corporis mysterium,
 Sanguisque pretiosi,
 Quem in mundi pretium:
 Fructus ventris generosi,
 Rex effudit gentium.

2. Nobis datus, nobis natus,
 Ex intacta virgine,
 Et in mundo conversatus,
 Sparso verbisemine,
 Sui moras incolatus,
 Miro slausit ordine.

3. In supremæ nocte coenæ,
 Recumbens cum stratibus,
 Observata lege plenè,
 Cibis in legalibus:
 Cibum turbae duodenæ,
 Se dat suis manibus.

4. Verbum caro, panem verum,
 Verbo carnem efficit:
 Fitque sanguis Christimerum,
 Et si sensus deficit:

Ad firmandum cor sincerum,
Sola fides sufficit.

5. Tantum ergo Sacramentum,
Veneremur cernui;
Et antiquum documentum,
Novo cedat ritui:
Praestat fides supplementum,
Sensuum defectui.

6. Genitori genitoque,
Laus & jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit & benedictio:
Procedenti ab utroque,
Comparsit laudatio.

***Tweede Lof-sangh van 't H. Sacrament.
Pange lingua, verduyst.***

1. Singht met twee Tongen, onbedwongen,
't Lichaem, en het dierbaer bloedt,
Daer den Sone Godts gedronghen
Door een heete minne-gloedt,
Als een *Pellicae*n sijn jonghen
Onse zielen mede voedt.

2. Die te vooren // ons gebooren,
Vyt een Maeght ons onbekendt,
Heeft de scherpheyt zijnder spooen
En zijn heyligh less' ghe-endt,
Soo w'int Evangelie hooren
Met een wonder *Sacrament*.

3. Lest gheseten // om te eten,
Naer dat hy de Ioodtsche wijs,
Dier door Moysen was gheheeten,
Hadt in als volbracht precijs,
Heeft sich selven uytghemeeten
Aen de zijne, tot een spijs.

4. *d'Heer* der *Heeren*., 't Broodt verkeeren
In zijn heyligh Lichaem doet,
En den Wijn, (wie sou begeeren

Dierder dranck) in zijn roodt bloet,
 Daer de sinnen u faeljeeren,
 Is 't Geloof alleen de boet.

5. Dat mits-desen // dan ghepresen
 Zy soo waerden *Sacrament*,
 En veer boven 't out gheresen,
Christus nieuwe Testament.

't Geen hy sprack, dat moet soo wesen,
 Want zijn woordt blijft sonder endt.

6. *Godt den Vader*,, hoort te gader,
 Sy altijd lof, prijs, en eer:
 En den Oppersten Weldader
Christu Jesu, onsen *Heer*,
 Die ons met zijn Geest te gader
 Seynden wil zijn zeghen neer.

Derde Lof-sangh van 't H. Sacrament.

1. A Doro te devotè latens Deitas,
 Quae sub his figuris vere latitas.
 Tibise cor meum totum subjicit,
 Quia te contemplans totum deficit.
 Ave JESU Pastor fidelium,
 Adauge fidem omnium in te credentium.

2. Visus, Gustus, Tactus in te fallitur,
 Sed auditu solo tutò creditur.
 Credo quidquid dixit Dei filius,
 Nil hoc veritatis verbo verius.
 Ave JESU Pastor, &c.

3. In cruce latebat sola Deitas,
 Ast hîc latet simul & humanitas.
 Ambo tamen credens utque confitens,
 Peto quod petivit latro poenitens.
 Ave JESU Pastor, &c.

4. Plagas sicut Thomas non intueor,
 Deum tamen meum te confiteor.
 Fac me tibi semper magis credere,
 In te spem habere, te diligere.

Ave JESU Pastor, &c.

5. O memoriale mortis Domini,
Panis verus vitam praestans homini:
Praesta meae menti de te vivere,
Et te illi semper dulcè sapere.

Ave JESU Pastor, &c.

6. Pie Pellicane JESU Domine,
Me immundum munda tua sanguine:
Cujus una stilla salvum facere
Totum mundum quit ab omni scelere.

Ave JESU Pastor, &c.

7. JESU quem relatum nunc adspicio,
Quando fiet illud, quod tam sitio:
Ut te revelata cernensfacie,
Visu sim beatus tuae gloriae.
Ave JESU pastor fidelium,
Adauge fidem omnium in te credentium.

***Vierde Lof-sangh van 't H. Sacrament.
Adore te: Naer den selven toon vertaelt.***

1.

'k Bidd' u wel ootmoedig aen, *o* wesen Goodts
Die 'k hier sie geschoolen onder schijn des broods,
Onder u buyg' ick mijn sinnen al gelijk;
Want als ick u liefd' aenschou, ik gantsch beswijk.
Iesu, Harder getrouw, gebenedijdt,
Vermeerdert ons geloof, en zijt
Gedanckt tot aller tijt

2. In u feylen reuck, gesicht, gevoel, en smaeck,
Maer door 't oor alleen ick my versekert maeck:
Want men hoorde noyt een reede soo gewis
Dan die uyt des Waerheysts mondt gekomen is.

Iesu, Harder, &c.

3. Eertijts school aen 't kruys de Godheyt maer alleen:
Maer hier schuylen oock de Menschelijcke leen,
Alle bey nochtans geloovende te gaer,
Bidd' ick om genaede met den Moordenaer.

Iesu, Harder, &c.

4. Al en sie 'k u hier met Thomas niet doorwond,
Soo belijdt u evenwel mijn hert en mondt:
Gunt dat ick u Godtheydt altijd meer en meer,
In een vast Geloof, met Hoop, en Liefde eer.

Jesu, Harder, &c.

5. Ghy zijt voor mijn Ziel een leevendmakent broodt;
En een lief geheugh van mijns liefs Heeren doodt.
Dat dan u genot my, 's weerelts weelden moe,
Geen dinck buyten u op aerde smaecken doe.

Jesu, Harder, &c.

6. Jesu, Pellicaen! mijn troost, mijn hoogste goet,
Wilt mijn vuyle Ziel afwasschen met u Bloedt:
Daer van oock genoegh een enckel dropje waer,
Om al 's Weerelts vuyl te maecken reyn en klaer.

Jesu, Harder, &c.

7. Oorlof, Jesu lief, verborgen Godt en Mensch,
Wanneer sult ghy my, daer ick so seer nae wensch,
Eens vergunnen door een al te klaer licht,
Oogh aen oogh, 't aensien u overschoon gesicht.

Jesu, Harder, &c.

Vijfde Lof-sangh van 't H. Sacrament.

O Quam amabilis

Res bona Jesu,

O dulcis Jesus:

Quam delectabilis

Es pie Jesu.

O cordis jubulum,

Mentis solatium,

O bone Jesu.

2. Quam admirabilis,

Esbone Jesu,

Odulcis Jesu:

Quam honorabilis,

Es pie Jesu.

O cordis, &c.

3. Quam venerabilis,

Es bone Jesu,
 O dulcis Jesu!
 Semper caudabilis
 Es pie Jesu.
     O cordis, &c.
 4. Gregi fidelium,
 Da bone Jesu,
 O dulcis Jesu!
 Salutis exitum.
 Da pie Jesu,
 Post vitae terminum,
 Perenne gaudium,
 O bone Jesu.

Seste Lof-sangh van het H. Sacrament.

1. *O* Salutaris hostia,
 Quae coeli pandis ostium,
 Bella premunt hostilia,
 Da robur fer auxilium.
     Da robur, &c.
 2. Defensor noster adspice,
 Infidiantes reprime,
 Guberna tuos famulos
 Quos sanguine mercatuses.
     Quos sanguine, &c.
 3. Uni trinoque Domino,
 Sit sempiterna gloria,
 Qui vitam sine termino
 Nobis donet in patria.
     Nobis donet, &c.

Sevende Lof-sangh van 't H. Sacrament.

Stemme: *O Salutaris Hostia.*

1. *O* Alderhoogste Sacrament,
 Blijft met u gracy sonder endt,
 In 't binnenste van dese Ziel,
 En maecktse van gebreecken iel,

En maecktse van gebreecken iel.

2. Ghy zijt mijn Godt, ghy zijt mijn Heer,
Die uyt den Hemel daelde neer,
In 't diepste van een Maeghde schoot,
Om my te strecken tot een broot.

Om my te, &c.

3. Maer broodt, 't welck van den Hemel quam,
En 's Werelts sonden op hem nam:
Waerachtigh vleesch, waerachtigh bloedt,
Van Iesus onsen Harder goet.

Van Iesus, &c.

4. O Hemels broodt! ô Eng'len kost,
Die door u doodt ons hebt verlost:
Gunt dat ick u te recht verteer,
En gantslijck my in u bekeer.

En gantslijck, &c.

5. Verbeter mijn bedorve smaeck,
En streckt my tot geen tegenspraeck,
Sulcks ghy in desen droeven tijt,
Helaes! de nieugesinden zijt.

Helaes! de, &c.

6. 't Is reden, dat u lieve min,
Mijn handt, mijn oogh, mijn tongh verwin,
En dat ick onder het getuygh,
Vw's heylighs woordts mijn sinnen buygh.

Vw's heylighs, &c.

7. Ghy zijt de blijshchap van mijn jeught,
Vervult mijn Ziel met alle deught,
Met yver en gehoorsaemheyt,
Met kuysheydt en zachtmoedigheyt.

Met kuysheyt, &c.

8. Neemt van my al wat u mishaeget,
Wat ghy verbiedt, wat ghy beklaeget,
Op dat ick eens door dese spijs,
Bekomen mach het Paradijs.

Bekomen mach, &c.

Achtste Liedt van 't H. Sacrament.
Van Berengarius eersten tegen-sprecker, Anno 1140.

Stemme: *Sal ick nog langer met heete traenen.*

1. /Ndien de Zwingliaensche kueren,
't Geloof dus moogen tasten aen,
En 't eyge trecken tot figueren,
Soo is het met de Schrift gedaen:
Soo vint men schier, noch Hel noch Vier,
Noch Hemelsch-vaderlandt, noch Waeter-doop,
Iae Kruys en Krebbe blijven in de loop.

2. Waer blijktt my meer: dat Christus leeven
Met Vleysch en Bloedt gebooren is,
Dan dat hy ons sijn Vleysch gegeven
Heeft waerlijck op den lesten disch?
Is dit niet waer, 't welck ons soo klaer
Betuycht is by des Waerheyts eyge Mond,
Soo valt ons al de reste oock te grondt.

3. Maer sijn hier voor de Ketteryen
Bekommert niet; wy sullen doch
Noch nu, noch t'geenen daege lyen
Dat dus verr' koom' het Helsch bedrogh:
Maer houden staen de roode Vaen
Van Christus Iesus onsen Harder goet,
En 't eyge weesen van sijn Vleesch en Bloet.

4. Dit heeft hy ons te klaer besproocken,
Dit's ons te lieven Testament:
Dit hebben de Boecken onverbroocken,
Der Vad'ren al te seer erkendt:
Iae *Berengaer* selfs t'openbaer
Op 't Doodt-bedd', als hy nu verscheyden sou
Bejammert met een al te grooten rou.

5. Hy was de eerste, die ons schennen
Dorst, klaerlijck uyt dit Sacrament:
Maer als hem Goodts genae doen kennen,
Sijn doolingh hadd' in 't leste endt:
Riep hy, wel teer van Hertten, Heer!

Ick bidd' u, gaet doch met u snoode knecht
In 't scharpste niet van u gespanne recht.

6. 't Is Heer den dagh, dat gh'aen de borsten
Vwes Moeders in een groot gedult,
Verschenen sijt de wijse Vorsten,
En oock aen my verschijnen sult;
Om my, of naer t' bedreeve quaet,
Te laeten straffen, of naer u genae
Te spaeren, Heer! al ist oock volle spae.

7. 't Is waer, door mijn verkeeringh vielen
Van u waerachtigh Vleesch en Bloedt
Tot Broodt en Wijn, soo veele Zielen,
Maer ghy sijt sonder eynde goet:
Des hoop ick dat, de rijcke schat,
Van u genaede mijn vervulde kerf
Sal breecken, als ick mijn betouw besterf.

8. En dit was 't leste woord, daer meede
Dat *Berengaer* fluckx weder-riep,
De Kettery by hem gesmeede,
Wanneer hy in den Heer ontsliep.
Wat Vrouw, wat Man souw derven dan
Besterven nu de Leeringh, die de borst
Van d'eerste Meester niet besterven dorst.

Negende Liedt van het H. Sacrament. Belofte maectt schult.

Stemme: *Edel Artisten koen.*

1. 'T Geen dat een eerlijck Man
Belooft, dat moet hy gheven:
Hoe doet ghy Iesum dan,
Die waerheydt is en leven?
Ons *Christe* Mensche reycken,
Dus spaede, en dus laet,
Maer geven tot een teycken,
Dat belooft is inderdaet.

2. Och neen! dus plach te doen
In Uylespiegels tyen,

Die voor 't natuerlijck groen
 Gaf blaeuwe schilderyen:
 En sey mee-vriendt mitsdesen,
 Dat u ten besten moet
 Dit Landt, dees groente wesen,
 Daer ist besproke goet.

3. Wat maeckje van den Heer
 O Geus? ghy schendt zijn daden,
 Ghy quest sijn hooghste eer,
 Ghy spot met zijn genade.
 Gaet heen beraedt van stonden
 V bet op u Figuer,
 En wilt doch beter gronden
 Op Godt, en zijn Schriftuer.

4. Ghy pocht, met 't geen daer staet
 Ioannes ses geschreven;
 Het vleesch, en gaf noyt baet,
 De geest is, die doet leven.
 Maer wie heeft dan beneven
 De doot, de Hel vertreen,
 En 't eeuwich goet ghegheven
 Als *Christus* vleesch alleen?

5. Den Heer en sprack hier van
 Sijn vleesch niet, wildijt weten:
 Maer van een vleysich Man
 Die *Christus* meynde t'eten
 Vyt potten oft van speten,
 Gelijckmen is gewoon,
 Met Mondt en Tande beten
 Gebraden, oft gesoon.

6. Sijn woorden zijn te klaer,
 Niemandt en kanse stutten,
 Sijn last is openbaer
 Van vleesch en bloet te nutten
 Op pene van verlooren
 Nu end' altijd te gaen,
 Soo wie dit niet wou hooren,
 Soo wie 't sou laten staen.

7. En dit s' t'gemeyne les,

Daer mee men wel gevaren,
 Heeft vijftienhondertes
 En meer getal van jaren,
 Als blijkt uyt all' de machtigh
 Out vaders, die hier in
 Eenpaerich en eendrachtigh
 Van pen sijn, en van sin.

Tiende Liedt van 't H. Sacrament.

Stemme: Geeft my te drincken na mijnen dorst.

1. *WAer* toe ghy Calviniste schaer
 In Godes Huys rumoer te maken?
 Waerom wed'rom met Berengaer
Het Lichaem Christi versaken?
 't Is nieuwe vuyle Deformatie,
 Waer mede ghy het *Sacrament*
 Met Zwingel en Calvijn eylacy,
 Het vierde pandt der Kercken schent.
2. En daer benefens niet te min
 Den klaren text van 't woort des Heeren,
 't Welck na den Catholijcken sin
 Eenstemmigh ons interpreteeren:
 D'Out-Vaders van 't begin te samen,
 Daer Christus Tempel heeft gestaen,
 Griex en Latijnsch van naem tot namen,
 Die 't al-te-mael met ons toe-staen.
3. Ghy noemt het niet dan broot en wijn,
 Sy niet, dan *Vleesch en Bloet des Heeren*.
 Ghy schendt 't *Autaer*; het moet soo zijn,
 Maer sy zijn 't die 't *Autaer* verweeren.
 Sy g'looven den *Evangelisten*,
 Ja bidden 't aen ter aerden neer,
 Sult ghy nu seggen, dat sy misten,
 Aenbidt het bet met Godd'lijck' eer.
4. Vier sinnen die gaen hier te loor,
 Noch handt, noch tant, noch neus, noch oogen
 Wercken hier iet: 't is maer 't gehoor
 Het welck hem neyght nae *Godts* vermoogen,

En waerom niet? 't zijn *Paulus* woorden,
't Geloof, seyt hy, *komt door 't gehoor*;⁺
 Waer ghy 't niet, die 't met ons aenhoorde?
 Waerom stelt ghy het dan te loor?

⁺*Rom. 10.*

5. Die hier nu by gelijcken wouw
 De schotel van de Nachtmael-brocken,
 Souw seker wel een groote jouw
 Begaen, en met de Geuse jocken:
 Want Godes woort valt haer gantsch tegen,
 Sy hebben met d'Oud-vaders niet,
 Ia niet een droppel van haer regen,
 Niet meer gemeens, als stof en riet.

6. Bedaert u dan, 't mach niet meer zijn,
 En keert weer tot de Catholijcken:
 Want op een woort van Ian Calvijn
 Van 't algemeyne padt te wijcken.
 't En macht voorwaer geensins passeren,
 Daer d'eeuwigheyt in twijffel staet,
 Te vragen niet na 't woordt des Heeren,
 Voorwaer 't en is geen wijse daedt.

Elfde Liedt van 't H. Sacrament. De brockers.

Stemme: Amarilletje mijn Vriendin.

1. GHy Nachtmael-brockers hoort en ziet,
 Hier in een kort begrepen Liedt,
 't Verschil, 't welck tusschen uwen Disch,
 En Christus ware tafel is.

2. Aen dese plaghmen eer te bien
 Van oudts, met twee geboghe knien:
 Geboghe knien ter Aerden neer
 En sey: 'k en bens niet waerdigh *Heer*.

3. Men sloegh, men klopte voor de borst,
 Noch daer was gheen die raecken dorst,
 Ten waer dat hy eerst had aengebe'en,
 d'Hooghwaerde van de reynste le'en.

4. De Tafel Christi nae 't bericht
 Der Vad'ren, was altijt verlicht

Met Was, 't welck daer op nacht en dagh
Tot meerder eer, te branden plach.

5. De Vaders maeckten groote noodt,
Als 't minste van 't gezegent Broodt,
Of van het alderdierste nadt,
Viel uyt het roo vergulde Vat.

6. Vergulde Vat: want dus soo wiert
Het hooghste Sacrament gevierdt.
De Kelck was goud, de Schotel mee
Daer uyt men 't heyligh deylen dee.

7. De deylen als een offerandt,
En niet dat uyt eens Priesters handt
Alleen, die deur gewijde macht,
De Leecken desen offer bracht.

8. En dat, om noch met woorden klaer
Te drucken uyt, van Godts Autaer,
Daer op hy het overschot bewaerdt,
En voor de ziecken bleef gespaerdt.

9. Seght my nu eens; hoe past dit op
't Fatsoen van u gebrockte sop?
Die niemandt, Leeck noch Klerck aenbit,
Maer eet, ghelijck m' aen Tafel zit.

10. Aen Tafel op u Aers-gat neer,
Daer Wijn en Broodt, noch min noch meer
Genut wert, en met recht daerom
Niet dan uyt een gemeyne Kom.

11. Men eet, men drinckt, men giet, men mengt
Men kruymt, men stroyt, men stort, men plengt,
Men keurt niet nau, want't gheen de Mondt
Ontfalt, is 't voordeel van den hondt.

12. End' op al-sulcken Mael en past
Noch Was-licht, noch ghewijde last,
Noch *Priesters-ampt*, noch *Godts Autaer*;
De sop is elck toch even naer.

13. Behalven die de Medicijn
Verboden heeft, of Brood, of Wijn:
Daer over de *Geneefse* Wet
De siecken speent van dit bancket.

14. Maer lieve vrienden, kundy noch

Hier aen niet sien het nieuw bedrogh?
 Soo seght, wat baet of kaers of bril,
 Wanneer den uyl niet sien en wil.

S. Jans Geboorte. 24 Juny.

Stemme: Geeft my te drincken na mijnen dorst.

1. *WY* vieren heen // met groote reën
 Den alder-grootsten der Propheten
 Van onsen Heer // tot meerder eer,
 Den alder-heylichsten gheheeten:
 Die oyt van Vrouwe wiert ghebooren,
 Van deucht in't leven wel verciert,
 In't leven by Godt uytverkooren,
 En door zijn doot wel gelaurierdt.
 2. Hy was ghenoeemt // hy was beroemt
 Een roepend' stem van Isaias
 En nader-handt // als Godts ghesandt
 Voor seydt van d'Propheet Malachias:
 Iae d'Engel quam zijn stomme Vader
 (Waer is oyt dier ghelijckx ghehoort)
 Seggen: hy sou sijn een voor-paeder,
 En dat ten eynde van sijn gheboort.
 3. H'heeft op sijn last // oock wel ghepast,
 Want eer Ioannes was ghebooren,
 Eer dat hy hem // noch met de stem
 Liet op der Aerden in't preecken hooren,
 Komt hy met springhen en met keere
 Sijn lieve Moeder maecken vroedt,
 In't groeten van de Moer des Heeren
 Den wel-kom van ons hooghste goet.
 4. Siet wat ghy doet // siet wat ghy moet
 Den nieuw-gebooren (*Joannes*) nommen:
 Want dese naem // is oock bequaem
 Om zijn goe' Vader te ontstommen.
 Wat meynje sal dit kindt noch wercken,
 Die hier sijns Vaders Tong ontbindt?
 Wie kan hier geen groot wonder mercken?
 Weest wel-kom aldergrootste *Kindt*.

5. 't Kindt drie jaer oudt // loopt nae het woudt,
 Om daer alleen te blijven leven;
 Van sonden vry // soo langh tot hy
 De schoone leeringh heeft gegeven
 Van Christus, end' effent zijn paeden,
 Van hem die ons verlossen quam
 Wt louter liefde, uyt genade,
 Als hy de sonden op hem nam.

6. Dan al soo saen // hy dese baen
 Ten eynde gantsch heeft uytgelopen;
 Krijcht hy ten loon // den eenigen soon
 Van Godt den Vader, om te Doopen.
 Maer siet, Herodes in min vervroosen,
 Gunt hem den alderrijcksten krans,
 (Om 't heyligh hooft eens te doen bloosen)
 Gemaect door handen des Tyrans.

7. Ioannes die // soo 'k huyden sie,
 Veel droeve herten kundt verblijden:
 Door u gheboort // ons doch verhoort,
 En wilt van ons bedruckte tijden
 Eens weeren den bebloed'gen Degen
 Des oorlooghs, die ons seer beswaerdts,
 En ons verkrijghen vree en zegen,
 Door u schoon voorspraeck, lief, en waerdts.

8. Komt en bedout // u *Soeterwoudt*.
 Waer van ghy bent Patroon verkooren:
 Verweckt in haer // doch allegaer,
 't Geloof, en deught, op dat verlooren
 Niemandt en gae, maer altesamen
 Nae't leste endt, nae stervens tijt
 Een eeuwigh Kersmiss' houden: Amen.
 Sint Ian maeckt ons met u verblijt.

S. Pieter en Pauwels. 29 Juny.

Stemme: *Blyschap van my vliedt.*

1. *O Twee dienaers Godts*
Pieter, Pauwels beyde,
 In den tijdt des noodts

Als ons komt aenvleyde
 Vleesch, en Wereldt snel;
 Wilt dan u Ghebeden
 Teghens haer opstel
 t'Onser baet besteden:

Des soo vieren wy
 Weer het Iaer-ghety,
 Daer op gy twee door stervens baen,
 Door des lijdens deucht
 In de blijdtste vreucht
 W's liefs Heeren, zijt ghegaen.

O bloemen der Pastooren!
 Bidt dat wy op de spooren
 Van u voorgetreden padt;
 Door distel en door dooren,
 Met Godes uytverkooren
 Komen tot de rijckste stadt.

2. Was *Nero* den Tyran,
 Welck siende dat door woorden
Simon, Petri genan
 Van boven viel, en smoorde:
 Ia datter oock noch twee,
 Van sijne Concubinnen,
 Datelijck stonden ree,
 Deught reynigheydt te minnen.

Komt op den Vaticaen
 Laet daer een Kruys opslaen,
 En *Petrum* met de been om hoogh
 Hechten, door helsche spijt,
 Tot suyverheys verwijt,
 En dat in aller menschen oogh.

Doet dat by *Paulum* trecken,
 Begint hem mee t'ontnecken,
 Om 't selve zuyverheys vermaen:
 Maer melck quam daer vloede,
 In plaets van rooden bloede,
 Wie heeft oyt diergelijck verstaen?

3. Ach! goe luyden, waerdt
 Dat ghy maer woudt heugen,

Wie u eerst heeft ghebaert,
 Och, hoe soudt ghy vermeugen!
 Door een Apostaet
 Die wat nieuws komt preecken,
 V van het oude zaedt
 Dus te laten te versteecken.

Petrus, hooge stoel
 Leert u 't eerst ghevoel
 Van het Christelijck verbont,
 't Saligmaeckend' woordt
 Hebt ghy eerst ghehoort
 Vyt deser twee apost'len mondt:

Waerom nu aers geluystert?
 Waerom doch nu verduystert?
 Door een *Luter*, door een vendt,
 Die met de goede wercken,
 Autaren en Kercken,
 Ja al het heyligh heeft geschent.

4. Dese twee mannen schoon,
 Eer sy ons deden wijcken
 Van alle valsche Go'on,
 Deden haer Leeringh blijcken
 Door een menicht van
 Klare wonderdaden!
 Waerom, seght, laet ghy dan
 Haer ongewesen paden?

Och! de eerste tingh
 Daer de Heer aen hingh
 't Segel van zijn eygen handt,
 Wijst u al te klaer
 't Wterste Gevaer
 Van het tweede misverstandt,
 't Welck *Luter* d'onghesonde
 Noch oyt te ghener stonde
 Heeft bevestight, dan alleen
 Met teeren en met smullen
 Met *Nonnen* te onthullen,
 En met deughden te vertre'en.

5. *Heer*, geeft beter zin

Aen de arme zielen,
 Op dat sy't begin
 Waer van sy vervielen
 Van u lieve Wet,
 Wederom aenvaerden:
 Let op 't sterck Ghebedt,
 Siet op d'hooghe waerden
     Van u Dienaers bey,
     Welckers goet gheley
     Haer soo fraey ghedragen heeft,
     En nu aen 't ghehoor
     Van u Godd'lijck oor
     Onse noot te kennen geeft:
 En laet doch onse sonden,
 De voorspraeck van haer monden
 Niet beletten, lieve Heer!
 Naer u genade geven,
 Dat wy eens weer beleven,
 Als van oudts, de outste Leer.

S. Bonifae. 5. July.

Stemme: *ô Salutaris Hostia.*

1. *GHy Vriesche koppen*, hoe dus wreedt
 Gehandelt tegens trouw, en eedt?
 Seght waerom doch met sulck geraes
 Gevallen op Sint *Bonifae*?
 Gevallen op Sint Bonifae?
2. Wat vleesch is't, dat g'aen stucken hackt?
 Wie is't die ghy ter aerden smackt?
 Is hy't niet die u sonder vrees
 De wegh naer 't eeuwich leven wees?
 De wegh naer 't eeuwich leven wees?
3. Wie hadd' u oyt soo diep besint?
 Wat mensch voor desen soo bemint?
 Als *Bonifae*, die Engelandt
 Verliet, en quaem hier aen u strandt?
 Verliet, en quaem hier aen u strandt?
4. *Gregorius* was't, die hem sondt,

Om u en andere sijn pondt
Te schencken, waer door ghy by Godt
Soudt vinden 't eeuwich-duerend' lot.
Soudt vinden 't eeuwich-duerend' lot.

5. En dit was hem noch niet genoegh:
Als hy t' *Utrecht* de *Mijther* droegh,
Om u te *Vormen* hy sich spoet,
En stort ghy, ach! eylaes! sijn bloet?
En stort ghy, ach! eylaes! sijn bloet?

7. Haest u, ghy *Vriessen*, en vergoet
V moordt met Christelijcke boet:
Verlaet u seckt, en hout die leer
Die Bonifaes preeckten wel eer.
Die Bonifaes preeckten wel eer.

S. Jacob. 25. July.

Stemme: *Cur mundus militat sub vanâ gloriâ. Ofte: Hoe steeckt de werelt dus, &c. Ofte: Laet ons met lof en sangh.*

1. *DE Zebedeusche Vrouw*
Met een beleefde groet,
Viel Godt ter goeder trouw
Eerbiedentlijck te voet:

En hy, wat's u begeer?
Heer, seys'sy, anders niet,
Dan dat ghy heft tot eer
Mijn Soonen, die g'hier siet.

2. Ach! *sprack hy, ghy-luy weet*
Geensins wat ghy begeert
Van't Goddelijck secreet,
Ghy moet eerst sijn verneert
Eerst moet gedroncken zijn
Van u, en van haer elck
Mijn bitt'ren alsem-wijn.
Van mijnen bitt'ren kelck.

3. *ô Jacob!* die met reën
De Meerder hieten meught,
Den Heer heeft op u heen,
Vyt sonderlinge deught,

Gelijck hy hier belooft,
 Gegeven in de handt
 (Als u Herodes kloofd'
 Den hals) het dierste pandt.
 4. Weest met den beker bly;
 Dan nademael ghy nu
 Zijt van de plagen vry,
 Soo is het dat wy u
 Bidden ootmoedelijck
 Dat ghy door u gebedt
 Ons kloectt blymoedelijck
 In u gepreeckte wet.
 5. Verbidt naer dees' u doot
 Heer *Jesum*, onser elck
 Wat deels voor kleyn en groot
 In sijn voornaemste kelck:
 Des zijn wy t'aller tijt
 Te drincken wel gemoedt,
 Te strijden met een vlijt
 Tot't leste van ons bloedt.

S. Anna. 26. Julij.

***Stemme: Ha! Preutse Nymph &c. Ofte: Och treurt noch mijn bedroefde
 Schaepjes.***

1. GHeluck Vrouw *Anna*, waerde Moeder
 Van d'alder reynste suyvere Maeght!
 Gheluck o Ioachim fraey behoeder
 Van dit schoon kint, dat *Anna* draeght
 Gheluck minjoot, o Moeder groot
 Die eertijts droecht tot in u schoot
Mari' d'eel Iesse-loodt.
 2. Voorwaer 't was aen u wel te mercken,
 Dat ghy, die eertijts waert tot spot,
 Sout zijn tot glorie onser Kercken
 Tot sulcke Moer, tot sulcke lot,
 Geeft my doch, dat ick u goet padt
 Naer treden mach, en krijgen wat

Van u seer waerde schat.

3. Des sal ick weer op der aerden
Handhaven u verkleynde eer;
Van haer, die tot u groot onwaerde,
Vytstroyen, dat ghy trouwde weer.

't Is quaet ondiert, die dit versiert,
't Is vleesch en bloedt dat onbestiert
Dees' vuyle leugen vierdt.

4. Wert dan beschaemt, die na soo veel jaren
En na de gunst van sulcken kindt,
Met 2/3 Mans noch durft paren
Veel blinder, als Cupido blindt.

't Is *Anna* waert, die eens gepaert
Naer d'eerste Man in suyverheydt
Haer gantsche leven leydt.

5. Komt nu dan Weeuwen met de Maeghden,
Versoecken t'samen haer ghebedt,
Na dien 't den Heer door haer behaeghden
Te geven aen de nieuwe Wet

Van zuyverheydt, dit eerst bescheyt
't Welck een exempel gheven sou
Voor Maecht, voor Weeuw, en Vrouw.

6. Bidt *Anna*, dat sy doch volharden
In haer begonnen reynigheydt
En u ghetal vermeerdert werden
Van hier tot inder eeuwigheydt.

Tot merck van sijn ware Kerck
Tot eer van haren Bruygom sterck,
Door dit volbrochte werck.

S. Laurens. 10. Augusti.

Stemme: *Patientie is goedt kruydt.*

1. *Patientie kruyt* is goet men seydt,
Wy moeten 't vast ghelooven:
'tIs waer, 'tis niet wijt uytgebreydt
In aller menschen hoven:
Nochtans te deegh' ghepresen
Soo lang, als wy hier zijn,

De desen deught moet wesen,
 Van yder mensch', van mijn,
 In u *Laurenti*;
 Wanneer ghy toonde (vromer heldt)
 Op heete kolen, u *Patienty*.

2. Als *Laurens* sagh, dat sijn goe-Vaer
Sixtus, ons heyligh *Paus* van *Romen*,
 Gevangen was, en van de schaer
 Ter dootd gevoert wiert, sonder schroomen,
 Soo quam hy aen gevlogen,
 Met een bevende stem,
 Met nat-betraende oogen
 En sprack goets moets tot hem
 Met luyder kelen:
 Sult ghy mijn Heer, mijn eenigh Vaer
 Sonder my u, dus laeten stelen?

3. O *Vader*, neem u *Soon* doch mee:
 Want sonder u kan ick niet leven,
 't Sijn nu twee jaer ter *Roomscher* stee
 Dat ick mijn dienst u hebb' ghegeven:
 Toont doch meedoghen
 Aen mijn, u minste knecht:
 Want hoe sal ick mogen
 Aensien dit groot onrecht?
 Laet ons niet scheyde,
 Maer ick met u, en ghy met my
 Naer Godt-landt reysen alle-beyde.

4. Stilt u doch *Soon*, hebt goede moet,
 Want grooter loon staet voor u open.
 Ick gae een harden wegh; maer soet!
 Ghy moet een baen noch harder loopen;
 Siet, naer drie dagen,
 (Ist niet een korten tijt?)
 Sult ghy 't Cruys mee nadragen:
 Ick hoop immers met vlijdt,
 Tot u wensch raecke,
 Een harder Neut (vroom Kampioen)
 Met stercker kiezen moeten kraecken.

5. Maer Godt behoet ons, wat leyt hier!

Seght, ist een *Salamander*?
 Die dus leydt uyt-reckt op't vyer?
 Kijckt eens ter deegh; neen, 't is een ander,
 Op dit hart bedde,
 Gestelt op brandend' vyer:
 Wel, hoe! siet daer, ick wedde,
 't Is mensch, 't is redelijck dier.
Laurens beminner,
 Van dees' tormenten, smert, en pijn,
 Van Rooster, en van vyer, verwinner.

6. *Valeriaen*, o Keyser, wreedt,
 Ick ben genoegh gebraden!
 Keert om, tast toe, ick ben gereet,
 Wilt van 't gebraedt u Maegh versaden:
 V Rooster harde,
 V Yser, en u Stael,
 Is my een bedd', geen barde,
 't Is sacht, soet, altemael:
 V vier'ge koolen,
 Sijn voor *Laurens*, Laurieren schoon,
 Sijn Palmen, Roosen, en Fiolen.

7. O vierigh vlamigh Martelaer?
 Verkrijght ons doch, dat wy hier kiezen,
 Liever met u een uur // het vuur,
 Als daer na eeuwich brandend' vriesen:
 Verkrijght ons liefde,
 Geeft ons kloeckmoedigheydt,
 Waer door, soo ghy voorbriefde,
 Mee mogen zijn bereyt:
 En sulcken gratie,
 Dat wy daer na gelijk, met u
 Ontgaen, der Hellen tribulatie.

Mariae Hemelvaerdt. 15 Augusti.

Stemme: *De Mey, die komter ons by,, seer bly.*

1. *WE!* wie van Godt dus bemint // besint,
 Die hier ter Hemel vaert met sulken vlucht?
 Wat's dit voor een gespeel // geveel,

Dat d'Englen maecken boven in de lucht?

Ist droom? of ist bedrogh?

Elias of Henoch?

Neen, neen, 't is een ander bequaem,

Die Moeder, en Maeght,

MARI' onversaeght,

Mach voeren haer naem.

Ist droom, &c.

2. Ey seght, waer heen *Princess*, van *Jess*?

Waer leydt de reys, o eele, waerde Maeght!

Waerom Vrundin dus hoogh // uyt 't oogh?

Dat gh' ons ellenden oock niet eens beklaeght:

Oft is dit een begin,

Van't geen noch Oogh, noch Sin

Kan sien, kan vatten, of kan verstaen.

Klimt dan vry voort,

Naer't Zuyden van't Noordt,

Blijft doch niet staen.

Of is dit, &c.

3. Och! wat een soet jolijt // tot spijt,

Van Droes, van Doodt, Hell', van all' de rest,

Die nu (eylaes!) verdraeyt // bekaeyt,

Met 't hoofd verplet daer staen in pijn, en pest:

Ellende al te groot,

Altijt levend', en doodt,

In vier en vlam ter helscher stee;

Daer dees' nu gaet,

Naer hooger staet,

Daer 't altijt is vree.

Ellenden, &c.

4. Siet hier soo staets' en leunt // en steunt,

Op beyd' de schouderen van haer liefsten Soon:

Siet daer de Engelsche schaer // te gaer,

Van daer komt Godt, die seydt: daer is de Kroon

Van alle kanten vreucht.

En om, end' om geneucht:

Weest nu gegroet, zijt wellekom,

Siet daer u Throon,

Neffens u Soon,

Vraeght doch niet waerom?

Van alle, &c.

5. Zijt nu gebenedijt // altijd,
Weest ons u Dienaers doch een *Patroness'*,
Die noch hier leggen te landt // aen strant,
Ey! leert ons doch verstaen de rechte les:

Leert ons ootmoedigheydt,
Die na den Hemel leydt.

Leert ons doch leven, en sterven in tijt,

Op dat wy naer doodt,

Met u, sonder noodt

Eens leven altijd.

Leert ons, &c.

Tweede Lof-sangh van Maria. Ave maris stella.

1. *Ave* Zee-sterre klaer,
Moeder Gods verheven,
Des Hemels poort, pilaer,
Reyn' Maeght staegh gebleven.

Sumens:

2. Neemt uyt des Engels mont,
Die groetenisse soet:
Geeft peys in dese stont,
Verandert Eve boet.

Solve:

3. Verbreeckt der sonden bandt,
En verlicht de blinden:
Drijft al het quaet van kandt,
En doet ons gratie vinden.

Monstra:

4. Toont dat ghy Moeder zijt,
Van ons hier beneden:
V Soon gebenedijt,
Ontfange ons' gebeden.

Virgo:

5. O sonderlinge Maeght,
Sachtmoedigh van sinnen:

Neemt wegh dat Godt mishaeht,
Maeckt ons reyn van binnen.

Vitam:

6. Maeckt onsen wegh heel vry,
Ons leven puer en reyn:
Op dat wy *Jesum* bly,
Aenschouwen int gemeyn.

Sit:

7. Lof sy met aller Feest,
V Heer Godt den Vader,
V Soon, u Heylig Geest;
V Dry en Een te gader. *Amen.*

Derde Lof-sangh van Maria.

1. *MAria* schoon,
Seer excellente persoon,
Mijn hert u lof te singen poogt:
Der Maeghden Kroon,
Waerachtich Salomons throon,
Tot mijn gebedt u ooren boogt:
En u groote bermherticheyt toogt,
Dat ick u Dienaer,
Hier mach prijsen eenpaer,
Vwe Deuchden seer klaer,
En u wegen eerbaer.
Dus mijn hert tot u verhooght,
En my van alle sonden droocht.

En u groote:

2. Godts Moeder reyn,
Een Maegt der Maegden certeyn,
Druyfken van Noen seer getrouw;
V macht niet kleyn,
Toont ons tot allegemeyn,
Troost ons altijd in onsen rouw;
Want ghy sijt die seer weerdige Vrou,
Wienst saet excellent,
Heeft het helsche Serpent,
Dat ons bracht in torment,

Heel verplet en geschent,
 Naest u Soon ick op u bouw,
 Staet my by, als ick betrouw.

Want ghy zijt.

3. Zee-sterre klaer,
 Boven de Hemelsche schaer,
 Doorne die Moyses branden sagh.
 Ghy zijt voorwaer
 Den sijnen gouden Autaer
 Die goeden reuck te geven plach:
 Want die weerdige Vrucht in u lach,
 Wiens raden seer goet,
 En wiens daden seer vroet,
 Van dat helsche gebroet,
 Sonder schaed ons behoet,
 Hy helpt ons al door sijn kracht,
 Ende verdrijft der sonden nacht.

Want die.

4. Des levens hout,
 O Spiegel klaer sonder fout:
 Ieder die Iacob heeft sien staen.
 Slagh-orden stout,
 Verwermt ons herten seer kout,
 Leert ons den rechten wegh in-gaen,
 Want het is all' u macht onderdaen:
 Godt den Vader u mint,
 Godt den Soon is u Kint,
 De heyligh' Geest is u Vriendt,
 Al den Hemel u dient,
 Onsen Vyandt op de baen,
 Moet voor u Aenschijn vlieden gaen.

Want het.

5. Princesse groot
 Helpt ons in d'uyterste noot,
 Vyt sijnen poodt,
 In uwen heyligen schoot,
 Neemt ons in ons laeste dangier,
 Want u lof die verbreyden wy hier.

En bidden met sanck,
 Wilt toch nemen in danck,
 Onse gunste seer kranck,
 Die wy sonder bedwanck,
 Nu betoonen met playsier
 Tot u Maria goedertier.
 Want u lof: &c.

S. Bartholomeus. 24. Augusti.

Stemme: *Edel Artisten koen.*

1. *VEL*-kopers allegaer,
 Hebje gheen lust te koopen
 Een vacht, met huyt, met haer?
 Komt doch wat aenghelopen.
 Maer hoe? 'k verschrick van binnen,
 't Is menschen-vel te teer,
 Dat *Barthol'meus* uyt minnen
 Geeft aen zijn Godt, zijn Heer.

2. *Astiages* verwoet,
 Om dat den vrundt des Heeren
 Het Konincklijck ghemoedt
 Tot Christum hadd' doen keeren:
 Deed' hem zijn huyt afvillen,
 En dat van hoofd' tot hiel,
 Maer *Bartheldt* docht vast stille,
 Al nieuw-vel voor mijn ziel.

3. Maer vriendt, seght eens, hoe kont
 Ghy in u le'en gedueren,
 Soo veelderhande wondt
 Den tijt van soo veel ueren?
 Ghestroopt, ghekerft, gesneden,
 Ontmuyst, ontaerdt, ontseendt
 Van boven tot beneden,
 Tot aen het naeckt ghebeendt?

4. Het was mijns Meesters kruys,
 't Was d'eeuwigheyt van daghen,
 De vreucht van Godes huys
 Die mijn de pijn deed' draeghen:

Het waren de helsche vueren,
 Die my deden ten danck
 Dit al-te-mael besueren:
 Want eeuwigh duert te lanck.

5. Nu Velle-vulders hoort,
 Onkuysch', en gulsige menschen,
 Die gaern u ziel vermoort,
 Om maer te vullen persen,
 Castijdt vel, vleesch, laet snijden
 't Lichaem met maticheydt,
 Op dat u niet benijde
 Christus syn eeuwigheydt.

6. En ghy, die tot op huyl'
 In sonden neer blijft leggen,
 Schudt doch 't oud' vel eens uyt,
 Ach, laet u doch ghesegeen:
 Want anders 't sal eens wesen
 Als 't vel sal zijn ontbloedt,
 De ziele dan met vresen
 Zijn eeuwich levend' doot.

7. *Apostel*, bloedigh roodt,
 Krijght ons naer u exempel,
 Van 't oude vel ontbloedt
 Een plaets in Godes Tempel,
 Op dat wy daer te gaeder
 Door *Barthol'meus* sijn bloet,
 Eens, en altoos, maer naeder
 Sien moghen 't hoochste goet.

Mariae Gheboorte. 8. September.

Stemme: *O soete Harmonie.*

1. *LOop*, Satan, kunje lopen:
 Schrickt, siddert, beeft, en vreest;
 Sinckt naer beneden:
 Gh' en hebt niet meer te hopen
 Hoe staeje dus beteest
 In all' u leden?
 Siet toe, vuyt dier,

De Vrouw' is hier,
 De Maeght is nu geboren
 Die 't hoofd sal verpletten
 En u kracht beletten,
 Blijft verloren.

2. *Maria* minnelijcke,
 Die *Maeght* geboren zijt,
 En Maeght sult leven
 Op Aerd' en Hemelrijcke,
 Weest doch gebenedijt
 Ons nu gegeven:

Daer is noch meer
 Noch grooter eer
 Voor u o *Maeght*, op hande:
 Ghy sult noch eens *Moeder*
 Zijn, van den hoochsten hoeder
 Hier te lande.

3. Wat vreucht, o Godt! wat ruste
 Wort ons nu aengedient,
 En alle Menschen?
 Wat troost, wat soete luste,
 Wat isser ergens meer by ons te wenschen?

Vier duysent jaer
 Die zijn nu daer
 Dat Godt ons sprack van dese;
 S'is nu gesproten
De Bloem van Jesses loten,
 Wie sal vreesen?

4. *Maria* wellekome
 Teer Kind'lijn vol van gratie,
 Van genaden:
 Gunt ons en alle Vrome,
 Dat wy, in alle Natie
 Wel beraden

Van jonx af, tot
 Het grijse lot
 Met u voort-gaen in deughden:
 Dat daer naer Godts zegen
 Ons beuren magh te degen
 In meer vreuchden.

S. Mattheus. 12. September.

Stemme: Flux op de been, ghy Harders knaepjens.

1. FLux op de been, alle sondaren,
Christus die roept, *staet op en volght my na,*
Met den *Publicaen*, om schatten te vergaren,
Dat j'om genae niet eens en komt te spa.
Mattheus die loopt, wie sal niet volgen?
Hy van gelde vol,
Meer van deughden hol
Was immers geseten by, en in den Tol.
2. O groote kracht van Iesus woorden!
Welcke so drae den Tol'naer had gehoort:
Rees uyt sijn stoel, scheurde band en koorden,
Verliet den Tol, gantsch op de sond' gestoort,
Iae oock al sijn goet, dat hy hadd' gewoeckert,
En op Christus tael,
Gaf hy een bly-mael,
En dat in sijn schoonste, sijn aldermoyste zael.
3. Een mael een schey-mael, daer hy op ging noden
Tollenaers, Woeckenaers, en noch and're meer,
Disten daer by gebraden en gesoden:
Maer de Phariseen zijn verargert in den Heer,
Seggende: waer 's hier bescheyt of reden,
Dat hy hier dus breedt,
Sit als een Propheet,
En nochtans met 't schuym van de Phariseen eedt?
4. Maer hoor, goe mannen, sprack den Heer lanckmoedigh,
En straft doch niet, dat ghy my hier dus siet
Sitten met de Sondaers, breekt u oordeel spoedig,
Want g'hebt abuys, gh'en weet niet wat bediedt:
Immers, gesonden hoeven geen Doctoren,
Maer die leyt in pijn,
Die eyscht medicijn,
Om daer door weer metter haest gesont te zijn.
5. Hierom soo ben ick neer-gedaelt ter aerden,
Niet om dat ick hier heyligh Man, oft' Vrouw,
Noch om dat ick Godts lieve Dienaers, maer den

Sondaers sou roepen tot oprecht berouw:
 Komt al tot my, belasten en beladen:
 Want mijn lock is soet,
 En mijn last is goet,
 Komt, doet maer boet, en dat op Mattheus voet.

6. Seer wel, Heer Iesu: roept maer krachtigh,
 Dat ick, en elck een Sondaer, volghen magh,
 En doen het geen Mattheus met monde machtigh
 Heeft gheleert de Mooren duerend' dagh aen dag,
 Tot dat hy door raet een Maget maegt dee blijven,
 En om't heylich woordt,
 Aen 't Autaer ghestoort,
 Aen 't Autaer noch staende, onnosel is vermoort.

S. Michiel. 29. September.

Stemme: Blyschap van my vliedt.

1. *Wie* komt hier dus snel
 Als een Son oprijzen?
 't Is *Lucifer*; seer wel,
 Dan wie sal hem prijsen?
 d'Eersten *Engel* schoon,
 (Niemandt kan het laecken)
 Was hy in *Godts* Throon?
 Och wat schoone saecken!
 Doch wat dieper val
 Tot in't helsche dal
 Door 't geweld van *S. Michiel*,
 Daer hy moet eeuwich lye,
 Dat door zijn hovaerdye,
 Dat doch niemandt dus en viel.

2. Hovaerdigh Creatuer
 Was niet ghenoech *Godts* seghen,
 Dat hy ter goeder uer
 Boven alle de negen
 Engelsche *Chooren* goet
 Waert hoogh opgeresen?
 Hoe dan dus hoogh gemoet,
 Dat ghy oock Godt woudt wesen?

Ruynt nu u Scheppers huys,
 Foey sinckt met al 't ghespuys,
 Daelt van Godt in eeuwigheydt.
Michiel moet triumpheere
 Voor-vechter van zijn *Heere*,
 Dat 's loon van hoovaerdigheydt.

3. Komt *Michiel* met macht,
 Velt-Heer kloeck en stercke,
 Houdt met u heyr de wacht
 Hier over onse Kercke:
 Want *Lucifer* uyt nijdt
 Toont ons noch zijn tanden,
 Om ons mee tot verwijt
 Te trecken uyt Gods handen:
 Komt met u krachtigh swaert
 Ons hier te hulp op Aerdt:
 Want zijn loosheydt is te groot:
 Helpt ons tot alle stonden,
 Verlost door *Christus* wonden,
 Tot dat wy sijn in Abrams schoot.

4. Doch wat hier toe voor raet
 Om dus niet mee te vallen?
 Wat doch voor werck, voor daet,
 Om met *Michiel* te stallen?
 Seer wel: een goede vraegh
 Voor alle Christen menschen:
Christus antwoordt van daegh,
 Niemand kan 't klaerder wenschen:
 Ten sy dat ghy begint
 En wort als een kleyn kint,
 In laghe, diepe ootmoedigheydt,
 Ghy sult u niet verblyen,
 Maer eeuwich moeten lyen
 Berooft van alle saligheydt.

S. Symon ende S. Judas. 28 October.

Stemme: *Sulamite keert weder.*

1. *Symon, Judas*, twee Helden,
 Wel-waer quam u van daen, dat ghy so stelde

Goet, Lijf, en Bloet te velde
 Voor uwen Godt, voor uwen Heer der Heeren
 Om sijn naem te vermeerren?
 Met wat voor Kroonen
 Sal Godt u doch verschoonen
 En u deuchden, en u deuchden, en u deuchden beloonen?
 2. Eerst quaemt ghy by geloopen,
 Om tusschen Godt en Mensch liefde te knoopen,
 En ziels-gewin te kopen:
 Maer yeder na sijn sendingh, en vocatie
 Onder verscheyde Natie
 Bendt doch ten lesten
 By den Persiaen sijn vesten
 Wel gekomen, wel gekomen, wel gekomen ten besten.
 3. O groot geluck van boven!
 Ghy woest verwildert volck, van God verschoven
 Hoe konje Godt genoegh loven
 Voor sijn weldaet? maer hoort wat nieuwe maren
 Dat ghy oock Godts Dienaren
 Ginght eerst met slagen
 Daer na met scherpe Saghen,
 Haer den Hemel, haer den Hemel, haer den Hemel op dragen.
 4. Seer wel moet u bekomen
 De tacken, en het hout van stercke Bomen,
 En dese felle stroomen
 Van den Persiaen: wat wilje beter wenschen
 Dan dese wreede Menschen?
 Weest maer te vrede,
 En komt vergunt ons mede
 U devote, u devote, u devote Gebeden.
 5. *Symon, Judas*, goe' vriende
 Die Godt ten eynde toe soo trouw'lijck diende,
 Gunt ons, dat wy mee siende
 Ons schuldich plicht, ons oock soo presentereen
 Tot glorie onses Heeren,
 Dat sulcken sterven
 Wy liever kiezen t'erven
 Als Godt eeuwig, als Godt eeuwich, als Godt eeuwich te derven.

Aller Heyligen. 1. November.***Stemme: O saligh heyligh Bethleem.***

1. *O Saligh Hemels Ierusalem!*
O, onder duysent uytverkoren!
Vereert verr' boven Bethleem
Want alle Sancten zijn in u geboren.
2. Singht nu mijn ziel een nieuwen toon,
Met schoon Musijck looft Godt hier boven,
Om dat hy daer soo mildt sijn Kroon
Verdeylt, aen die hem waerdigh loven!
3. Hoort hoe de Engelen elck om seer,
O heyligh, heyligh, heyligh singen,
Voor onsen, en voor haren Heer,
Siet s'eens met lust in rust opspringen.
4. Van d'eene kant staet Moer en Maeght
Maria, hoort s'eens musiceere,
Gantsch onbedroeft, heel onvertsaeght:
Mijn ziele maeckt nu groot den Heere.
5. Van d'ander kant, van d'are zy
Staen Patriarchen en Propheeten:
Siet s'eens te samen, even bly,
Schreyen en treuren is al vergeeten.
6. Hier naer soo volgen de twaelf, en twee
Apostels, en *Evangelisten*,
Sy seggen; 't is nu peys en vree,
Och! of de menschen ons vreuchd' eens wisten!
7. Hier op soo komt de roode schaer,
Geklooft, gevilt, gebrandt, gehangen,
Soo menigh duysent *Martelaer*,
Die naer ons komste seer verlangen.
8. Naer dees' soo zwiert den grooten trop
Van *Concessoren*, van Belijders,
Die sluyten met een heldere krop
Siet aen ons Strijders, maer nu Verblijders.
9. Noch zijnder meer // veel Maeghden teer,
Die hier in suyverheyt floreerde:
Daer naer de Weeuwen, die Godt ter eer
Den tweeden Man niet en begeerde.

10. Maer d'eerste volgen 't Lam, waer 't gaet:
 En singen 't Liedtjen uyt den treuren,
 Dat niemants anders keel uytgaet,
 En 't best hier van, 't sal eeuwigh dueren.

11. Summa, een schaer in groot ghetal,
 Soo groot, dat niemant die kan tellen,
 Hoe wel daer noch meer door den val
 Der sonden zijn gedaelt ter hellen.

12. O Iesu, Prins! o Vorsten groot
 Van dit groot leger, van dees' Choren!
 Bewaert ons van den langen doot,
 Dat wy doch niet en gaen verloren.

13. Doet ons geley naer 's hemels' huys,
 Want daer op staet al ons betrouwen:
 Op dat wy mee, naer 's werelts kruys
 Met all' dees' vrunden u altijd aenschouwen.

Aller Zielen dagh. 2. November.

Stemme: Cathuysertje bruyn. Ofte: Weest Nymphje gegroet.

1. *HE*lp van alle kant, in desen fellen brandt,
 Roepen de zielen, ontfarmt u ons.
 Met hulp uw' 's herts, u 's hants, uw' 's monts,
 Op dat versoet, mach werden onse boet,
 Op dat een weynigh ons al te groote pijn
 Verdwijnen mach, en in rust verandert zijn.

Anders dees' ellende
 Dees' straffende Roe,
 Siet sullen wy t'ende
 Ten letsten toe
 Moeten verdragen
 Eer wy met lof
 Eens kunnen bejagen ons' Vaders hof.

2. Met groote smert, niet anders als een hert
 Iachtigh en driftigh door een wildernis
 Dorstich naer water seer begeerigh is
 Helaes! soo slaeft, soo hycht, soo draeft

Ons altemael noch tienmael meer de borst,
Van lust, van wensch, van al te grooten dorst

Naer d'edel Fonteyne

Van 't Hemelsche nat,

Soo groot, als kleyne

Naer d'eeuwige schat.

Och dat maer ons boeten

Ons straffen verdient

Wat mochten versoeten

De levend' gemient!

3. Och arm! och hadden wy doch

Onse misdaet wel eertijts besucht

Met penitentie waardige vrucht,

Als wy onvroom op den aerden-boom,

Leefden ontbonden, wilder als wilt,

't Sou hier nu wesen ander rust en stilt:

En wy souden heden

Soo niet zijn begaen,

Om and're gebeden

't Soud daer niet op staen:

Vergeet dan doch Heer

't Versuymde goet

Van u Schepsel teer,

Dat dus jammeren doet.

4. Genae, geen recht // toont Iesu aen u knecht,

Gunt doch, o Heer, geeft gratie en genae,

Versoet ons pijn, vergoet doch all' ons schae,

Verdooft het vier // van u ellendigh dier,

Verdooft den smoock, verkoelet den brandt,

En ruckt ons uyt der Leeuwen tandt,

Wilt ons met u paren, in 't eeuwige licht,

En eens gantsch verklaren

Ons doncker ghesicht.

Wilt ons doch gheven

Op all' ons gheweyn:

Het eeuwige leven,

Het Hemelsche pleyn.

5. Erbermt u dan Heer // seght doch wanneer

Sullen wy komen voor u soet aenschijn

Om aldaer eens, en altijd verheucht te zijn.
't Duert hier dus langh // 't valt hier soo bangh,
Laet doch eens hooren u seer soete stem,
Waer door wy eeuwigh hebben *Requiem*.
Erbermt u oock vrunden,
Wy weten gheen raet,
Och! oft gh' ons vergunden
V bee vroeck en laet:
Op dat wy door jouw,
En door Godts ghenae,
En door desen rouw
Sien 't eeuwich seer drae.

S. Willibrord. 7 November.

Stemme: Geeft my te drincken na mijnen dorst.

1. *HOLLAND!* hoe waert gh' eertijts vermaerd
Door u gheloof, en saligh leeven!
Waer is u goedertieren aerd,
V trouwigheydt en deucht gebleven?
Simpel waert ghy wel eer van zeeden,
Oprecht, getrouw, edel van bloet
Godtvruchtigh, vol van peys en vrede,
Vroom, en stantvastich van gemoet.
2. Nu sietmen twist, en quaet gebroedt
Bedroch, en ontrouw in u groeyen,
Van valscheyt, en van vleysch, en bloedt
Sietmen u Landen thans vervloeyen;
V Ionckheydt is rontom bedorven,
Dorpen en Ste'en vervult van roof,
Sint dat u schandich is verstorven
V heylich Vaderlijck Geloof.
3. Hoe dus lichtvaerdigh, als een riet?
Hoe waerje soo qualijck beraeden,
Dat ghy soo loffelijck verliet
Vw' ouders Catholijcke paden?
Verandert ghy van Staet en Heeren,
Hout immers 't Heyligh Godlijck Woort,
Dat Godt u eertijts heeft doen leeren

Door sijn Gesant Sint Willibroordt.

4. Dat hy u preeckte Christi Leer,
Is nu schier duysent Iaer geleede,
Doen hy d'Afgoden wierp ter neer,
Doen hy quam preecken t' uwer Steede.

De schoone Kercken, en Autaren,
Die ghy nu leelijck hebt onsticht,
Die zijn schier over duysend jaren
Van hem aen Godt hoogh opgericht.

5. Goodts-Huysen, daer Godt wiert ge-ert
Die maeckt ghy-luy doorgaens tot schande;
Daer d'Oude waerheyt wierd geleert,
Daer's nu Autaer, noch Offerhande,

Gaet u nu vry t'samen verblyen,
Seecker u vrydom staet u duer,
't Sedert dat ghy door Ketteryen
Bedorven hebt ziel en Natuer.

6. Terwijl de saeck is van ghewicht,
Mannen? soo geeft ons doch eens reden;
Waerom een nieuwe Sect gedicht?
Waerom het oudt Geloof vertreden?

Seght doch, heeft Godt u oyt doen preecken
Door eenich Hemelsch Seraphin?
Of heeft u oyt op Aerd' gebleken
Eenich Mirakel van Calvin?

7. Noch dit, noch dat, *ô* Batavier!
Bevroed dan doch voor 't lest mijn woorden,
En zeylt doch niet meer overstier,
Vaert teghen Wint niet meer ten Noorden.

Draeyt eer'je sinckt, u kours ten Zuyen,
Soeckt plaets in Sinte Pieters Schip,
Of anders sult ghy recht gaen kruyen
Naer Satans Helsch-vervloeckte klip.

S. Marten. 10 November.

Stemme: *Edel Carsouw.*

1. *Marten* Soldaet
Hoe langhe sal noch dueren.

Dat ghy sult dragen 't swaerdt?
 Neemt goet beraet,
 Godt roept u t'aller uren,
 En wort doch eens bedaert:
     Wort doch eens slecht // en recht,
     Een vroom Soldaet des Heeren,
     Op dat ghy soo een aer gevecht,
     Een ander krijgh mocht leeren.
     2. Een goet begin,
Martine maeckt gh'alreede,
 Dat ghy u mantel-kleed',
 Met een milde sin,
 Aen twee stucken gesneden,
 Geeft op een Beed'laers beed',
     Om sijn naeckte le'en
     Daer mede te bedecken,
     En Christus soo tot liefd' met een,
     Waerom te doen verwecken.
     3. 't Is waer, mee-vriendt,
 Ick hebb' het soo bevonden,
 Den eerste nacht daer nae,
 Want onverdiendt,
 Quam Iesus t'selver stonden,
 Met dit stuck mantels drae,
     En sey; *Martin*,
     Godt-loont, dat ghy mijn leden
     Dus boven alle andere lien,
     Meedogent, ginght bekleden.
     4. O milde handt,
 Loopt om u paspoort spoedigh,
 Haelt voor den halven rock,
 Een beter pandt:
Man Godis milt, en ootmoedigh,
 Een Bisschops hoet en stock,
     Daer mee ghy *Christus* kop,
     En 't volck van *Tours* mooght hoeden:
     En vryen van de helsche prop,
     t'Vwer, en t'haerder goede.
     5. Soo, soo, 't gaet wel:

Waer is oyt diergelijcke
 Man Gods op Aerd' beaemt!
 Die Satan fel,
 Het vaentje heeft doen strijcken,
 Soo dick, en soo gepraemt?
     Ia, soo veel doode lien
     Het leven heeft verkregen?
     Wie heeft oyt sijns gelijk gesien,
     Die Godt gaf sulcken zegen?
 6. Ia! doen de doot
 Hem seer begon te naecken,
 Sprack hy met goet bediedt:
 Ben ick noch van noodt,
 Mijn Volck ter eeniger saecken,
 'k En schroom den arbeyt niet.
     Doch u liefste wil,
     Moet over my geschieden,
     Ick houde my seer gaerne stil,
     O Heer, wilt maer gebieden.
 7. Maer ghy, bloedigh dier,
 Die 't Christen padt gaet slimmen,
 Satan (boos' creatuer)
 Wat maeckt ghy hier,
 Dus op mijn ziel te grimmen;
 Wijckt buyten dese muer,
     Wegh met u swarte maets,
     Ghy sult geen reden vinden,
     Om my in u benaude plaets,
     Eeuw'lijck te verslinden.
 8. *Uytrechts' Patroon,*
Aensiet S. Martens Kercke,
Van Willeboordt gebout:
 Bidt in *Godts* Throon,
 Dat *Godt* doch wil verstercken,
 Ons herten doot en koudt:
     Krijght doch weerom,
     Autaer, en Kercken t'samen:
     Maer eerst voor al *t'Utrecht den Dom,*
     En peys, en vrede, *Amen.*

S. Andries. 30. Novemb.**Stemme: Cathuysertje bruyn. Ofte: Weest Nimphe gegroet.**

1. ANdries fijn man // d'eerste die van
 Christus bemindt, en bekent bent ghweest
 Onder d'Apostelen soomen leest:
 Wat liefde groot // drongh in u schoot,
 Dat ghy soo datelijck Petrum u Broer
 Leyde tot Iesum, aen 't selvighe snoer?

Antwoorde.

Vrunt: ick was de veerste,
 En Petrus met mijn,
 Daerom zijn wy d'eerste
 Gheroepen tot sijn
 En vissende Vissers der menschen gemaect,
 Ia d'eerste tot 't Apostolaetschap gheraect.
 2. Wel, wat daer na // buyten u scha,
 Ey! seght eens, bleefje doen dicht by huys,
 Oft' seght, verlietje u landt, en u kluyt?
 Oft' bleefje by 't schip // onder de klip,
 Oft' mostje doen alle u Netten, en tuygh
 Verlaten met al des werelts ruygh?

Antwoorde.

Wat praetje, wy liepen
 Door bergh en dal,
 Door 't hoogh, en door 't diepe
 Aen yder sijn wal:
 By 't Heydensche volck, alwaer wy, en Godt
 Ten toon gheset waren, als sotten ten spot.
 3. Dat viel vry swaer // Andries goe Vaer:
 Maer doen Egeas u quaem aen boordt,
 Die niet en stichte, als brant en moordt,
 Wat maeckt ghy doen // als hy stout en koen
 Een Afgodt gingh stellen, en tot Offerhandt
 Dwingen wou', seg' eens, waerje niet vermant?

Antwoorde.

Neen, seyd' ick vuy stoffer,

Ick koom' alle-daegh
 Als Priester, en offer
 Godts Lammetje staegh,
 En dit genutticht van yder, nochtans
 En wordt het niet minder, maer blijft heel en gantsch
 4. Andries vroom heldt // 't was seer wel ghespelt
 Woorden die pasten op sulcken Campioen,
 Maer wast doen wel, wasser doen niet meer doen?
 Was den Tyran // Egeas wreed' Man
 Daer mee gepaept, en soo syn moet gekoelt?
 Worden daer na geen straffen meer gevoelt?

Antwoordt.

Neen, soo niet ghedaen,
 Als dat was gheseeydt,
 Ick moster bet aen,
 Ia 't kruys wierdt bereydt:
 Doe riep ick, o kruys, doet my doch de eer,
 Geeft my nu, door u, ach mijn Meester doch weer.
 5. Apostel vroom // hadje dan gheen schroom
 Om te besuren het houdt des dootds
 En soo u leven te laeten, Man Godts?
 Of hadt gh't oogh // opgespalckt om hoogh
 Na den ghekruysten, en na zijn Croon,
 Die nu bereydt tot Andries sijn loon?

Antwoordt.

Och! jae 'k, hierom liep ick
 Met vreuchdighe moet,
 Och! ja 'k, Daerom riep ick
 O kruys, weest gegroet!
 Ia daerom preeckten ik twee daegh aen 't kruys
 Lockende honderde na Godes huys.
 6. Seer wel Andries // wat een gulde vlies,
 Och! wat een prijs, och! wat een hoogen lodt
 Is voor u nu onsen Heer, onsen Godt?
 Vergeet doch niet // die ghy niet en siet,
 Ons noch onseker van ons' saligheydt,
 Ons noch onwetend', wat ons is bereydt.

Antwoord.

Seer gaern, seer blijde:
 Bemindt slechts altijt,
 Daer ick dus voor lijde
 En dient hem met vlijt:
 Draegh maer me na u kruysjens met vreucht,
 Soo sullen wy t'samen sijn eeuwigh verheucht.

*S. Niclaes, den 6. December.**Stemme: Flux op de been.*

1. Komt kinderen bly, na d'ouwe sede
 Komt, viert den Feestdagh van den Elenbaes,
 Tot goe memorie, van al't geen, dat dede
 Den waerden Man den milden Nicolaes,
 Den vrundt van Godt, den knecht des Heeren,
 Komt al die Godt mindt,
 Die de deucht besindt,
 Soeckt hier de deucht, en maeckt dat ghyse vint.
 2. Ons segghen eerst de sekerste ghetuygen,
 Dat Nicolaes van d'eerste jaren af,
 Het Christen vasten beoeffende int suygen,
 Over sijn teere leetjens al te straf:
 Want siet het Lam, 't welck andere tijden
 Heel sijn voetsel nam,
 Soogh maer eens de mam
 Soo dick den vrydagh alle weecken quaem:
 3. Ia 'swoensdaegs ook, hoe seer hy quam te dorsten,
 Wt liefden Christi sachmen derven mee
 Sijn soete melck, sijn Moederlijcke Borsten,
 Vrolijck, en blijde, sonder pijn, oft' wee,
 Tot dat de Son gansch heel was verdweenen.
 Wie wert niet ghesticht,
 In soo vroegen licht,
 Gaet voort Niclaes, gaet voort, o heylig wicht.
 4. Wilje noch meer van dese man gaen hooren,
 Wilt u verwonderen door sijn caritaet,
 Om dat veel niet door hoerery verlooren
 En souden gaen, komt d'erberaerheyt te baet,

Smackt door de vensters gout en silver,
 Om daer in dat huys
 Al 't opset onkuys
 Te doen verdwijnen, met het hels gespuys.
 5. Maer och! eylaes hoe vergaen de tuchten
 Van dese voorige tijden altemael:
 Op dat noch Weeuw, noch weesen, soude suchten
 Wasmen int deylen van d'armen heel reael;
 Maer nu wert de schoen van nichjes van neefjes
 Liberael vervuldt:
 End' door groote schuldt
 Toontmen aen t' arme leven geen medult.
 6. Geeft gelt, en gaven met milde handen,
 Geeft koussen, schoenen, de winter is na by:
 Geeft kost, en kleeren, om *Godt* te verpanden,
 Geeft wol, geeft webben: aen die zijn in ly,
 En ons Patroon sal bly, en danckbaer wesen,
 Sinte Nicolaes,
 Sal voor Broodt, voor Kaes
 V weerom geven het Hemelsche solaes.
 7. O wonder man, o Vader der armen,
 O vroom verlosser der gevanghe lien,
 Wilt *Soetermeer*, ja 't gantsche landt ontfarmen,
 Wilt't out geloof in fleur weer laten sien
 Gelijkmen u te *Niceen*, sach plegen,
 Om datw' onbelaen
 Buyten dooling staen,
 En weerom treden in d'oude heyre-baen.

S. Thomas. 21 December.

Stemme: Geeft my te drincken nae mijnen dorst.

1. *KOmt, Thomas*, komt kleyn van geloof,
 Ia on-geloovigh eerst geheeten;
 Seght doch, man Godts, seght waer-je doof?
 Was Christus woordt u gantsch vergeten?
Steeckt dan alle vier mijn wonden
Van handt en voet, u ving'ren vry,
Peylt met u rechterhandt terstonde

De diepe quetsuer van mijn zy.

2. *Mijn Heer, mijn Godt!* och, och, ay ma!

Gheeft door de krachten van u wonden,

Dat ick magh raken uyt dit ly,

Geneest doch, *Jesu*, dees mijn sonde,

'k Sal niet meer on-geloovigh wesen.

Ick loop te post met goede spoet

Om 't groot *Oost-Indien* te genesen,

Door des geloofs, en 's liefdens gloet.

3. *Thoma*, 't gaet wel, gaet zoo vry voort,

Siet gins, daer komen d'*Indianen*,

En roepen niet als vangt, smijt, moort,

Maer, lieve, laet daerom geen tranen,

V naect de kroon der martelaren:

Stae vast, tot 't eynd', op Godes woort,

Wild' Indiaen u geensins sparen,

Den Lauwerier komt u aen boort.

4. Al ben-je door martyrie doodt,

Daerom vergeet niet d'*Indianen*,

Noch ons, die hier in groote noodt

De wegh vast naer den Hemel banen.

Verbidt ons doch ter aller stonde,

ô Thoma! by den Opper-Heer,

Het groot proffyt van sijn *vijf wonden*

Tot aller zondaers bly-bekeer.

Kers-Liedt. 25. Decemb.

Stemme: *Beata Immaculata.*

1. *K*Omt hooren // den nieu-ghebooren

In Bethleems krebbeken,

Wilt mercken // zijn wond're wercken

Van 't kleyne Kindeken:

Het schreydt soo seer

Maer 't vleydt noch meer,

Keert Sulamite, ey! keert doch weer.

2. Verschoven // waren wy van boven,

Vyt ons' *Heer Vaders* Huys,

Daeromme // moest hy hier komme

In dese diepe kluis,
 Als een ballingh, verschovelingh,
 En als een armen vreemdelingh.
 3. Ons' sonden // hebben hem gebonden
 Op dese kerssemis
 In doecken // wie sou hier soecken
 Den Prins, die eeuwich is
 In een spelonck?
 Daer niet een dronck
 En wert gevonden, noch vyer noch vonck.
 4. Geschapen // was na mijn wapen
 Den mensche, minst en meest:
 Maer miste // en ging verquiste
 Sijn eer, recht als een beest:
 Die nu besuert,
 Beweent, betruert,
 Sulamite in dese somme buert.
 5. Een krebbe // most ick daerom hebbe
 Tot meer ootmoedigheyt,
 Daer inne // lach ick uyt minne
 Met sulcke soberheyt:
 Komt nu, en siet
 U Ooren biedt
 En laet mijn traentjens verloren niet.

Tweede Kers-liedt.

Stemme: *Alst begint.*

1. 's NAchts als een yegelijck lach in ruste
 In 't alderstilste van de nacht,
 Soo baert een Maget met welluste
 Het kleyne Kindeken langh verwacht.
 Secht eens o Kint, waerom ghy mint
 De mensch, die so een Vrient niet heeft verdient.
 Waerom ghy nouw in dese kouw
 Woudt zijn geboren van een Maget-vrouw.
 2. Engelkens die van Godt den Vader
 Zijt tot dit Kindt sijn dienst besteet:
 Isser van jouluy allegader

Niemant die dese reden weet,
 Waerom dit Kint, soo seer bemint,
 De mensch die so een vriend, niet heeft verdient:
 Waerom hy nouw, in dese kouw,
 Woudt zijn gebooren van een Maget-vrouw?
 3. Vogelkens, die met soete keelen,
 Den Hemel, en de lucht verciert:
 Viskens die op het water speelen,
 Beesjens, en allerley gediert:
 Komt, looft dit Kint, dat aldus mint
 Den mensch, die so een vriend noyt heeft verdient:
 Het welck nouw, in dese kouw,
 Wouw zijn geboren van een Maget-vrouw.
 4. Harderkens slecht, oprecht van sinnen,
 Maeckt dat ghy ons dit woordt uytleght;
 Waterkens wilt doch eens beginnen,
 Windekens maeckt dat ghy't ons seght:
 Waerom dit Kint, aldus bemint
 De mensch, die so een vriend niet heeft verdient,
 Waerom het nouw, in dese kouw,
 Wouw zijn geboren van een Maget-vrouw?
 5. Kint! och of ghy ons selfs woudt seggen,
 Waerom dat ghy den mensch dus vrijdt;
 Hoe soudt ghy 't duylijcker uytleggen?
 Als om dat ghy de liefde zijt.
 Daerom, *o* Kindt, is 't dat ghy mindt,
 De mensch, die so een vriend niet heeft verdient,
 Daerom is 't nouw, dat gh' in dese kouw,
 Wouw zijn gebooren van een Maget-vrouw?

Derde Kers-Harders-Liedt.

**Stemme: Ha! Preutse Nymph, &c. Ofte: Ceste cruelle,
 Ofte: Och treurt nu mijn bedroefde Schaepjes.**

GLorie sy aen de hoogsten Goode,
 En op der aerden peys en vree.
 Wel op dan Harders laet u noode,

't Is doch te mogelijcken bee,
 Dus maeckt u ree, na Davids stee,
 En wijckt een weynigh van u vee,
 Maer brengt doch yetwes mee.
 2. Want 't is geen reen, met ydele handen
 Te komen voor dit groote Kindt,
 Soeckt dat gh' yet vindt in dese landen,
 Daer ghy sijn teere leetjens in windt,
 De winter bijt, den hagel snijt,
 De Moeder sucht, het kindt dat krijt,
 't Is daer een soberen tijdt.
 3. En of ghy 't nauste niet en wiste,
 Soo kunt ghy wel verstaen nochtans,
 Dat in een stal geen volle kisten,
 Maer weynigh gelts, en luttel pandts
 Kan wesen. Och des Moeders soch,
 Is immers voort 't kindt niet genoegh,
 Ey komt ey haest u doch.
 4. De Harders bly soo d'een als d'ander,
 Door s'Engels aengename stem:
 Ey lieve, gaen wy met malkander,
 Sprack lange Pool na Bethleem:
 Terstont loop Wijf, en Man heel stijf,
 En jonck en out met groot geschal,
 Naer Krebb' en beeste stal.
 5. Men teegh op 't padt, al even wacker,
 Men sach daer draven sonder stut,
 Sy droegen 't groenste van den Acker,
 En brachten 't vetste van de hut,
 Wat loofs, wat steels, wat melck, wat meels,
 En om het kindt te decken mee,
 Een grauwe py, oft' twee.
 6. Rijst nu mijn ziel, en buycht u lede,
 En volght ten minsten de Harders na,
 Naer Bethleem in de kleynste stede,
 En 't schrale landt van Ephrata:
 Maer oft so viel, en komt niet iel
 En komt niet iel, oft soo geviel,
 Geeft maer u waerde ziel.

7. Dees' heeft hy selver u gegeven,
 Dees' ist alleen, die hy weer begeert,
 Wat buyten dees is heeft geen leven,
 Door dees' wert al de rest vereert:
 Ziel gaet doch voort, op 't kindt sijn woort,
 En maeckt doch dat ghy wel na spoort,
 't Geen ghy hier siet, en hoort.

Vierde Kers-liedt.

***Stemme: Ick heb voor desen. Ofte, 'k Heb van den segen.
 Ofte, Een vluchtigh Hert.***

1. KOmt in 't bysonder
 Komt Harders al,
 Komt met een groot getal,
 Siet doch dit wonder,
 En looft den Heer
 Die hier dus leyt ter neer.
 Roert bom, slaet trom,
 En fluyt nu onvertsaeght
 't Heeft Godt also behaeght
 Dat Moer sou zijn een Maeght.
 Engh'len, Harders weest verblijt,
 Broeders, Susters, wie ghy zijt,
 Nu in dese soete tijt.

2. Siet hier eens leggen
 Het Kindt beschreyt
 Het Kint schier naeck geleydt:
 Wie sal't uytleggen
 Godt in een kreb
 In luer, in lay, in web
 Geluert, betruert
 In d'aldergrootste noodt,
 Aen 't lichaem naeck en bloot,
 Van kou schier stijf, en doot:
 Tusschen Os en Esel stom
 Die daer stonden om end' om

Sonder eer, sonder lof, of rom.

3. De kleur van doecken

Was graeu, was grijs,
Een lap, een beetjen pijs,
Gesocht uyt hoecken,
Van schape leer
Een Harders gift ter eer.

Daer by, kreegh hy,
Wat wol tot meerder pracht,
Een fleps, een lap onsacht,
Was dat geen Koninck dracht/
Laet ons roepen *Viv'le Roy*
Voor alsulcken Koninck moy,
Die hier leydt in een beeste koy.

4. Vol van genaden

Moet leven 't Lam
Die blylijck op sich nam,
All' ons misdaden
Door dit gedoe
Voorwaer het komt hem toe.

Maer wilt, in 't stilt
(Hooft doch mijn kort bediet)
Sijn paen vertreden niet,
Niet wesen als een riet.
Gaet begroet hem, *viv'le Roy*,
Die om onsent wil in 't stroy
Leyt, en rust in wat stinckend hoy.

Kers-liedt, voor de Maeghden.

Stemme: *Hoe, 'n werckje niet Leeuwerck.*

1. Jvyst naer de middernacht,
's Morgens vroegh, eer't noch daeghden,
Komt Godt, en roept met kracht,
Ontwaeckt doch *kuysche Maeghden*,
U Bruygom leydt hier wacker,
Wel minlijck, en seer soet
Op den Bethleemschen Acker,
Loop, gaet hem in't gemoet.

2. In 't hol van een spelonck,
 Leydt daer in kleyn kluysje,
 V Bruydegom te pronck,
 In een slecht beesten huysje:
 Sijn Zetel is de krebbe,
 Het hoy sijn Ledekant,
 Sijn Purper, d'arme webbe,
 De rest is navenant.

3. Godt lof, die dit begon,
 O over groot mirakel,
 Die voorens in de Son
 Stelden sijn Tabernakel,
 Komt uyt sijn Bruylofs-kamer;
 Komt als een *Bruygom* hier,
 Geen *Bruygom* oyt bequamer,
 Geen *Bruygom* oyt soo fier.

4. Den eelsten van geslacht,
 Den grootsten, d'alderbeste,
 Den rijksten van almacht,
 Den schoonsten van de reste:
 Den vrolijksten van sinne,
 Den effensten van dorst,
 Wat *Bruyt* sou niet beminnen,
 Een soo volmaeckten *Vorst*?

5. Zijt ghy dan *Maegden* vroet,
 Verfoey de vuyle dampen,
 En loopt hem in 't gemoet
Vrou Bruyts met volle Lampen;
 Maer des, en wilt niet laten
 (De stacy ist wel waert)
 Te brengen Olyvaten
 Van deughden langh vergaert.

6. Komt nu met reyne le'en,
 Komt met de Bruylofs-kleeren,
 Komt, wilt met spoet toe-treen,
 Komt, 't is den raedt des Heeren
 Blymoedigh op de spooren,
 Die 't *Kindt* van Bethleem
 Ons hier doet sien, en horen

Met sijn betraende stem.
 7. O alderkleynste Kindt,
 O aldergrootste Koningh,
 Ghy die mijn ziel bemindt,
 Ghy zijt mijns Hertsen woningh:
 Gunt dat ick mee nae-wandel
 Met een bereyde moet
 Den Bethleemsen handel
 Van kuysheydt, en ootmoet.

Seste Kers-liedt.

Op de wijze: Alst begint.

1. *FL*ucx op de been, ghy Harder-knaepjes
 Laet ons te saem naer Bethleem gaen treen,
 Daer leydt den Harder, die de Schaepjes
 Wel van de Wolven behoeden sal alleen:
 Laet ons met spel en sangh begroeten,
 Gheven lof en eer,
 Aen den hoochsten Heer,
 Die om onse sonden gekomen is hier neer.

Laet ons met, &c.

2. Siet hier een Harders hertje legghen,
 Harder, Schaepje, Lammetje, en als,
 Lieve Moeder Godts, laet u gheseggen
 Dat wy hem mogen vallen om den hals:
 't Kindeken dat schreydt
 Ey! wie sal 't stillen!
 Oft' het Ioseph sust // oft' Maria kust,
 Noch en is het kindeken niet gherust.

't Kindeken, &c.

3. O wonder groot! O verholentheden!
 Dat Godt hier weent, en dat om een sondig mensch
 Ia oock verwerpt in een stal zijn leden,
 Niet uyt bedwang, maer uyt zijn eygen wensch.
 Het en is noch pijn, noch kouw', noch kommer
 Dat hem tranen doet:
 Want hy noch zijn bloedt
 Voor onse sonden verstorsten moet:

Het, &c.

4. Israel, wilt doch mede doogen,
 Ey! kom en valt hem doch oock mee te voet:
 Weent om u selfs, en droocht zijn oogen,
 Komt, komt, en doet slechts voor u sonden boet.
 Vrede den Mensch van goede wille;
 Maer geeft lof, en eer
 Aen den hoochsten Heer,
 Die om onse sonden ghekomen is neer.
Vrede den, &c.

Sevende Kers-Liedt.

Stemme: *Een Kindeken is ons geboren.*

*EEn Kindeken is ons geboren
 In Bethlems stal:
 Dat ons (door Adam verloren)
 Behouden sal.*

1. *M*En kon geen plaets bekomen
 Binnen Ierusalem,
 Het was al ingenomen
 Door *Mammons* rijke stem:
 Sy liepen van straet tot straten,
 Soo mennige keer,
 Maer ach 't en mocht niet baten
 Al badt men noch soo seer.
Een Kindeken is, &c.

2. Daer plaets was voor de knapen,
 Daer seymen tot de Heer,
 God help u, die geschapen
 Heeft als, die troost u seer.
 Gaet ginder als verloren,
 By 't stomme vee,
 Wert daer in't velt geboren,
 In pijn, in wee.
Een Kindeken is, &c.

3. Maria Maeght, en Moeder
 Gaet met patientie heen:
 En Ioseph den behoeder,
 Geleyden haer met een

's Hebben een stal gevonden
 In Bethlehem,
 Daer 't kint in doecken gewonden,
 Lach met een droeve stem.

Een Kindeken, &c.

4. De Engelen sijn gekomen,
 En songen met jolijt,
 En queelden sonder schromen,
 De Duyvelen tot spijt:
 Glory sy Godt almachtigh,
 Die om den mensch
 Met sich te maken eendrachtigh,
 Hier leydt met wensch.

Een Kindeken, &c.

5. Ia swierden door de luchte,
 By d'Harders daer omtrent,
 Terwijl 't Kindt lach en suchte,
 Om haer en ons ellent;
 En quamen daer als booden,
 Van Godt gestiert,
 De Schape-wachters nooden,
 By haer gediert.

Een Kindeken, &c.

6. Die Harders van haer Schapen,
 Geweken, sochten 't Lam,
 't Welck voerden 's Konings wapen,
 Geteelt van *Jesses* stam:
 Sy quamen 't kint t'ontmoeten,
 Maer, ach! in 't hoy,
 Al waer sy 't vrundlijck groeten,
 Neffens het stroy.

Een Kindeken, &c.

7. Geluckigh was de Moeder,
 Godtsaligh was de Maeght,
 Die ons soo eenen Broeder,
 Gebaert heeft onversaeght:
 Die ons 't Lam heeft gegeven,
 Op Godes woordt,
 Dat ons schenckt 't eeuwich leven,

Gaenw' in de deucht slechts voort.

Een Kindeken, &c.

8. Lof sy den Heer der Heeren,
Die all' ons groot verdriet,
In blyschap komt verkeeren,
En ons ellend' aensiet:
Laet ons hem slechts aenschouwen,
En gehoorsaem zijn,
En op sijn woorden bouwen
Tot 't lest termijn.

Een kindeken, &c.

Achtste Kers-liedt.

1. O Saligh, heyligh Bethlehem,
O onder duysendt uytverkoren,
Ver-eert boven Ierusalem,
Want Iesus is in u geboren.

Ver-eert, &c.

2. O Bethlehem kleyn-groote stadt,
Kleyn van begrijp, maer groot van waerden,
Ghy zijt den alder-eelsten vat,
En d'alder-rijkste Stadt der aerden.

Ghy zijt, &c.

3. Verheucht u dan o Israel,
Hoe mocht m' u blijder bootschap bringhen?
Tot u soo komt Emanuel:
Wilt uyt der sonden slaep ontspringhen.

Tot u, &c.

4. O Koningh Christe Prince groot,
Hoe wort ghy hier aldus ghevonden,
In hoy, in stroo, in sulcken noodt,
In arme doecxkens teer ghewonden.

In hoy, &c.

5. Ghy hebt het Firmament ghemaect,
Al waer u loven 's Hemels geesten:
Maer nu geheel bloodt ende naect,
Leght ghy in't midden van de beesten.

Maer nu, &c.

6. Ghy wort gebooren in een stal,
 Niemant bekent in der nacht stille:
 Maer d'Eng'len singen over al,
 Peys met den mensch van goeden wille.

Maer, &c.

7. O machtigh *God*, o *Jesu* soet,
 Wat liefd' heeft u daer toe getrocken,
 Dat ghy aenneemt ons vleesch en bloedt,
 Om ons alsoo tot u te locken?

Dat ghy, &c.

8. Komt tot dit kint, ghy Adams kindt,
 Hoe kunt ghy noch de Werelt minnen?
 Siet hoe Iesus hem met u bindt,
 Offert hem heel u hert en sinnen. *Siet hoe, &c.*

Negende Kers-Liedt.

1. Dies est laetitia
 Nam processit hodie,
 Christus Rex de Virgine.
 Sine viro, sine viro,
 Virgula de flore modo miro,
 Virgula de flore modo miro.
 Natus est Emmanuel,
 Quem praedixit Gabriel
 Ut testatur Daniel.

Sine viro, &c.

2. Castitatis lilium
 Peperit nunc filium,
 Christus Coeli Dominum.

Sine viro, &c.

3. Res miranda creditur,
 Virgo nihil laeditur,
 Verbum hanc ingreditur.

Sine viro, &c.

4. Virgo mater nescia,
 Corruptelae gratia,
 Spiritus fit gravida,

Sine viro, &c.

Thiende Kers-Liedt.

1. *O Soete Harmony!*
 Van my verdrijft ghy smert,
 Door reyner minnen.
O Choor der Eng'len blye:
 Ghy steelt van my mijn hert,
     En al mijn sinnen,
 Vuyt liefd' divijn,
 Ick heel verdwijn;
 Om dat ick hoor van Vrede,
     Die my aen dienen,
     Des Hemelsche Cherubinen,
     Godt oock mede.

2. *O Iesu minnelijcke,*
 Die mensch geworden zijt,
     En Godt gebleven,
 In Aerdt en Hemelrijcke,
 Weest nu gebenedijt
     Van al die leven.
 Mijn *Godt*, mijn *Heer*;
 Mijn hoop, mijn eer,
 Met u soo wil ick sterven:
     Al 's werelts lusten,
     En vreughden, vol onrusten,
     Voortaen derven.

3. Ghy zijt den aldermeesten,
 Den hoogsten Heer van al,
     Rijck, schoon, almachtigh.
 Nochtans hier voor de Beesten,
 Leght ghy in eenen stal,
     Arm, teer en klachtigh.
O Godt seer groot,
 Mensch naeck en bloot!
 Wilt my u wijsheydt schencken,
     Dat ick met vreughden,
     Mach alle dese deughden
     Overdencken.

Elfde Kers-liedt.

1. BEata immaculata virgo puerpera:
Quam pura sunt creatura, tam digna viscera
Concipere, induere lucem paternae gloriae.
Concipere, &c.
2. O matrem, quae tuum patrem fundis in aethera!
O florem, quae caeli rorem trahis ab ubera!
Lactas Deum, infantulum, caeli retraque Dominum.
Lactas, &c.
3. O nate pro nobis date noster Emmanuel,
De fruge Mariae, suges butyrum lac & mel;
Sunt dulcia, sunt lactea, sunt Pura matris ubera,
Sunt dulcia, &c.
4. Primaeva seduxit Eva, Dux morientium:
Tu plena salutis vena, mater viventium:
Tu reseras: tu revocas ad Paradisii januas.
Tu reseras, &c.
5. Nos dentis mali serpentis morsus invaserat:
Divina sed medicina venena dissipat:
Tu medicum dat puerum, cujus est nomen oleum.
Tu medicum, &c.
6. Laudemus & invocemus fortem mulierem,
Mariam dulcem & piam, quae vicit daemonem;
Hanc cordibus, hanc vocibus, hanc veneremur moribus.
Hanc cordibus, &c.
7. Sis bona nobis patrona in istâ Bethleem,
Regina, ô Heroïna, novae Jerusalem,
Te cherubim, te Seraphim laudent maria perpetim.
Te cherubim, &c.

Twaelvde Kers-liedt.***Conditor alme siderum.***

1. O Schepper aller Sterren klaer,
Een Licht der Christ-geloovige Schaer,
Christe onse Verlosser goet,
Hooft, hoe wy bidden met ootmoet.
Qui.

2. Ghy waert bedroeft tot in de doot,
De werelt was in d'hoogste noot,
Ghy maeckten oock den Mensch gesont,
Die door de sonden was verwont.

Vergente.

3. Als 's werelts val ten avont vlood,
Quaemt ghy *ô* Bruygom uyt de schoot
Vw's Moeders, die in 's werelts pleyn,
Bleef Maget en wiert Moeder reyn.

Cujus.

4. Voor u geweld en stercke kracht,
Moet sich neer-buygen alle macht,
In Hemel en in 't Aertsche dal,
Bewaert haer doch, Heer, van den val.

Occasum.

5. De Son, en naest de Son de Maen,
Beloopen staegh des Hemels baen,
Die Sterren geven oock haer licht,
Na u gebiet aen ons gesicht.

Te deprecamur.

6. O! heyligh Heer gebenedijt,
Richter van den aenstaenden tijt,
Wy bidden u doet ons bystant,
Tegen de macht van den vyant.

Laus.

7. Lof sy u Christ en heerlijkheit,
Met Vader Godt in eeuwigheit,
Daer toe oock Godt den heyl'gen Geest,
Gelooft moet zijn met aller feest.

Amen.

Derthiende Kers-liedt.

Stemme: *Puer nobis nascitur.*

1. *WA*er is die Dochter van Sion,
Ick wil haer blijde maecken,
Ick woud' haer gern een bootschap doen,
Van also groote saecken.

2. Doe men de werelt gantsch beschreef,

Doen soud' een Maget baeren,
Te Bethlehem daer sy doe bleef,
Onder Iosephs bewaeren.

3. Een glas al schijnt de Son daer door,
Ten breeckt niet van der sonne:
Dus heeft die Ionckfrouw naer en voor,
Ionckfrouw, een Kint gewonne.

4. Een duysternis is ons verklaert,
Een licht is op-geresen,
Een Maget heeft een kint gebaert,
Wie sal nu langer vreesen.

5. O wonder Moeder, wonder Kindt,
Moeder en Maeght gepresen,
Maer 't Kindt dat sy in doeckskens windt,
Komt om ons te genesen.

6. *Maria* nam hem op den schoot,
Sy kust' hem aen den monde,
De liefde hadde sy seer groot,
Tot hem in alle stonde.

7. O Heer lof moet u altijd zijn,
Wilt ons doch wel geleyden,
Geleyt ons met u Moederlijn,
Als wy eens van hier scheidten.

Amen.

Veerthiende Kers-Liedt.

1. *H*Et viel een Hemels douwe,
In een kleyn Maeghdeken,
Ten was noyt beter vrouwe,
Dat deed' een Kindeken,
Dat van haer was gebooren,
En sy bleef maegdelijn.
O maget uytverkooren,
Lof moet u altoos zijn. *Dat, &c.*

2. De maeghet ginck met Kinde,
Geen swaerheit ginck haer an,
Als Ioseph dat versinde,
Die goede weerde Man,

Hy docht' ick wilse laten,
 Den Vader ben ick niet,
 En trecken mijnder straten,
 Eer my schande geschiet. *Hy.*

3. Al van des Hemels Throone,
 Sprack hem den Engel an,
 O Ioseph Davids Soone,
 O uytverkoren Man,
 Blijft doch beyde te gader,
 't Is boven Menschen kracht
 Dat Godt almachtigh Vader
 In haer dus heeft gewracht. *Blijft.*

4. Den Keyser groot van machte,
 Heeft een gebodt gedaen,
 Dat volgend' het Geslachte,
 Elck naer die Stadt moest gaen
 Van daer hy was geboren,
 En brengen zijn Tribuyt,
 Dat dedemen daer horen,
 En roepen overluyt. *Van.*

5. *Maria, Joseph* mede,
 Quamen te Bethlehem waert,
 Want daer was Iosephs Steede,
 Soo de Schriftuur verklaert:
 Maer sy mocht nieuwers inne,
 Men wees haer altoos voort,
 Der Engelen Coninginne,
 En wiert daer niet gehoort. *Maer.*

6. Doen hebben sy gevonden
 Een Huys seer dun gedaect,
 Binnen soo korten stonden,
 Hebben Logijs gemaect.
 Daer wierd die Maget Moeder,
 Al sonder wee of pijn,
 Van 's Menschen Soon en Broeder,
 Mocht hy ons naerder zijn. *Daer.*

7. Hoe bly was sy van binnen,
 Aensierend' een Kindt soo groot,
 Sy was vervult met minnen,

En leyd' hem op haer schoot:
 Sy kust' hem aen sijn wangen,
 Sy kust' hem menighfout,
 s'Hadd' anders geen verlangen,
 Als heyl voor jonck en out. *Sy.*

8. *Maria* Moeder reyne,
 Daer Godt sijn rust in nam,
 Bidt voor ons algemeyne,
 Iesu dat soete Lam,
 Dat hy ons in wil laten,
 In 't hemelse Paleys,
 Daer vreucht is boven maten,
 En liefd' en soeten peys. *Dat hy.*
Amen.

Vijfthiende Kers-liedt. ***Jesu dulcis memoria.***

1. *I*esus soete memorie,
 Des Hertsen vreucht en glorie,
 Maer boven alle soetigheyt,
 Soo is sijn tegenwoordigheyt.
Nec.

2. Een tongh en kan uytspreecken niet,
 Noch Letter doen daer af't bediet:
 Die 't proeft weet wat 't is, seeckerlijck,
 Iesum te minnen hertelijck.
Nil.

3. Men singht melodieuser niet,
 Men hoort geen blijdelicker Liedt,
 't Verwint oock allen Eng'len toon,
 Den soeten Name Iesus schoon.
Hic amor.

4. Iesus liefde duert eeuwichlijck,
 Verstaet ons Hertten wonderlijck,
 En smaect daer by seer soetlijck,
 Vermaect ons oock seer lieffelijck.
Qui.

5. Die u eeten, sijn honghrigh seer,

Die u drincken, zijn dorstich meer,
 Sy en begeeren anders geen,
 Dan Iesum, d'alderliefste alleen.

Cum:

6. Des morgens wil ick vroegh op staen,
 Ten graeve met Maria gaen,
 Iesum soecken soo hy gebiet,
 Inwendigh, maer uytwendigh niet.

Desidero:

7. Duysent mael daeghs roep ick, Wanneer,
 Suldy komen tot my, O Heer!
 En maecken my van herten bly,
 En van mijn eygen liefde vry. *Quando:*

8. Iesu als ghy tot herten spreeckt,
 En uwen brandt daer in ontsteeckt,
 Vergaet des Werelts ydelheyt,
 En alle haer bekeerlickheyt.

Quem:

9. Wie dat u liefde droncken maeckt,
 Die weet te recht hoe dat ghy smaect:
 Hoe saligh is hy die dat proeft,
 Want hy niet anders en behoeft.

Sequar:

10. Ick sal hem volgen waer het gaet,
 En blijven stille daer hy staet:
 Hy heeft genomen 't herte mijn,
 Daerom kan ick sonder hem niet zijn.

Bonum:

11. Iesum te dienen is my soet,
 Ick geef my heel in sijn behoet,
 Ick sterff my selven al den dach,
 Op dat ick in hem leven mach.

Deo:

12. Lof, eere, en prijs en danckbaerheyt,
 Sy Godt Vader in eeuwigheyt,
 Met Iesu sijnen lieven Soon,
 En heylich Geest in 's Hemels troon.

Amen.

Sestiende Kers-liedt.***Stemme: Geeft my te drincken naer mijnen dorst.***

1. Komt siet den Koninck Salomon
 Komt doch Ierusalemsche Maegden;
 Siet sijn Vrouw-moeder, die hem won,
 Die hem, meer als yemant behaeghde,
 Die hem als Moeder sacht dorst binden,
 In lueren, en in doecxkens arm,
 Laet u by haer te Bethlem vinden,
 Maer maeckt u eerst van liefde warm.

2. Nu Bethlem naer belofte Godts,
 Zijnde het alderkleynste Steedtje:
 Geeft ons doch uyt een holle rots,
 Geeft ons doch uyt een steene spleetje,
 Den aldergrootsten Heer en Koningh,
 Wy sullen roepen *vivle Roy*:
 Men sagh op Aerdt noyt sulcken Krooningh,
 Hoe wel hy leydt, en schreyt in 't hoy.

3. Sijn kleedt is maer een lapje pijs,
 't Is schaepe-graeuw voor roodtschaerlaecken,
 Ia van de alderminste prijs,
 Wie souw na sulcken stof niet haecken?
 't Was toe-gebonden met een veter,
 Gesneden van wat schaepe leer:
 Voorwaer noyt rijcker, och noyt beter,
 Noch heerlijcker kleedt immermeer.

4. 't Juweel, 't vercierssel van de Croon,
 Is naer sijn rijckdom van sijn panden,
 Sy blinckt op't voorhoofd van den Soon,
 Gemaect door's moeders lieve handen.
 Ach 't is een flepje, 't is een kapje
 (Verwondert u hier u selven vry)
 't Is van een doeckje, van een lapje
 't Is van een half versleete py.

5. Doch men vindt paerlen noyt soo fijn,
 Men sach noch gout, noch purper rooyer,
 Sijn dranck was smaeckelijcker als wijn,
 Geen bloem soo mooy, hy 's noch al mooyer.

Leeft daer, leeft langh met u vergulden
 En waerden rock tot aller tijt,
 Lanck leeve, die den Coninck hulde,
 Sy is voor al gebenedijdt.

6. Leeft dan, *o* Vorst, het komt u toe,
 Leeft dan, Iesu, een eeuwich leven,
 Leeft Moeder-maeght, leeft Iesse roe,
 Die 't kindt de kroon nu hebt gegeven:
 Leeft Coninck, leeft met u genade,
 Die als een seer ootmoedigh lam,
 Op bey sijn schoud'ren de misdaden,
 Van ons en van de werelt nam.

7. Leeft voor den nieuw-gebooren Heldt,
 O Mensch! en looft hem t'aller wegen,
 Hy is ons nu klaer voorgesteld,
 Wat van hem komt, 't is niet dan zegen,
 Maer soo wie van all' sijn genaden
 Wil krijgen, en wil deylen yet,
 Die moet de enghte van sijn paden
 Betreeden, en versmaeden niet.

Seventhiende Kers-Liedt.

Stemme: In Oostenrijk daer staet een huys.

1. *IN* 't eerst begin was 't eerste Woort,
 En God was 't Woort, en 't Woort by Gode.
 Staet op mijn siel met waere min,
 Met waere min,
 Als men u tot dit feest komt noode.

2. Als ghy hem siet in 's Maeghdens schoot,
 Gelijck een kindt van weynigh ueren:
 Soo denckt hoe oudt hy is, hoe groot,
 Hoe oudt, hoe groot,
 Die altijt was, eeuwich sal dueren.

3. Suyght hy de borst van Moeder-maeght,
 Hy placht nochtans alleen te laven,
 Den dorst van Vrou, van Man, van Maeght,
 Van Man, van Maeght,
 Oock van den alderjoncksten Raeven.

4. Siet gh'hem met slecht habijt belapt,
 Hy ist nochtans, die al ons menschen,
 Beschoeyt, bedeckt, bekleet, bekapt,
 Bekleedt, bekapt,
 Ia schoonder dan wy kunnen wenschen

5. O kleynste Kindt! o grootste Godt!
 Was 't niet genoegh 't Woordt vleesch geworden:
 Waerom noch in soo vuylen kot,
 Soo vuylen kot,
 Daer 't altemael was sonder orde.

6. O Mensch, 'twas daerom, om dat ghy
 Dus siende mijn seer nauwe paeden,
 Soudt volgen naer in druck en ly,
 In druck en ly,
 En met mijn kruys u mee belaeden.

S: Steven. 26 December.

Stemme: Laet ons met herten reyne.

*KLeyn kind'lijn zijt verheven,
 Die heden hebt Sinte Steven,
 De Kroon op 't hooft gegeven.*

1. DE kroon van Martelyen,
 De dierste diemen vandt,
 Des hy hem wel verblyen
 Mach in ons *Vaderlandt*,
 Daer hem voort 't kort besuren,
 Eens doodts van weynigh uren,
 De vreugd' sal eeuwig duren. *Kleyn, &c.*

2. En wat sou anders dragen,
 Op't hooft tot meerder loon,
 Die van sijn jonckste dagen,
 Den naem droegh van een kroon:
 Niet dan om hem te wijsen,
 Dat hy eens sou oprijsen,
 Tot 'sHemels hoogste prijsen. *Kleyn, &c.*

3. Hy was den alder-eersten,
 Van 't nieuwe Testament,
 Den stercksten, en den teersten,

Van liefde, diemen kendt,
 Bequaem, die al de scharen,
 Van Christus Martelaren,
 Als Hopman sou vergaren.

Kleyn, &c.

4. Men sagh hem vol van Zegen,
 Van sterckheydt, en van gheest,
 Veel wonderdaden pleghen
 Aen 't volck van minst en meest:
 Tot dat hy om het leven
 In d'handen Godts te gheven
 Ter stadt uyt wierdt ghedreven.

Kleyn, &c.

5. 'k Sie d'Hemelen op, mitsgaders
 Den Soon des menschen staen,
 Ter rechterhandt zijns *Vaders*,
 Om mijnen gheest 't ontfaen:
Heer Jesu wilt ontfanhen,
 Mijn ziel, die 'k uyt mijn wanghen,
 Tot u stier met verlanghen.

Kleyn, &c.

6. Dus sprack den knecht des *Heeren*,
 Terwijl s' hem wierpen plat,
 En *Saulus* by de kleeren
 Der wreede *Beulen* sat:
 Om datmen *Godts Diaken*,
 Aen Borst, aen Hooft, aen Kaecken
 Met meer ghewelts sou raecken.

Kleyn, &c.

7. Maer als nu naer veel smerten
 Den heyligh quam te sien,
 Dat hem begon te tarten
 De doodt, boogh hy zijn knien,
 En riep: O Heer, ghenade!
 Wilt haer doch niet belade,
 Hier over met misdaden.

Kleyn, &c.

8. Hier mee van d'aerdsche banden
 Ontbetert, en ontvleescht,

Gaf hy in Godes handen,
 Sijn onverwonnen gheest.
 O Kroon der Christen Kercke,
 Laet ons u voorschrift stercke,
 In woorden, en in wercke.

Kleyn, &c.

9. Ghy maeckte van een *Saulus*,
 Van bloed, soo roodt, soo nat,
 Wel eer soo waerden *Paulus*,
 Soo uytverkooren vat:
 Krijght ons mee door ghebeden,
 Aen zielen, en aen leden,
 Genade peys, en vreden.

Kleyn, &c.

S. Jan Evangelist. 27. December.

Stemme: *Om een die ick bemin.*

1. *K*Omt, Christen ziel, siet hier
Godts Secretaris,
S. Jan, een wijs Griffier,
 's Heeren Notaris,
 Die eertijts is gheheeten Christus broeder,
 Als Christus hem beval
 't Opsicht in't Aertsche dal,
 Boven *d'Apost'len* al,
 Van zijn *Vrouw-moeder*.

2. Hy wast die tot aen 't kruys,
 Snel quam gelooopen,
 Door al het Ioods ghespuys
 Met grooter hoopen:
 Hy wast, dien Christus Maeght had aengenomen
 Reyn, suyver, ongheraeckt,
 Ia oock gantsch onbeblaecht,
 Van lichaem niet mismaeckt,
 Ghegaen, ghekomen.

3. Hy wast, wien *Domitiaen*,
 Heel ongenadigh,
 In 't Olie vat dee gaen

Gantsch onmisdadigh
't Was't God'lijck woort, daermen hem om smoren,
Maer sy, ghy vuyle guyt,
Sint Ian komt daer mee uyt,
Gelijck een Lauwer-kruydt,
Frisser als te voren,

4. 't Was wel, doen most hy heen
Na Patmos boeyen
Om dat de Ketel-steen
Niet en wouw gloeyen.
Daer schreef S. Jan, goet man, sijn Openbaring,
Een diepe Prophecy,
Tot dat hy weerom bly,
Was vrolijck, ende vry
't *Ephesen* garingh.

5. Daer was dat ons *Sint Jan*
Driemael bebriefde,
Niet leerend' an, end' an
Anders als liefde:
O Kinderkens wilt doch malkander minnen,
Soeckt 't broederlijck genot.
Alleen, en puer om Godt:
(Want dit's alleen 't Gebodt)
Vyt all' u sinnen.

6. Dit kost hy pas op 't lest
Van 't leven seggen:
Bemindt, het is soo best,
Laet u geseggen,
Daer is niet meer van nood', dan Liefd' bewijsen:
Want boven alle deught,
Want boven alle vreught,
Gedenckt al watje meught,
Dees' haelt de prijse.

Aller Kinderen dagh. 28. December.

Stemme: *Cathuysertje bruyn. Ofte: Weest Nymphje gegroet.*

1. *HE*rodes wreedt, waer toe al dit leedt;

Seght, van waer komt u dese gramme moet,
 Dat ghy verstorst soo veel onnosel bloet?
 En weet ghy niet, dat Godt al dit verdriet,
 Dat Godt u Toorn, al u haet en nijdt,
 Weer kan vergoede tot u eeuwigh spijt?

Looft Godt, en verheught,
 Onnosele leught,
 Looft Godt, en verheught,
 V met eeuwige vreught:
 Herodes verstoort,
 Doch een korte tijdt,
 En ghy wert vermoordt,
 Tot u eeuwigh profijt.

2. Men kreet, men riep, men runde, men liep,
 U teere leetjens soecken overal,
 In wiegen, in doecken met groot geschal.
 De Beul, den Soldaet, alle Rackers quaet,
 Doorsochten de gaeten, de hoecken al te nauw,
 Daer by 't canaelje, met het gantsche grauw.

Looft Godt, &c.

3. Hier sachmer staen een met een Bardesaen,
 Daer trockmen t' Mes, en Degen uyt de schee,
 Niemant soo koen, die daer yet tegens dee.
 Men moorde, met stak, men smoorden in een sack:
 Men kloofde, *men* vilde, *men* scheurde van malkaer,
 Men worpse aen de want, *den* vloer die namse waer.

Looft Godt, &c.

4. De Moeders bedroeft, die baden seer 't geboeft,
 Terwijlse verstorten 't onnosel Ionge bloedt;
 Maer neen, sy stampten de kinderen met de voedt:
 Men sagh daer niet, als jammer en verdriet,
 Men hoorden niet, dan geschrey en groot gehuyl,
 Men stopte de kinderen van d'een in d'ander kuyl.

Looft Godt, &c.

5. Geluckige kans, hoe meenich Hemels krans
 En wierden terstondt van boven niet bereydt,
 Als sy terstondt naer huys toe zijn gheleydt,
 Gundt ons doch mee, een hertelijcke bee,
 Dat wy meedeylen een soo hooghe lodt,

Als u is gegeven door Herodes spot.
 Bidt dat wy naer treden
 Met yver en vlijt
 V simpele zeden,
 V deftigen strijdt:
 En dat wy beleven
 V Reynigheydt,
 Dat will' ons Godt geven
 In eeuwigheydt.

Toe-Maet, Op den hoop van de voorgestelde Lof-Sangen, Van alle de Sonnendagen, en Feest-dagen des Rondt-loopende Jaers.

Tot den Sanger, en Leser.

Gunstige Sanger, Goethertige Leser.

DE Koopers hebben de gewoonte, ende de Verkoopers de ervarentheyt van yet Toe te eyschen, en te geven op de hoop, in kas van koop. Gelijkke beleeftheydt hebb' ick in dese mede willen gebruycken, overminnenden Kooper, van dit mijn **Sang-Boeckxken**, hem gevende tot dien eynde ruym een **dosijntje** van stichtige **Lof-sanghen** in dit resteerend' Papier op de voorge[...]de hoop toe; bequaem (mijns oordeels) om de voorgaende Materyen, als met een kort begriip oorbaerlijck, en vermaecklijck te besluyten. Sult dierhalven in tijden en wijlen u daer mede in den Heer gelieven te vermaken, ende mijn geringe Toe-gifte in danck aen te nemen.

Geestelijke Vryaedje.**Stemme: *Soo langh ist Muysje vry. Ofte: Wat is doch lieven Soon.***

1. GEluckigh duysentmael,
Die 's Werelts ydel prael
Belacht, en liever noch meedoogentlijck beschreyt,
Die voert een hogen Geest, die naer den Hemel leyt.
2. Wee hem, die afgeleeft,
De deught het gront-zop geeft,
Van sijnen laten tijt, en sussen Ouderdom,
Hy sie wel toe, dat hem den Heer niet stier weerom.
3. Wel hem, die van joncx aen
In dueght heeft voort-gegaen,
En 's Heeren soete jock, en lieffelijcke last,
Geduerig heeft gedragen, dat is Gods waerde gast.
4. Hoe komt dan waerde Maeght,
Dat ghy dus langh vertraeght,
V ongemeyne ziel het bloemtje van u jeught,
Te offeren aen Godt, in Geestelijcke vreught?
5. Of is het vrunden raedt,
Die u hier in bepraet?
Ey! bint u aen geen stroo, de waerheyt seyt te recht,
Die vrunden niet en haet, en kan niet zijn mijn knecht.
6. Of is het 's werelts weelt,
Die soo veel zielen steelt //
En streelt ons om den hals, om dats' ons wurgen sou?
Leeft liever 's *Hemels* vreugt, die vry is van berou.
7. Of is het 't Echte juck,
Vol onheyl en vol druck?
Wist ghy, hoe dick den trou heeft 's anderdaegs berouw,
Ick loof dat die u sinnen niet bekoren sou.
8. Of is het eenigh schoon?
Tracht liever na *Gods Throon*,
Daer woont de schoonheyt selfs, de rest is min dan niet,
Daer zijn geen dingen schoon, dan diemen niet en siet.
9. Als ghy dit vatten kont,
Soo treedt in Godts verbont,
Soo sal hy zijn u lief, u lust, u lof, u loon,

V schoon, en 't eeuwigh wel, sal zijn u *Bruylofs-Kroon*.
 10. Genadigh 's *Hemels Heer*,
 Sent my u segen neer,
 Op dat ick u soo dien, gelijk ick ander rae,
 En soo sy wel gaen voor, gunt my te volgen nae.

Adieu.

Stemme: *Die mint die lijt veel pijn.*

1. O 's Werelts valsche schijn,
 Bedriegelijck, en boos, vol vergif, en vol fenijn,
 O soete-suere wijn,
 'k Hebb' u gedroncken broos: want mijn docht het mocht wel zijn,
 Maer nu hebb' ick doch,
 V boos fenijnigh sogh
 Gebraeckt, en uytgespogen, en veracht all' u bedrogh.
 2. Met recht wert ghy genaemt,
 Een schoone vuyle vrou, leelijk-moy gantsch onbetaemt,
 Met recht stae ick beschaemt,
 Dat ick dus getrouw' hebb' gedient, dus lang beaemt:
 Maer nu voortaan
 Wil ick mijn leven gaen,
 Bevelen in die handen, die Dienaers sullen slaen.
 3. Adieu, nu wil ick gaen
 Met een gebrieselt hert, en met oogjens vol van traen,
 't Is lang ghenoech ghestaen?
 't Is lang genoeg gemert, en 't is lang genoeg beraen:
 Want zijn Majesteyt
 Die is altijd bereyt,
 Een sondaer te ontfangen, die om zijn misdaden schreyt.
 4. Ghy Princelijcke jeucht
 Die in des werelts lust gaet en scheidt all' u gheneucht,
 Begeeft u tot de deucht
 Daer sulje vinden rust, en vast oprechte vreucht:
 Komt all'-ghemeyn,
 Vyt Christum de Fonteyn,
 Hy sal door sijn genade onse zielen maecken reyn.

't Geuse kruys.**Stemme: *Alst begint.***

1. 't IS de stijl, men kan bemercken,
Soo in Leecken, als in Klercken:
Want men spreeckt in Godes huys,
Dat m' hem zegent met een kruys.
2. Eerste van 'tvoorhoofd, tot de stede
Vande borst, of daer benede:
En terstont nae Christen voer,
Van d'een, tot d'ander schoer.
3. Dus doen all' die Wett'lijck preecken,
Maer 't was een te nieuwen teecken,
't Welckmen onlanghs *Vader Koen*
Maecken sagh voor zijn Sermoen.
4. Eerst, streeck hy met fiere zeden,
't Haer om hooch, en den Baert beneden;
Daer naer met een dubb'le tast
Stelde hy zijn Knevels vast.
5. Dit ghedaen: sprack hy met oorde,
Nieuwe dinghen, nieuwe woorden:
Woorden, dingen wel gejuyst
Op een die soo was ghekruyst.
6. Vraeghje, wat hy onderrechte?
Bannen, spannen, krijghen, vechten:
Want soodanigh duyde klaer
Een soo opghestreecken Haer.
7. Wat nu voorts de rest wou seggen:
Laet ick *Vader Koen* uyt leggen,
Soo wanneer hy tot gherijf
Komt te preecken van zijn Wijf.
8. Want voorwaer op sulcken preecken
Passen bet, die knevel-streecken:
Maer dit is het nieu fatsoen
Van 't Gereformeert Sermoen.

Harders-plicht.**Stemme: *De Mey die komter ons by,, seer bly.***

1. DAer was een *Harder* soet // en goet,

Een *Harder* die sijn schaepjens seer bemint,
 En waer hem een verlaet // hy gaet
 't Weer soecken door den regen, kou, en windt:
 Hy soeckt sonder verdriet,
 Gheen moeyten hy ontsiet,
 Hy loopt door dick, door dun soo seer,
 Tot dat hy mismaeckt,
 Het schaepje geraeckt,
 Wat wilje doch meer?
 2. Die geeft hy dan sijn le'en // doorsneen,
 Noch toont hy 't schaepje een soet bly gelaet,
 Men siet niet, dat hy suyckt, oft' sluyckt,
 Of leurt of sleurt, of dout, of dreyght, of slaet:
 't Is liefde wat hy doet,
 Hy wast het in sijn bloet,
 Hy streelt, hy queelt, hy salft het weer,
 Van kladden, van vleck,
 Van alle gebreck,
 Wat wilje doch meer?
 3. Hy maeckt dat hy 't uytleydt // en weydt
 Niet in een dorrigh velt, van schraler aerdt;
 Maer in een landt, dat groeyt // en bloeyt,
 Dat altijd ongeschent sijn Lof bewaert;
 Daer 't Klaver-blaedtje schoon,
 Ons lockt tot Godes Throon,
 Een spijse voor het schaepje teer;
 Vol voedtsel, en smaeck,
 Tot vreughdigh vermaeck,
 Wat wilje doch meer?
 4. Daer bleet dat schaepje bly // en vry,
 Ten vreest noch Leeu, noch Wolf die het deert,
 Niet komter uyt het Wout // soo stout,
 't Wordt vry geschut, gestut, gedefendeert:
 Den Harder staet en wacht,
 By daegh, en oock by nacht,
 Hy droomt, hy sluymert nimmermeer,
 Maer blijft gestelt,
 Geduerigh in 't Veldt,
 Wat wilje doch meer?

5. Ey! sondaer, seght in 't kort // wat schort,
 Waerom ghy desen Herder soo verlaet?
 Seght, is hy te wreedt, te stuer, te suer,
 Te trots, te schots, te spijtigh van gelaet?
 Sijn wille is bereydt,
 Tot goet en soetigheyt;
 O schaepje! wat doolje? kijck om, keer weer;
 Al heb je misdaen,
 Hy wilje ontfaen,
 Wat wilje doch meer?

Valsche Wereldt.

Stemme: *Rosemondts die lagh gedoken.*

1. *M*Achmen niet te recht gelijcken,
 Dese Wereldt by een Val?
 Wereldt! die aen ons doet blijcken,
 Dat sy ons bedriegen sal:
 Werelt! ghy lockt mijn gemoet,
 Als de Val het Muysjen doet.   *Werelt, &c.*

2. Sathan (om de ziel te vangen)
 Heeft het lock-aes van sijn vreught,
 In des werelts Val gehangen,
 Tot bekoringh van mijn jeught,
 En hy lockt my met dat soet,   *Als de, &c.*

3. 't Muysjen in de Val getogen,
 Door de graeghte van het aes;
 Voelt sich onversiens bedrogen,
 En 't beklaght sijn lust, helaes!
 En het vindt sich heel bedroeft,
 Om een weynigh (naeuw) geproeft.

4. Snoode werelt, Satans boele,
 Die u mooyt en tooyt altijd,
 Op dat elck van u gevoele,
 Dat ghy schoon, en lieflijck zijt:
 En ghy lockt maer ons gemoet,   *Als, &c.*

5. 't Is blancketsel al te samen,
 Als men't van na by besiet,
 Had ghy eer, ghy most u schaemen,

Die u kendt, en koopt u niet.
 Want ghy lockt maer ons gemoet. *Als, &c.*

6. 'tGout, daer van ghy schijnt te blincken,
 Is by 't licht maer klaeter-gout:
 Yder ruyckt u aesem stincken,
 Die sijn neus niet toe en houdt.
 En ghy lockt maer ons gemoet, *Als, &c.*

7. 'tZijn maer valsche diamanten,
 Die ghy aen u vingers steeckt:
 't Is bedrogh van alle kanten,
 Wat ghy van u schatten spreekt:
 En ghy lockt maer ons gemoet, *Als, &c.*

8. Ontucht derft ghy schoon voorleggen,
 Als een dronck uyt 't beste vat:
 Salomon die plagh te seggen,
 Dat hy was tot walgens sat:
 Dus lockt ghy maer ons gemoet, *Als, &c.*

9. Wie kan uwen dranck bewaeren,
 Die van selfs in 't vat versuert.
 Wellust placht onlust te baeren,
 Alsse wat te lange duert:
 En dus lockt ghy ons gemoet, *Als, &c.*

10. Staet en hoogheyt derft ghy sweeren,
 Zijn maer pluymen op den hoet:
 Maer 't zijn lasten, en geen veeren,
 Voor een ziele wijs en vroedt.
 Weerelt ghy lockt ons gemoet. *Als, &c.*

11. Wist een Mensch eens wat al sorgens,
 In een kroon is ingevrocht,
 Hy behieltse niet tot 's morgens,
 Als' hem s' avondts wiert gebrocht:
 En dus lockt ghy ons gemoet, *Als, &c.*

12. Sietmen voor u and're dingen,
 't Puycksje van u poppe-kraem,
 't Zijn gecierde beuselingen,
 Slechs de kind'ren aengenaem:
 Weerelt ghy lockt ons gemoet, *Als, &c.*

13. O vervloecte tooveresse,
 Die soo menigh mensch bederft,
 Die de valsheyt van u lesse,

Niet en merckt voor dat hy sterft.

Weerelt ghy lockt ons gemoet, *Als, &c.*

14. Schoone luyden leert ghy prijcken,
Met haer schijn-schoon dreckigh vleesch,
En het selve wel bestrijcken,
Naer de moode reys op reys.

Werelt ghy lockt ons gemoet, *Als, &c.*

15. Schoonheydt kan de mensch vergeven,
En een ander aldermeest,
Menigh maeght was kuys gebleven,
Waerse niet soo schoon geweest.

Werelt ghy lockt ons gemoet, *Als, &c.*

16. Rijckdom, wellust, 's werelts eere,
Staetsucht, pracht en hovaerdy,
Daer benefens te begeere,
Weelden, en wat leckerny,
't Is maer voor een korten tijt.
Daer de ziel soo langh om lijdt.

17. Dit zijn meest de schoone nieten,
Die ghy soo te proncke stelt,
'k Wilse niet te geef genieten,
Dies my met geen koop en quelt:
Want ghy lockt maer mijn gemoet,
Als de val het muysje doet.

18. Eermen 't aes begint te proeven,
Valt de val van 't leven toe,
En de ziel raeckt in't bedroeven:
Want men leeft, 'k en weet niet hoe,
Heden is mijn rijck en groot,
Morgen leyt het lichaem doot.

19. Loop dan met u valsche boecken,
Met u opgesmockte waer,
Wilt ghy and're koopers soecken,
'k Wensch, dat Godt die oock bewaer:
Want ghy lockt maer ons gemoet,
Als de val het muysje doet.

Troost-gesangh.

Gecomponeert van den Auteur, Anno 1658. den 12. Ian. als hy in 's Gravenhage, om de Catholijcke waerheyt gevangen sat.

Stemme: *Die mint die lijdt veel pijn.*

1. Ach! leven van den mensch,
 Vervult met ongeneugt, en berooft van alle wensch
 Ach! mensch, wiens droeflijck huys,
 Gestaegh beschildert is, met het een en 't ander kruys.
 't Gelach is met gekrijt
 Vermengelt t'aller tijt,
 In 't eyndtje van de vreucht sijn wy alle vreughde quijt.

2. 't Is den gekruysten self,
 Van boven neergedael, uyt het opperste verwelf,
 Die dus sprack in sijn tijdt:
 So wie my niet en volgt, en sijn kruys niet willig lijdt,
 Die 's mijn discipel niet,
 Die wijckt van mijn gebiet,
 Die is 't sijn eygen schult, raeckt hy daer na in 't verdriet.

3. Dit was de oorsaeck van
 De woorden, die wel eer Paulus schreef aen Vrou en Man;
 Al die in Christo stil,
 Vuyt liefde van den Heer gantsch godtvruchtig leven wil,
 Die moet verduldelijck,
 Die moet volstandelijck,
 Alle persecutie groeten, en haer kussen blyelijck.

4. Wat was den gantschen tijt,
 Van 't leven Christi self, als ellend, en strijt op strijt:
 En most des Magets Soon,
 Wel lijden, en alsoo ingaen tot den hoogsten throon?
 Den Hemel lijdt geweld,
 Alleen den vroomen helt,
 Die strijt en overwint, wert daer heerlijk ingestelt.

5. Daerom sprack hy rondt uyt,
 Tot sijn verkore volck, met een al te vreemt geluyt,
 Mannen weest groot van moet,
 Als schapen send' ick u onder al het wolf-gebroet,
 'k Segg', dat ghy saligh zijt,
 Soo ghy vervolgingh lijt,

Om de rechtvaardigheyt, sucht dan niet maer weest verblijt.

6. Sy sullen wreedt en sterck,
V vangen om end' om, om mijn naem en om u werk,
Haer kerckers open-slaen,
En doen u stracx daer na voor de presidenten staen:
Verlaet u dan op my,
Godts geest staet aen u zy,
Den Vader en den Soon, en den Engel staen u by.

7. Dit was 't dat hy voorsey,
Aen haer, die in sijn naam soudē gaen met vry geley
Door al des werelts pleyn,
Op dat sijn kerck sou sijn Catholijck, of algemeyn.
En daer op sprack hy weer,
Den dienaer is niet meer,
Den dienaer is niet meer, als sijn Godt en als sijn Heer.

8. Terwijl de werelt sal,
Verblijt zijn en vermaect in dit aertsche trane-dal,
Sult ghy luy zijn bedroeft,
Sult ghy luy nacht en dagh in ellenden staen gheschroeft:
Maer zijt getroost, want 't is
Gantsch seecker en gewis,
Dat eens verkeeren sal in mijn vreugt u droeffenis.

9. Dit was de oorsaeck, dat
Gods kind'ren elk om stijt, galgh, swaert, ja vier en rat,
Omhelsden met vermaeck,
En in het bitterste proefden d'aldersoetste smaeck:
Den een kusten 't rappier,
Den and'ren loegh op 't vier,
Tormenten dochten haer maer te wesen puer plasier.

10. Dit was des liefdens kracht,
Een vier, door 't welck sy tot Godt branden dagh en nacht,
De liefde maeckte soet,
't Geen suer en bitter was, ja so bitter als een roet:
Gods handt versterckten haer,
In al haer groot gevaer,
Daer door viel haer om God niet met al ter werelt swaer.

11. O Iesu siet ons aen,
Die in den Haegschen kercker met het kruys beladen staen,

Help, help ons in dees' noodt,
 Geeft dat wy u getrouw mogen zijn tot inder doot.
 Doet droefnis van ons vlien,
 V wille moet geschien,
 Geeft maer dat wy naer 't kruys u met vreuchde mogen sien.

12. Vader vergeeft het haer,
 Die my dus strengelijck hechten in dit bang gevaer
 Wilt haer voor quaet behoen:
 Want sy en weten niet, so ick vrees, wat datse doen.

Geeft s'hier genade groot,
 En geeftste nae haer doot
 Naer 's Levens beternis, doch een plaets in *Saulus* schoot.
 Fiat.

Vruchtbare Kerck.

Stemme: *Wat sou 'k met all' de bonen doen?*

1. 't *IS* seecker wel een wonder-werck,
 En boven mijn verstandt,
 Dat een Gereformeerde Kerck,
 Niet eenen Predikant
 En heeft, die Godt gegeven
 De gunst heeft, om te leven
 In reynigheyt, na Paulus raedt,
 Sulx die beschreven staet.

2. Is Christus dan soo schaers geweest
 Aen 't uytverkoren volck?
 Of ist het wapen van den Geest
 Die tot hem d'eerste Tolck
 In dese laetste stonden
 Te preecken heeft gesonden
 Een Evangely sacht en goet
 Tot lust van Vleesch en Bloet?

3. Dit moet wel d'oorsaeck wesen, want
 Soo ras en is de stoel
 Bereydt niet voor den Predikant,
 Oft krielende ghevoel
 Begint hem te vermanen
 De wegh te moeten banen,

Om voorts te teelen, dagh en nacht,
Het Israels geslacht.

4. Wat wil de goede Leeraer doen?

De Knecht moet aen de Meyt,
Om nieuwe Leeraers voort te broen,
Des hy ten lesten seydt:
Ey! valt my niet meer moelijck!
Dit Vroutjen rijck en goelijck
Sal 'k in mijn le'en voortaan doen sien
Wat Heerschap dat ick dien.

5. Fijn-man, g'hebt recht; want min of meer
Gelijck 't beloofde kuys
Des Priesters, plach te zijn wel eer
Het merck van Godes huys;
Soo is de Vrou nu 't zegel
Van *Asmodeus* regel,
Doet dan professy, en belijdt
Dat ghy zijn Dienaer zijt.

6. Maer sonderlingh soo doet u best
Dat Moer, van jaer te jaer,
Naer d'oude stijl een goede rest
Van rijpe vruchten baer,
Versekert dat u't wassen
Der kind'ren, sal doen passen
Een vijftigh gulden reys op reys
Te meer voor 't vruchtbaer Vleys.

7. Een scherpe spoor voor vleesch en bloet,
Wanneermen 't wel versint;
Want 't geen de Vader garen doet
En daer hy gelt mee windt,
En kan niet als gelucken;
Hy arbeydt op sijn stucken:
En na de goede Man hem quijt,
Soo doet hy sijn profijjt.

8. Wel-aen dan Vader, scheidt wat moets:
Groeyt aen; g'hebt meer als reen:
De Man is flux; en 't Wif is broets;
Maer laet de Meyt met vreen:
Op dat de reyne Lely

Van 't nieuwe Evangely,
 Al-om verthoon 't oprechte merck,
 Van haer vruchtbare Kerck.

Lof-Sang, Sulamite.

Stemme: *Amarilla mia bella.*

1. *Sulamite!* keert weder,
 Gedenckt dat ick om u, uyt liefde teder
 Ben gekomen hier neder;
 Ghy zijt mijn lief, 'k hebt u genoeg bewesen,
 Gaet, ghy kunt het wel lesen;
 In all' mijn zinnen // suldy geschreven vinnen,
Sulamite, Sulamite, &c. mijn minne.
 2. Wie ben ick slijck der aerde?
 Voor u mijn Heer soo goet, soo groot van waerde,
 Die mijn wel eertijts baerde // met sulcken pijn;
 In mijn is niet te vinden // waardig voor mijn beminde;
 Vol van misdaden // is lijf en ziel geladen;
 Mijn beminde! mijn beminde! mijn beminde O genade!
 3. Keert weerom van u sonden,
 Sal ick u wasschen af in korter stonden,
 Met het bloet van mijn wonden, keert maer weerom:
 Keert maer weerom vriendinne // 'k sal u weerom beminnen
 Meer als te vooren // waerom gaet ghy verloren?
Sulamite, Sulamite, Sulamite, uytverkooren!

Lof-Sang. Vana gloria. Ofte: d'Ydele glory,

Stemme: *Alst begint.*

*H*Oe steeckt de werelt dus // na yd'le ydelheit?
 Wiens hooghste voorspoet flus // in 't alderdiepste leydt;
 Want rijckdom, weeld, en all' // des wereldts staten zijn,
 Soo breukel als byval, ons' aerde haten zijn.
 2. Veel eer, al is het broos // op 't ys te bouwen is,
 Als op de weerelt loos // u te betrouwen is;
 Als ghy sult meenen nu, gebout en vast te staen,
 Sal sy begeven u, en sult te gronde gaen.

3. Neemt raet, en voor u siet, want groot is haer bedrogh.
 Sy is u moeder niet, maer geeft bedurven zogh.
 Als sy u biedt de borst, of aen u wangh een zoen,
 Keert u, lijdt liever dorst, en schout de schorpioen.

4. Met recht de Schorpioen, die naem is sy wel waerd:
 Want alss' u biedt de mondt, soo steecks' u met de staerd.
 Haer Kellick schoon vervult, vol soo ghy waent van Wijn,
 Vervalscht is en vervult, met doodelijck fenijn.

5. Waer is toch nu de handt, van *Samson* onvervaert?
 Of *Salomons* verstant, in wijsheyt soo vermaert?
Saul, en *Jonathan*, wel eer soo lieven paer
 En die so prachtig was, met sijn Gout-gelu haer.

6. Seght waer gebleven is, nu *Caesar* na sijn doodt?
 Of waer nu 't leven is, van *Alexander* groot?
 Waer *Marcus Tullius*, met sijn vergulde tongh?
 Waer is *Virgilius*, die soo veel Versen songh?

7. Soo menigh Prince fier, van macht, en hoog van borst,
 Die men in 't aensicht schier, niet eens aensien en dorst?
 Haer pracht had nauw geleeft, seght vry; ist mogelick?
 Als eynd genomen heeft, in een kleyn oogenblick.

8. Siet nu wat korter Feest, des Wereldts weelde is,
 Ia, dat haer aldermeest, maer schijn van beelden is.
 Die anders meenden siet, heeft sy begeven ras,
 Want dat wy waenden yet, niet dan een schaduw' was.

9. O Aerd! o wormen aes! stoff, asch, komt seght my nu,
 Waer toe al dit geraes, waerom verheft ghy u?
 Gh' en zijt niet seker of ghy morgen leven sult,
 End' u verworpe stoff, is nimmermeer vervult.

10. Prins, die in Christo leeft, dit is *Bernardus* Leer,
 Dat u de Werelt geeft, sal sy u nemen weer:
 Klimt op met hert en wensch, wilt boven woonen gaen;
 Geluckigh zaligh mensch, kundt ghy dit Les verstaen.

't Miertje.

Stemme: *Laet ons varen.*

1. *GAeuwe Miertjens*, kleyne diertjens,
 Groote meesters van den mensch,
 V te prijsen, met den Wijsen,
 Is mijn aengename wensch.

2. Gaet luyaerde, siet na d'aerde,
 Die ten Hemel niet en lust:
 En sult leeren, distingueren
 Tijdt van arbeydt, en van rust.

3. t' Somers gaet het, lost het, laet het
 Kleyne *Miertje* wijs en vroedt,

Daer van 't in de koude winde
Van December leven moet.

4. Als de Kreeck'len // die op steeck'len
't Somer-weer versingen dwaes:
Moeten derven // moeten sterven
By gebreck van Winter-aes.

5. Sietse hand'len, sietse wand'len
Sietse loopen gints, en weer,
Sietse slijten, sietse splijten,
d'Aerde met haer voetjens teer.

6. Even wacker, na den Acker
Even vlijtigh van den Roof,
Die haer pootjens, sonder kootjens,
Dragen in de tarwe schoof.

7. Maer bysonder, ist een wonder
Boven al, gelooft het vry,
Dat sy 't Koren, om te smoren,
Knagen af te wedersy.

8. Ia met dijcken, wel bestrijcken,
Op dat daer noch by, noch na,
Water-stromen, souden komen
Aen te brengen rot, of scha.

9. Kleyne beesjens, groote geesjens,
Danck u Schepper hebben moet,
Van de leeringh, die u neeringh
Aen de trage menschen doet.

10. Des soo schamen, wy by namen
Ons, die Christum kennen, dat
Onsen handel, wegh en wandel
Soo veer wijckt van 't *Miere*-pat.

Lof-Sangh. Vrye Leeuwerck.

Stemme: *De Mey die komter ons by,, seer bly.*

1. *DE* Leeuwerck klimt om hoogh // en 't oogh
Kan nauwlijck volgen na sijn steyle vlucht,
Hy queelt, hy speelt, hy liert hy viert
Met toonen soet, den Schepper van de lucht;

Soo datmen wel bequaem,
 Mach seggen dat de naem
 Hiervan het Latijnsche *Alauda* uytrijst,
 Om dat hy met stof,
 Van stadige lof,
 De Hemelen prijst. *Soo datmen, &c.*
 2. Te recht met stage stof // van lof;
 Want luystert vry, gh'en kunt niet mercken dat
 Hy immermeer, soo langh // sijn sangh,
 Te duren komt, den adem eens vervat:
 Een wonder al te groot!
 Soo veelderhande noot
 Te singen, niet dan met een paus:
 Het gorgeltje queelt,
 Het Orgeltje speelt:
 Gh'en hoorter niets flaus. *Een wonder, &c.*
 3. Kleyn Vogeltje; wat gunst // wat kunst
 Drongh in u borsjen teer, soo grooten werck?
 Men von noch hier te landt, // geen handt
 Die sich van desgelijcx dorst maken sterck:
 Waer staet het soet klauwier?
 Waer hanght de gulde Lier?
 De Moesel, de Fluyt, de schrale Trompet?
 Het longertje blaest,
 Het tongetje haest,
 Het keeltje klaret. *Waer staet, &c.*
 4. Och! dat gebenedijt // altijd
 Die Werckman zy van sulcken positijf:
 De Leeuwerck hem erkent // en wendt
 Ten Hemelwaert al 't soet van sijn bedrijf:
 Te Godes eeren steeckt,
 Als 't Beesje soo verweckt
 Naer boven toe vliecht met werckende le'en,
 Tot dattet weerom,
 Voor d'aerde, schier stom
 Komt vallen bene'en. *Te Godes, &c.*
 5. O menschen, die soo yl van ziel!
 End' anders schier niet dan voor d'aerde zijt:
 Gaet, aen de Leeuwerck sien, voor wien

Ghy leven moet in desen korten tijdt:
 Stijght oock naer boven toe,
 Looft Godt: Maer weetje hoe?
 Alsoo dat t'samen oock alle u le'en,
 Met leven, met stem,
 Ten dienste van hem
 Haer moeten beste'en. *Stijght oock, &c.*

Lof-Zangh, Gevange Leeuwerck.

Stemme: *Ick suchte sucht op sucht. Ofte: Edel Artisten koen.*

1. *HOe* u werckje niet, Leeuwerck!
 Hoe komt dat niet en orgelt,
 In dese teene Kerck,
 V strotje dat soo gorgelt,
 Daer 't niemant hoort te velde?
 Wel aen dan, laet uw' gunst
 Aen ons gehoor oock melde,
 't Mirakel van u kunst.

2. Toont dat ghy dankbaer zijt
 Voortaan te blijven leven,
 Van 't broot dat ghy verslijt,
 Van 't zaedt dat wy u geven:
 Van soo veel Klaver-zootjes,
 Van sulcken verschen nat,
 Van soo veel groene lootjes,
 Als ghy wel hebt gehat.

3. Hoe sou 'k ellendigh Dier
 Vermaken met mijn zangen,
 't Gehoor van mijn Cippier,
 Die my hier hout gevangen?
 En wilt u niet bedriegen,
 'k En acht noch broot noch zaedt,
 Eer dat men my laet vliegen
 Te velde, voor weldaedt.

4. Den Aerdboo'm was mijn vloer,
 Den Hemel mijn verwellif;
 Al 't groen gewas mijn voer,
 Mijn Tafel-waert Godt sellif:
 Hoe souden my de kruymen
 Verheugen van u proy,
 Nu ick den hemel ruymen
 Moet voor een nauwe Koy.

5. Mijn Schepper had my vry
 Doen baren van geveugelt,
 End' u geweld heeft my
 Den vrye vlucht beteugelt.
 Ick hippel, end' ick wemel,
 Mijn zangh dijt tot geschrey;
 Want koy, en is geen Hemel;
 En 't zootjen en is geen Wey.

6. Wilt gy dan met genucht,
Mijn gorgeltje doen quelen;
Sent my weer na de Lucht,
En 't Orgeltjen sal spelen
Voor hem, die alle dingen
Schiep met een enckel oogh;
Dies placht ick niet te singen,
Dan als ick klim om hoogh.

7. Hier sal u duncken nieu
Als gh' u sult hooren noden,
Door mijn adieu, dieu, dieu;
Te Godt, te Godt, Te Gode:
En tusschen 't tiere-lieren
Dieu, dieu, weer telkemael:
Om u te leeren vieren
V Schepper met u tael.

Den Gekruyste.

Stemme: Ha! Preutse Nymph, &c.

1. O Iesu suyver, reyn van seden,

Hoe dus bebloet aen een Pilaer?
 Gereckt, gestreckt, met all' u leden,
 Om onse sonden grof, end' swaer.
 Siet hier den Soon in 's werelts Throon,
 Met riet, met koordt, met roe, met kroon,
 Eens staen ten spot, ten toon.
 2. Och, och waer is hem nu gebleven,
 Och, och waer is nu al de keur
 Van Godts Cieraedt, van't schoonste leven,
 Van gewaedt, van sijn koleur!
 Siet hier den Soon in 's Werelts Throon,
 Siet daer den Mensch met kruys, met Kroon,
 Eens staen ten spot, ten toon.
 3. Iesu wat rijck hebt ghy verkooren,
 Ghy, ghy die zijt Godts eenigh Soon?
 Waer toe dees' scherpe Krans van Dooren,
 Gevlochten, waer toe desen Kroon?
 Waer toe dit bloet, waer toe dees' groet?
 Kruyst hem, kruyst hem, met snelle spoet,
 Doodt hem met koelen moet.
 4. O quaet gerecht van geender waerde,
 d'Onnutte knecht verwijst alhier
 Sijn Heer, sijn Meester van der Aerde,
 Den Schepper lijdt hier van sijn dier:
 Iesus van Mondt, van hert van grondt
 Onnosel, moet hier ruymen ras,
 Voor eenen Barrabas.
 5. Engelen van vree, ghy 's Hemels Geesten,
 Die pijn, noch wee, noch hertzeer voelt,
 Maer altijd viert zoo blye Feesten,
 Leght af u kleed'ren wit gespoelt:
 Huylt, en beschreyt 't onwaerdigh feyt,
 V Koninck is ter doot bereyt,
 Komt, en doet hem geleydt.
 6. Siet daer mee komt hy van de trappen,
 De tromm'len slaen te Hemel toe,
 Hy komt te voet, noteert sijn stappen,
 Van smerten mat, van pijnen moe,
 Hy neemt het kruys voor's Rechters huys,

Op d'eene schoer, met groot gedruys,
Van all' het Ioodtsch gespuys.

7. Hy wort gheruckt en voort ghedreven:
Maer als hy sach de Vrouwkens gaen,
Beschreydt, seydt' hy, u eyge leven,
Voor my laet al u huylen staen.

Slaet maer u ooch, weynich om hooch,
En spiegelt u aen my soo groen,
Watmen aen 't dor sal doen.

8. En daermee sachmen rouw bedrijven,
Van Son, van Sterren, en van Maen,
Den druck verginck van all' de Wijven:
Maer sijn Vrouw-moeder sachmen staen

Gelijck een zee, vol pijn, vol wee;
Ja d'aerde Schudd' en beefde mee
't Was altemael t' onree.

9. Wie voelt zijn ziel nu niet met reden
Met 't sevenvoudigh scharpe Swaerdt
Mee gantsch doorstecken, en doorsnede!
Ey! Iesu gunt ons doch onwaerdt,

Dat wy u pijn mee waerdigh zijn,
En dat ons u vijfvoudigh zeer
Ghenesen weer, en weer.

Christi Liefde.

Stemme: *Amarilli mia bella.* Of: *Sulamite keert weder.*

1. CHriste Iesu! Godts Soone:
Die om mijn sonden waert aen 't kruys geslagen:
Naer dat ghy 't hadd' gedragen;
Ghy hebt betaelt mijn sonden, en misdaden,
Fonteyne der genaden,
Vyt wien de beke van dierbaer bloet komt stralen,
Die mijn schulden, die mijn schulden, die mijn schulden betalen.

2. Goede Iesu! mijn leven,
Hebb' ick uyt uwe doot alleen ontfangen,
Wanneer ghy waert gehangen,

Wanneer ghy hingt aen 't Cruys met diepe wonden,
 En dat om onse sonden,
 O Godts genade! u goetheyt moet ick loven,
 Treck mijn ziel doch, treck mijn ziel doch, treck mijn ziel doch naer boven.

3. Door 't geloof, en door liefde
 Sie ick den Soone Gods in 's Vaders armen
 Hem over ons ontfarmen:
 Ach! ach! ick sie soo meenich duysent zielen
 Van heyligh' Englen krielen
 Die Godes Soone in 's Hemels Throon ontmoeten,
 En met vreuchden, en met vreuchden, en met vreuchden begroeten.

4. Aerdsche Menschen wilt leeren
 Hoe ghy ter saligheyt Godt sult behagen,
 't Kruys moet ghy met hem dragen,
 Vollight Gods Soon, die ons heeft voorgeleden,
 Om hem soo nae te treden,
 'tZy in ellenden, en allerhande lyen,
 Om dat Hemelsch, om dat Hemelsch, om dat Hemelsch verblyen.

Christelijcke Strijt.

Stemme: *C'est cruelle. Ofte: 's Nachts als een yegelijck lach en ruste.*

1. HOe dick voel ick mijn Geest genegen
 Te voeren Christelijcken strijt;
 Hoe vaeck zijn my de sonden tegen,
 Meest als het Vleesch verdruckingh lijdt:
 Wanneer ick lye
 Tegenspoet, of smert,
 Soo wil ick stryen
 Met mijn eygen Hert,
 Dat my tot stryden lert.

2. Maer wie te recht wil leeren strijden
 En sijnen Vyandt tegenstaen,
 Die moet hem van het Werelts mijden,
 Als 't hem oock naer sijn will' sal gaen:

Want sonde pleegen
 Daermen sonden haet,
 Dat baent de weegen,
 Waer door datmen gaet,
 Tot meer en meerder quaet.

3. De sonden wel te willen myen,
 Is yet, maer niet genoegh gedaen,
 Men moet met all' sijn krachten stryen,
 En soo sijn vyandt nederslaen;

Ten mach niet baten,
 Datmen sonden haet,
 Men moetse laeten,
 Want men weert geen quaet,
 Ten sy men 't tegen staet.

4. Het stryden datmen heeft te stryden,
 Is om geen s'werelts lof, of eer;
 De rechte strijt is sonden myden,
 En 't hert te buygen voor den Heer,

Die met sijn leeden jammerlijck doorwondt
 Aen't cruys gestreeden heeft om onse sondt,
 Die leydt de rechte grondt

5. De waepens, waer mee dient gestreden
 En onsen vyandt aengeport,
 Dat sijn geen waepens, diemen smeden,
 Of daermen menschen bloedt mee stort:
 Maer 't sijn de vruchten van een droef gemoet,
 Dat duysent suchten om sijn sonden doet,
 En Gode valt te voet.

't Eynd der godloosen.

Stemme: *Engelsche fortuyn.*

1. *Als* 't hert de lust in alles heeft volbracht
 Na will' en wensch geleeft in weelde sacht;
 Als geltsucht heeft veel schadt by een vergaert,
 Wat ist geweest? een hemel op der Aerdt.

2. Sie doch eens aen het leven van die geen,
 Die rijk en trots hier op der aerden treen,
 Die op het goet, en op dit aertsche stof

Voen all' haer hoop, en voeren al haer lof.

3. Sie eens die mensch, die met geweld en macht,
Naer het gebiedt van all' de weerelt tracht:
Sie eens die mensch die all' sijn wille heeft,
En naer sijn lust in vreucht, in weelde leeft.

4. Sie hier den mensch, die nydicheyt en wraeck,
Dient met het hert om een geringe saeck:
Sie hier den mensch, die altijd twist of pleyd,
't Sy recht of niet, noyt van sijn onrecht scheydt.

5. Sie hier de mensch, die vaek een vroom gemoet,
(Gelijck onvroom) on-eer en schand aendoet,
Met boeye-plaegh, en diergelijcke straf,
Die 't weerelts recht aen sijne machten gaf.

6. Sie hier dat hert, dat staech in weelde leeft,
Sie hier den vreck, die laraw niet geeft:
Sie hier de geen, die in de overdaedt,
Sijn snoode lust en gulsicheyt versaedt.

7. Sie hier den mensche in geyle lust verblindt,
Sie hier dat hert dat 't ander vleesch bemindt:
Sie hier de mensch, die soo sijn tijt besteet,
Dat hy in lust sijn Heer en Godt vergeet.

8. Sie hier, *o* mensch! sie hier, eylaes! een tijt,
Die 't sondich hert maect al sijn lusten quijt:
Die staet, en pracht, die rijckdom, gelt en goet,
Gewelt, en recht ten eynde komen doet.

9. Sie hier, *o* mensch, sie hier, hier is de doodt,
Die all' u lust nu met de voeten stoot:
En die het eynd van all' u lusten is,
En voert u ziel in helsche duysternis.

Naervolgingh Christi.

Stemme: Die mint, die lijdt veel pijn.

1. *H*Et Cruys van Godes Soon,
En staet alleenlijck niet aen mijn ziele voorgeset,
Een scherpe doorne kroon,
En is alleenich niet my in leeringh tot een wet:
Maer 't allermeeest,
Dat is ootmoet geweest,

Waer mede Christus mijn
Leeren wil ootmoedich sijn.

2. Wie 't hert aen Hoogheyt heft,

Wie staet, en vleesch, en goet, meerder acht als Christi leer,
Die vollight hem niet recht,

Noch toont hem niet te sijn eenen dienaer van sijn Heer,

Van Goodes Soon,

Die selver d'aerdsche Croon,

Begeerde de versmaen,

En het cruys op sich te laen.

3. So wie wil sijn als hy,

So wie met Christo wil in des hemelsch vreuchde gaen,

En wesen eeuwich bly,

Die minn' d'ootmoedicheyt, gelijk Christus heeft gedaen,

Een leven sacht,

Vleesch, goet, en 's werelts pracht,

Heeft Christus niet begeert,

Maer ootmoedicheyt geleert.

4. Wilt ghy met Godes Soon,

Besitten Godes rijck, leeft, gelijk hy geleeft:

Wilt ghy in Godes throon,

Genieten dat geluck, 't welck Godt de sijne geeft,

Soo vollight hem,

En luystert naer sijn stem,

Syt tot den strijdt gestelt,

't Rijck des Hemels lydt geweld.

5. Leert mensch, hoe Christus quam,

Niet om gedient te sijn, maer om andre diert te doen

Sie, wat hy op sich nam,

Om door sijn voorbeelt u in de liefde Godts te voen:

Hy heeft tot een wet,

De ootmoet voorgeset,

En alle smaedt geleen,

Ons als leydsman voorgetreen.

6. Wie 't aerdsch om 't hemelsch haet,

Wie wellust en geneucht, soo wie rijckdom, eer en goet,

Om Christi will' versmaet;

Met vasten en gebeen aen den Heer sijn offer doet,

Wie suyver leeft,

En Godt het sijne geeft,
Acht s'weerelts winsten schae,
Desen vollight Christum nae.

Haet en nijdt profytelijck.

Stemme: Met recht mach ick my wel beklaegen. Ofte: Sal ick noch langer met heete traenen.

1. *DE* menschen sijn soo vaeck geneegen,
(Gevoedt met wraecklust in het hert)
Om haet en nijdt op 't hoochste te pleegen,
En dat vaeck om een kleyn smert,
Een kleyn verdriet,
Den mensch geschiet,
Een kleyn verdriet de menschen aengedaen,
Doet dickmaels haet en nijt in't hert ontstaen.

2. Quaet salmen van een ander spreecken,
Een ander haeten die misdoet,
En selver salmen sijn gebreecken,
Bedecken in een valsche gemoet.
O dwaese mensch,
Verkeer u wensch,
O dwaese mensch laet af van haet en nijdt,
Waer mee dat ghy u naeste mensch bestrijdt.

3. Haet ghy een ander om sijn sonden,
Of yets dat u in hem mishaecht;
Ghy kunt niet beter sijn bevonden,
Ten zy dat ghy u beter draecht;
Soo wie misdoet,
Toont ghy u goet,
Soo wie misdoet, en ghy hem daerom haet,
Soo zijt ghy schuldich aen het selfde quaet.

4. Wilt ghy proffijt met haeten plegen,
Soo haet alleen de vuyle grondt,
Waer door dat ghy u vindt genegen,
Tot snoode lusten van de sond.

Gebruyckt u haet
Op lust van 't quaet,
Gebruyckt u haet op 't quaet, dat u bestrijt,
Geen beter haet, als die het quaet benijt.

*Litanie van den Heyligen Naem Jesus.***Op de wijze van den 147. Psalm *Ulenbergii*.
*Jerusalem du liebe Stadt, &c.***

1. *HE*lpt ons Schepper almachtigh Heer, *Kyrieleyson.*

Spaert ons Christe, is ons begeer, *Kyrieleyson.*

Geeft macht en troost in overvloed,

In droefheyt en benouwen, *Kyrieleys.*

Jesu door uwen name soet,

Maeckt dat wy zijn behouwen. *Kyrieleys.*

2. Godt Vader van 't Hemels palleys, Ontfermt u onser.

Godt Soon verlosser en ons vleys, " "

Godt heylich Geest leevend' Fonteyn, " "

En trooster uytgelesen, " "

Een Godt en drie persoonen gemeyn, " "

Drievuldigheyt gepresen. " "

3. *Iesu* Godt Soone hoogh geacht, " "

Iesu vermaert en groot van kracht, " "

Iesu stercke Heer en valiant, " "

Volmaeckt niet om bemercken, " "

Iesu in glory abundant, " "

Wonderdadigh in wercken. " "

4. *Iesu* lieflijkste die men vindt, " "

Iesu boven al 't meest bemindt, " "

Iesu meer als die Sonne klaer, " "

En als de Mane schoone, " "

Iesu boven Sterren schijnbaer, " "

Wonderlijke Godts Soone. " "

5. *Iesu* 's Hemels lust en jolijt, " "

Iesu eerweerdigh t'aller tijdt, " "

Iesu ootmoedigh als een Lam, " "

Arm van rijckdom en goede, " "

Iesu sachtmoedigh ende tam, " "

Verduldigh van gemoede. " "

6. *Iesu* gehoorsaem totter doodt, " "

Dien baerden kuysch een Maeghden schoot,   Ontfermt u onser
 Iesu van prijs en suyverhey,   " "
 Beminner seer verheven,   " "
 Iesu ons liefd' in eeuwighey,   " "
 Een spiegel van ons leven.   " "
     7. Iesu der Deughden exemplaer,   " "
 Iesu prijs der seden eerbaer,   " "
 Der sielen lief-hebber jalours,   " "
 Iesu toevlucht in 't strijden,   " "
 Der armen vader en succours,   " "
 Iesu troost in ons lijden.   " "
     8. Iesu schat der Christenen schaer,   " "
 Iesu fijn gesteente dierbaer,   " "
 Iesu der volmaecktheyt tresoor,   " "
 Vwer schapen goeden Herder,   " "
 Iesu sterre op 't Zeesche spoor,   " "
 Schijnend' licht naer en verder.   " "
     9. Iesu 's Vaders wijshey bekent,   " "
 O Iesu goetheyt sonder endt,   " "
 Iesu die d'vreucht der Engelen bendt,   " "
 Der Patriarchen minnaer,   " "
 Die 't licht de Propheten in prent,   " "
 Iesu d'Apostelen leeraer.   " "
     10. Der Evangelisten Doctoer,   " "
 Sterckhey van 't Martelaren Choor,   " "
 Glans, der Consessoren, en loon,   " "
 Iesu Bruygom der Maeghden,   " "
 Der Heyligen blinckende Kroon,   " "
 Die u Iesu behaeghden.   " "
     11. Lam Gods die de sonden wegh neemt,
         Spaert ons ó Heere.
 Lam Gods die de sonden wegh neemt,
         Spaert ons ó Heere.
 Lam Gods welck vrijt van sond' en smet,
 Door u Bloet en vijf Wonden,
         Ontfermt u onser.
 Jesu Christi hoort ons gebedt,
 In levens en doots stonde,
         Ontfermt u onser.

Litanie van de heylige Moeder Godts. Maria van Lauretten.

Stemme: *Het viel een Hemels douwe.*

Alternatim canetur more Ecclesiae.

O Heer wilt ons ontfarmen,

R. Wilt ons genadigh zijn,

O Christe wilt erbarmen,

Wilt ons, &c.

O Heer wilt ons ontfarmen,

Wilt ons, &c.

O Godt wilt ons beschermen,

R. Van die ons schaed'lick zijn.

2. Godt Vader in den Throone,   Ontfermt u over ons.

Godts alderliefsten Soone,   " "

Godt heylig' Geest gepresen,   " "

Personen drie een wesen.   " "

3. *MARIA* soet van Name,   Maria bidt voor ons.

Godts Moeder hoogh van fame,   " "

O Maget aller Maeghden,   " "

Die Moeder Christum draeghden.   " "

4. O Moeder der genaede,   " "

Die baerden sonder sade,   " "

O Moeder altijd Maget,   " "

Die sonder vleck Kint draget.   " "

5. O Moeder sonder smette,   " "

O soetste Violette,   " "

O wonderlijcke Moeder,   " "

Die baerd' ons Heer ons Hoeder.   " "

6. Iesus is uwen Soone,   " "

O Maget wijs en schoone,   " "

Groot eer wy u bewijsen   " "

O Maeght niet om volprijsen.   " "

7. O Maget sterck van krachten,   " "

Sachtmoedigh van gedachten,   " "

Getrouw voor uwe Knechten,   " "

O Spiegel der Gerechten.   " "

8. O Wijsheys Throon en Sale, Maria bidt voor ons.

Klaer Morghen-sterr van strale, " "

Vat van den Geest des Heeren, " "

Vat, weerdigh om te eeren. " "

9. Vat der Godtvruchtigheden, " "

Roos der Verborgentheden, " "

O stercke Davids Toren, " "

Gesticht van reyn yvoren. " "

10. O Huys van fijnen goude, " "

Arck des Verbondts by 't oude, " "

O Poort van 's Hemels Sale, " "

Klaer Morgen-sterr van strale. " "

11. Geneester onser wonden, " "

Voorspraack voor onse sonden, " "

Verloosters in't benouwe, " "

Der Christenen hulp trouwe. " "

12. Der Eng'len Coninginne, " "

Der Patriarchen minne, " "

Belofte der Propheten, " "

Apostelen licht geheeten. " "

13. O Kracht der Martelaren, " "

Belijders Exemplare, " "

Der Maeghden edel Kroone, " "

Princes van 's Hemels Throone. " "

14. O alderschoonste Bloeme, " "

Des Roosen-kranskens roeme, " "

Troost aller die u groeten, " "

Wilt ons ter noot ontmoeten. " "

15. Lam Godts de draeght ons sonden,

Heer weest doch niet verstoort.

Lam Godts die draeght ons sonden,

Heer ons gebedt verhoort.

Lam Godts die draegh ons sonden,

Wilt ons genadigh zijn.

Door u Cruys, Doot en Wonden,

Weert die ons schadigh zijn.

Amen.

Scheeps-liedt.

1. LAet ons varen,
 En met snaren
 En met sang en soete vreucht
 Ons vermaecken,
 En gaen staecken
 Droef gesucht en ongeneucht.

2. Nu als mannen
 't Zeyl gespannen,
 Of en dient de windt ons niet:
 Drijft de spanen
 Door de banen
 Van dees' koele watervliedt.

3. Spijst het Iachje
 Met een hachje
 Van een goe Westphaelsche Schonck:
 Daer de kaecken
 Wel op smaecken
 Sal een frissen klaren dronck.

4. Stierman aerdigh,
 Flux en vaerdigh,
 Let maer op u stieren wel:
 Des soo sullen
 Wy vervullen
 Ons met zangh en snaere-spel.

5. Nu dan baesje
 Spoelt het glaesje
 In dit koele watertje:
 Schenckt uyt 't kroesje,
 Drinck een roesje,
 Spoelt het met u snatertje.

6. Siet de stranden
 Siet de landen,
 Sietse rontom wel belaeen:
 Hier met Haver,
 Gras en Klaver,
 Daer met alderhande graen.

7. Ginder loopen
 Ia met hopen
 Beesten, alderhande Vee:
 Waerom missen
 Wy de Vissen?
 Maeckt u net en angel ree.

8. Stierman rustigh
 Vaert dan lustigh,
 Hebt gestaeg een oog in 't zeyl:
 Dat wy vrinden
 Mogen vinden
 Onse Haven sonder feyl.

9. Godt wil geven
 Daer beneven
 Een gewenschte wederkeer:
 Om naer 't seylen
 En naer 't peylen,
 Voorts te leven t'sijnder eer.

Wage-liedt.

1. OM dat by tijden den boogh moet zijn ontpeest,
Soo laet ons rijden met een ontspanne Geest,
Door de groene wegen
Door Gods genaed, en zegen:
Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
Voerman, slae wat aen.
2. Slaet aen, u Paerden zijn frisch en wel te pas,
Danck hebb' de waerde, die ons van kruyt en gras
Dees' heeft laten groeyen,
Met Ossen en met Koeyen:
Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
Voerman, slae wat aen.
3. Siet alle dingen staen eeven schoon in 't oogh,

- De Vog'len singen, de Leeuwerck klimt om hoog,
 Tot vermaeck van d'ooren
 De Quartel slaet in 't kooren:
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
4. Siet hoe de Heyden rontsom belommert staen,
 Siet hoede Weyden vol Hoorn-beesten gaen:
 Dat daerom gepresen
 De Scheppers handt moet wesen:
 Doet u Rossen, dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
5. Siet hoe de stroncken met groen beladen staen,
 Siet hoese proncken met alderhande graen
 Om de Mensch te spijsen,
 Wie sal den Heer niet prijsen:
 Doet u Rossen, dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
6. Siet hoe van boven de Son haer stralen geeft,
 Wie sal niet loven die hem geschapen heeft:
 Om te natureren
 't Geen Godt wil geneeren:
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
7. Siet hoe den Harder daer gins sijn Schaepjens weydt,
 Siet noch wat verder hoe 't Vollick sich vermeyt;
 Yder gaet playsieren
 Daer by de stomme Dieren:
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
8. Siet hoe de tacken van all' het boom-gewas
 Naer d'Aerde sacken, hoe 't Ooft leydt in het gras.
 All' de Boomgaert Fruyten
 Die locken ons naer buyten:
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
9. Baers, Voorn, en Snoecken die voelen mee de lucht,
 Siet hoese soecken met sprongen haer genucht;
 Boven uyt het water
 Met een seer soeten klater:

Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
 10. Hier sietmen saeyen op 't wel-gemeste Lant,
 Daer gaetmen maeyen 'tgewas aen alle kant.
 't Hoy en Koorn-aeren
 In Bergh en Schuur vergaren.
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
 11. Dus sullen wy seker, wanneer wy zijn gelant,
 Een volle Beker u setten op de handt,
 Die u tot verkoelen
 V drooge keel sal spoelen.
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen,
 Voerman slae wat aen.
 12. Dat Godes zegen ons over al behoe,
 Onweer en regen van ons af-weeren doe,
 Om tot sijnder eeren
 Met lief weer t'huys te keeren:
 Doet u Rossen dan een weynigh hossen
 Voerman sla wat aen.

Register des Tweeden Deels.

Nieuwe Jaer. 1. Januarij.

KOmt roept den nieuw besneden. 89

Drie Koningen. 6 Januarii.

Komt Mensch, ey komt doch, &c. 90

Onse L. Vrouw Lichtmisse. 2. Februarij.

Weest wellekom Heer der Heeren. 92

S. Matthijs. 24. Februarij.

Hoort Broeders hoort. 93

S. Joseph. 19. Meert.

Bidt voor ons Ioseph, Davids Soon. 96

Mariae Boodtschap. 25. Meert.

Flux op de been quam uyt de gulde Salen. 97

Een ander van 't Ave Maria.

Ave Maria Gods liefste Lief ydone. 99

SS. Philips en Jacob. May-dagh.

Komt laet ons gaen. 99

<i>H. Kruys-vindingh. 3. May.</i>	
Gekruiste Iesu Heere groot.	101
<i>Hemelvaert Christi.</i>	
Weest vroom, zijt bly victorie groot.	102
<i>H. Sacraments dagh.</i>	
<i>Panga lingua gloriosi</i>	103
<i>Tweede Lofsangh van 't H. Sacrament.</i>	
Singht met twee tongen onbedwongen.	104
<i>Derde Lof-sangh van 't H. Sacrament.</i>	
<i>Adoro te devote latens deitas.</i>	105
<i>Vierde Lof-sangh van 't H. Sacrament.</i>	
'k Bid u wel ootmoedigh aen ô wesen Gods.	106
<i>Vijfde Lof-sangh van 't H. Sacrament.</i>	
<i>O quam amabilis.</i>	107
<i>Seste Lof-sangh van 't H. Sacrament.</i>	
<i>O Salutaris hostia.</i>	108
<i>Sevende Lof-sangh van 't H. Sacrament.</i>	
O alderhooghste Sacrament.	108
<i>Achtste Liedt van 't H. Sacrament van Berengarius.</i>	
Indien de Zwingliaense kueren.	110
<i>Negende Liedt van 't H. Sacrament.</i>	
<i>Belofte maeckt schuld.</i>	
't Geen dat een eerlijck man.	111
<i>Thiende Liedt van 't H. Sacrament.</i>	
Waer toe ghy Calviniste schaer.	113
<i>Elfde Liedt van 't H. Sacrament.</i>	
<i>De Brockers.</i>	
Ghy Nachtmael brockers hoort en siet.	114
<i>S. Jans geboorte. 24. Junii.</i>	
Wy vieren heen, met groote reen.	116
<i>S. Pieter en Pauwels 29 Junii.</i>	

O twee dienaers Godts.	117
<i>S. Bonifaes. 5. Julii.</i>	
Ghy Vriesche koppen hoe dus wreedt.	120
<i>S. Jacob. 25. Julii.</i>	
De Zebedeeusche Vrouw.	121
<i>S. Anna. 26. Julii.</i>	
Geluck vrouw Anna waerde moeder.	122
<i>S. Laurens. 10 Augusti.</i>	
Patientiekruyt is goet men seydt.	123

<i>Mariae Hemelvaert. 15. Augusti.</i>	
Wel wie van Godt dus bemindt, besint.	125
<i>Tweede Lof-sangh, Ave maris stella.</i>	
<i>Ave Zee sterre klaer.</i>	127
<i>Derde Lof-sangh van Maria.</i>	
Maria schoon.	128
<i>S. Bartholomeus. 24. Augustus.</i>	
Vel-koopers allegaer.	130
<i>Mariae geboorte. 8. September.</i>	
Loop Satan kunje loopen.	131
<i>S. Mattheus. 12. September.</i>	
Flucx op de been alle sondaeren.	133
<i>S. Michiel. 29. September.</i>	
Wie komt hier dus snel.	134
<i>S. Symon en Judas. 28. October.</i>	
Symon Judas twee helden.	135
<i>Aller-heyiligen. 1. November.</i>	
O saligh Hemelsch Ierusalem.	137
<i>Aller Zielen dagh. 2. November.</i>	
Help van alle kant, in desen fellen brandt.	138
<i>S. Willibrord. 7. November.</i>	
Holland! hoe waert gh' eertijts vermaerd.	140
<i>S. Maerten. 10. November.</i>	
Marten soldaet.	141
<i>S. Andries. 30. November.</i>	
Andries fijn man, d'eerste die van.	144
<i>S. Niclaes. 6. December.</i>	
Komt Kinderen bly na d'ouwe seden.	146
<i>S. Thomas. 21. December.</i>	
Komt <i>Thomas</i> , komt kleyn van geloof.	147
<i>Eerste Kers-liedt. 25. December.</i>	
Komt hooren den nieuwgeboren.	148
2. 's Nachs als een yegelijck lagh in ruste.	149

3. Glorie sy aen den hoogsten Godt.	150
4. Komt in 't bysonder.	152
5. Iuyst naer de middernacht.	153
6. Flux op de been ghy harder knaepjens.	155
7. Een Kindeken is ons geboren.	156
8. O Saligh Heyligh Bethlehem.	158
9. <i>Dies est laetitiae.</i>	159

10. O soete harmonie.	160
11. <i>Beata immaculata.</i>	161
12. O Schepper aller Sterren klaer.	161
13. Waer is de dochter van Sion.	162
14. Het viel een Hemels douwe.	163
15. Iesus soete memorie.	165
16. Komt siet den Koningh Salomon.	167
17. In 't eerst' begin was t' eerste woordt.	168
<i>S. Steven. 26. December.</i>	
Kleyn Kind'lijn zijt verheven.	169
<i>S. Jan Evangelist. 27. December.</i>	
Komt Christen Ziel siet hier.	171
<i>Aller Kinderen dagh. 28. December.</i>	
Herodes wreedt, waer toe al dit leedt.	172

Toe-Maet.

<i>Geestelijcke Vryaedje.</i>	
GEluckigh duysentmael.	175
<i>Adieu.</i>	
O 's Werelds valsche schijn.	176
<i>'t Geuse Kruys.</i>	
't Is de stijl men kan't bemercken.	177
<i>Harders plicht.</i>	
Daer was een harder goet en soet.	177
<i>Valsche Wereldt.</i>	
Mach men niet te recht gelijcken.	179
<i>Troost-gesangh van den gevangen Auteur.</i>	
Ach leven van den mensch.	182
<i>Vruchtbare Kerck.</i>	
't Is seecker wel een wonderwerck.	184
<i>Sulamite.</i>	

Sulamite keert weder.	186
<i>d'Ydele glory.</i>	
Hoe steeckt de wereltd dus, &c.	186
<i>'t Miertje.</i>	
Gaeuwe Miertjens, kleyne diertjens.	187
<i>Vrye Leeuwerck.</i>	
De Leeuwerck klimt om hoogh in 't oogh,	188
<i>Gevangen Leeuwerck.</i>	
Hoe u werckje niet leeuwerck.	190

Den gekruiste.

O Iesu suyver reyn van zeden. 190

Christi Liefde.

Christe Iesu Gods Soone. 192

Christelijcken Strijdt.

Hoe dick voel ick mijn geest genegen. 193

't Eynd der Godlosen.

Als 't hert de lust in alles heeft volbracht. 194

Naervolgingh Christi.

Het Kruys van Godes Soon. 195

Haet en nijdt profijtelijck.

De Menschen sijn soo vaectt genegen. 197

Litanie van den H. Naem Jesus.

Helpt ons Schepper almachtigh Heer. 198

Litanie van onse L. V. van Lauretten.

O Heer wilt ons ontfermen. 200

Scheeps-liedt.

Laet ons vaeren. 202

*Waegen-liedt.*Om dat by tijden den boogh mach zjn
ontpeest. 202

EYNDE.

Gevisiteert ende geapproveert by den Eerw. Heer T.B.W.S.T.L.